

DE STER

94E JAARGANG

NUMMER 12

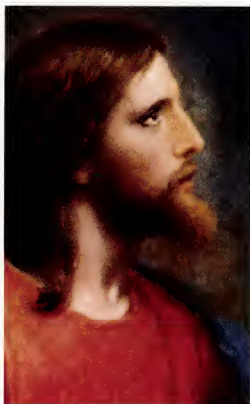
DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

DECEMBER 1994

DE STER

DECEMBER 1994

Op de omslag:

In dit nummer bespreekt ouderling Neal A. Maxwell van het Quorum der Twaalf Apostelen 'enkele kenmerkende eigenschappen van hen die oprecht in de Heiland geloven'. Zie 'Oprechte gelovigen', blz. 10. (Omslagfoto: Anton Dorph, detail uit *Christus en de vrouw uit Samaria*, Superstock. Achteromslagfoto: Steve Bunderson.)

ARTIKELEN

KERSTGROET VAN HET EERSTE PRESIDIUM	1
BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM	
ALTIJD GOEDDOEN PRESIDENT GORDON B. HINCKLEY	2
TIENDEVEREFFENING NA 45 JAAR VERNON L. HILL	8
EEN KERSTGESCHENK VOOR HONGARIJE	
JEFFREY S. MCCLELLAN	16
HET ANTWOORD IN DE PAARDEBLOEMEN MILLY FRITZ REYES	32
KERST MET HET BOEK VAN MORMON	34
EEN NIEUWE KOERS UITZETTEN IN MICRONESIË R. VAL JOHNSON	40

VOOR DE JONGEREN

OPRECHTE GELOVIGEN OUDERLING NEAL A. MAXWELL	10
WAAROM HEB JE ME NIET GEWEKT?	
OUDERLING JOHN H. GROBERG	22
EEN KERSTAVOND IN PORTUGAL	
VANDER FERREIRA DE ANDRADE	26
IK KON NIET GELOVEN DAT HIJ EEN PROFET WAS	
ALPHA R. CALUYO	30

RUBRIEKEN

HUISBEZOEKBOODSCHAP	
GEESTELIJK VERTROUWEN	25

DE KINDERSTER

KERSTBOODSCHAP HET EERSTE PRESIDIUM	2
LIED	
HET LIED VAN JEZUS' GEBOORTE	
PATRICIA KELSEY GRAHAM	4
KERSTKUNST	6
PARTICIPATIEPERIODE	
'IK PROBEER ALS JEZUS TE ZIJN' JUDY EDWARDS	7
VERHAAL	
HET VERLATE KERSTCADEAU VAN SARAH MOSELEY RAY GOLDRUP	10
VRIENDSCHAP SLUITEN	
KIRILL KIRILUK EN TANYA HOLOSHO	
UIT KIEV (OEKRAÏNE) ROSEMARY G. PALMER	13

DE STER

December 1994 94e jaargang Nummer 12

Officiële Nederlandse uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Howard W. Hunter
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight,
James E. Faust, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson,
Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin,
Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland

Adviseurs:

William R. Bradford, Spencer J. Condie, John H. Groberg

Directie afdeling leerplannen:

Hoofdredacteur: Ronald L. Knighton
Directeur planning en redactie: Brian K. Kelly
Directeur grafische vormgeving: Allan R. Loyborg

Redactie:

Hoofdredacteur: Marvin K. Gardner
Adjunct-hoofdredacteur: R. Val Johnson
Redacteur: David Mitchell
Redacteur: De Kinderster: De Anne Walker
Rooster: Maryann Martindale
Assistent publicaties: Beth Dayley

Afdeling vormgeving:

Lidningsoverval art-director: M.M. Kawasaki
Art-director: Scott Van Kampen
Vormgeving: Sharri Cook

Vertaling en nieuwsredactie:

CPB: Vertaalsbureau
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 03402-40260
Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage
Industriestraße 21, D-61381 Friedrichsdorf

© 1994 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints
Alle rechten voorbehouden
Gedrukt in Duitsland

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Spaans, Tsjechisch en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Japanees en Thai; en eens per kwartaal in het Bulgaars, IJslands, Russisch, Tsjechisch en Hongaars.

Informatie voor abonnees in de V.S.:

DE STER (ISBN 1044-3401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price USD 10.00 a year. USD 1.00 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America.

Abonnementenadministratie

Administratrice: R. de Kock-Goudberg
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 03402-53804

Abonnementsprijs

Nederland: NLG 32,00 - België: BEF 590,00

Het jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. U ontvangt een acceptatiekaart (België: stortings-/overschrijvingsformulier).

Verschijnt twaalf maal per jaar

94992 120

Dutch

KERSTGROET VAN HET EERSTE PRESIDIDIUM

Kerstmis is een drukke tijd van het jaar. De straten en winkels zijn vol mensen die gauw nog de laatste voorbereidingen treffen. Er is meer verkeer op de weg, de luchthavens zijn druk – de hele christelijke wereld lijkt tot leven te komen met muziek, lichtjes en feestversiering. Kerstbomen, baklucht, maretak en cadeautjes horen allemaal bij de feestvreugde, maar de ware kerst ligt veel dieper. Die wordt gevonden in het leven en de bediening van de Meester, in de beginselen die Hij onderwees, in zijn zoenoffer.

Christus is niet slechts een historisch feit, maar de Heiland van alle mensen overal en van alle tijden. Als wij voor Hem opendoen, zal Hij binnenkomen. De Vredevorst wij ons gemoedsrust geven, waardoor ook wij vredestichters kunnen worden.

Als u de ware geest van Kerstmis wilt vinden en ervan genieten, neem dan temiddelen van alle drukte de tijd om uw hart tot God te wenden. Misschien in de stille uurtjes en op een stille plaats, op uw knieën – alleen of met dierbaren – en dank dan voor het goede dat uw deel is geworden, en vraag dat zijn Geest bij u zal zijn in uw oprechte streven om Hem te dienen en zijn geboden te onderhouden. Hij zal u bij de hand nemen, en zijn beloften zullen worden vervuld.

Vroeg of laat – en wij bidden dat het vroeg zal zijn en niet laat – zal iedereen erkennen dat Christus' weg niet alleen de juiste weg is, maar uiteindelijk ook de enige weg naar hoop en vreugde. Iedere knie zal buigen en elke tong zal belijden dat zachtmoedigheid beter is dan wreedheid, en vriendelijkheid beter dan geweld. We moeten er zo mogelijk voortdurend naar streven zoals Hij te worden.

Dit is ons gebed en onze wens voor de wereld. Wij getuigen dat Jezus de enige bron van blijvende vreugde is, dat onze enige duurzame vrede in Hem is. Wij getuigen van de Eerstgeborene van God, die onze ziekten op zich genomen heeft en onze smarten heeft gedragen, die om onze overtredingen doorboord is en om onze ongerechtigheid is verbrijzeld (Jesaja 53:4-5). Wij geven u ons plechtige getuigenis dat Jezus Christus de Messias is, om wiens komst de kinderen van Abraham, Isaak en Jakob vele eeuwen hebben gebeden. Wij getuigen dat Hij leeft. Hij is de Eniggeborene Zoon van de Vader in het vlees. Hij is de Heiland, het Licht en het Leven van de wereld. Hij is de ware kerst. □

Dat verhaal is door veel schrijvers verteld, die zich base- ren op wat wij in het Nieuwe Testament vinden. Het is met schoonheid en inzicht verteld door mensen die met liefde en respect geschreven hebben. Een van hen was Charles Dickens, de populairste Engelse schrijver van zijn tijd. Hij leefde van 1812 tot 1870. Hij is de auteur van tijdloze boe- ken als *A Tale of Two Cities*, *Great Expectations*, *A Christmas Carol*, *Nicholas Nickleby*, *Oliver Twist* en *David Copperfield*. Hij had tien kinderen, en hij was blijkbaar een vader die zijn kinderen wist te boeien met verhalen die uit een immense verbeelding voortkwamen.

Hij hield ook van de Heer en wilde dat zijn kinderen ook van Hem hielden. In 1849, tijdens het schrijven van *David Copperfield*, maakte hij tijd vrij om *The Life of our Lord* te schrijven. Het was niet bedoeld voor publikatie, maar alleen voor zijn eigen, dierbare kinderen. Hij stond publikatie niet eens toe. Het was iets persoonlijks, zijn eenvoudig getuigenis aan hen. Toen zijn kinderen volwassen waren, wilden zij ook niet dat het gepubliceerd werd. 85 jaar lang bleef het een kostbare familieschat. In 1933 overleed zijn jongste zoon. Met het heengaan van die generatie vond de familie dat het werk gepubliceerd kon worden.

Zestig jaar geleden was ik in Londen op zending, en ik weet nog goed hoe in een van de veelgelezen kranten werd aangekondigd dat daarin *The Life of Our Lord* van Dickens in delen gepubliceerd zou worden. Ik besteedde er weinig aandacht aan. Later verscheen het werk in boekvorm. Er was veel belangstelling voor, maar toen raakte het in de vergetelheid.

Jaren later vond zuster Hinckley een exemplaar van het boek en las het onze kinderen voor. Hoewel er een aantal leerstellige zaken in staan waar wij het niet mee eens zijn, is het een prachtig verhaal, in wonderschone taal verteld en gemakkelijk te begrijpen. In deze kersttijd wil ik er graag een paar regels uit aanhalen, zonder Dickens' woorden te veranderen.

'Mijn lieve kinderen, ik wil heel graag dat jullie iets afwe- ten van de geschiedenis van Jezus Christus. Want iedereen moet van Hem afweten. Er heeft nooit iemand geleefd die zo goed was, zo vriendelijk, zo zachtvaardig, en zo begaan met mensen die verkeerd deden, of die op welke manier dan

ook ziek of ellendig waren, als Hij. En omdat Hij nu in de hemel is, waar wij ook eens hopen te komen en elkaar zullen ontmoeten nadat we dood zijn gegaan om daar samen voor altijd gelukkig te zijn, zul je je nooit een voorstelling kunnen maken van hoe heerlijk de hemel is als je niets weet van wie Hij was en wat Hij deed.

'Hij is lang geleden geboren – bijna tweeduizend jaar geleden – in een plaatsje dat Betlehem heette. Zijn vader en moeder woonden in een stadje dat Nazaret heette, maar vanwege de belasting moesten ze naar Betlehem reizen. Zijn vaders naam was Jozef, en zijn moeder heette Maria. En omdat het stadje vol mensen was die daar ook vanwege de belasting waren, was er voor Jozef en Maria geen ruimte in de herberg of welk huis dan ook; ze vonden onderdak in een stal, en in die stal is Jezus Christus geboren. Er was daar geen wiegje of zo, dus legde Maria haar mooie jongetje in wat ze de kribbe noemen, een bak waar paarden uit eten. En daar viel hij in slaap.

'Terwijl hij sliep, zagen herders, die in de velden de wacht hielden over hun schapen, een engel van God, stralend en mooi, die over het gras naar hen toe kwam. Eerst waren ze bang, ze vielen op de grond en verborgen hun gezicht. Maar hij zei: "Vandaag is er een kind geboren in de stad Betlehem, hier vlakbij, die als Hij groot is zo goed zal zijn dat God Hem als zijn eigen Zoon zal liefhebben; en Hij zal de mensen leren elkaar lief te hebben, en geen ruzie te maken en elkaar geen pijn te doen; en zijn naam zal Jezus Christus zijn; en de men- sen zullen die naam in hun gebeden noemen, omdat ze weten dat God ervan houdt, en ze zullen weten dat zij er ook van moeten houden." Toen zei de engel de herders naar die stal te gaan, en naar het kleine kind in de kribbe te kijken. Dat deden ze; en ze knielden bij Hem neer terwijl Hij sliep, en zeiden: "God zegene dit kind!"

'De grootste stad in de wijde omtrek was Jeruzalem – net zoals Londen de grootste stad in Engeland is – en in Jeruzalem woonde een koning die Herodes heette. Op een dag kwamen er wijzen uit een ver land in het oosten, en ze zeiden tegen de koning: "Wij hebben een ster aan de hemel gezien, en daar- door weten we dat er in Betlehem een kind is geboren van wie eens iedereen zal houden." Toen koning Herodes dat hoorde, was hij jaloezs, want hij was een slechte man. Maar

'De herders (spraken) tot elkander: Laten wij dan naar Betlehem gaan om te zien hetgeen geschied is en ons door de Here is bekendgemaakt. En zij gingen haastig en vonden Maria en Jozef, en het kind liggende in de kribbe.

hij deed net alsof hij dat niet was en zei tegen de wijzen: "Waar is dat kind?" En de wijzen zeiden: "Dat weten we niet. Maar we denken dat de ster het ons zal laten zien; want de ster is voor ons uit gegaan op onze weg hiernaartoe, en hangt nu stil in de lucht." Toen vroeg Herodes hun te kijken of de ster hun zou laten zien waar het kind woonde en zei hun bij hem terug te komen als ze het kind hadden gevonden. Daar gingen ze dus, en de ster ging verder, vlak boven hen, voor hen uit, en hield stil boven het huis waar het kind was. Dat was heel wonderlijk, maar God wilde het zo.

Toen de ster stilhield, gingen de wijzen naar binnen en zagen het Kind met Maria, zijn moeder. Ze hielden heel veel van Hem en gaven Hem cadeautjes. Toen gingen ze weer weg. Maar ze gingen niet terug naar Herodes; want ze dachten wel dat hij jaloers was, ook al had hij het niet gezegd. En dus gingen ze 's nachts terug naar hun eigen land' (*The Life of Our Lord*, Londen: Associated Newspapers, 1934; herdruk, Philadelphia, Westminster Press, blz. 11–17).

Zo begint dat prachtige verhaal. Dickens beschrijft Jozef als de vader van Jezus. Jozef werd zo door de mensen gezien. Maar we weten dat God, de eeuwige Vader, de Vader van Jezus was, en dat Jezus Christus zijn Eniggeboren Zoon in het vlees is.

Dan vertelt Dickens zijn kinderen het verhaal van het leven van de Meester, die hij 'onze Heiland' noemt. Hij vertelt van zijn leringen, van de wonderen die Hij verrichtte, van zijn dood door toedoen van slechte, boze mensen. En dan besluit hij zijn boekje met deze woorden:

‘Onthoud goed: christelijk zijn wil zeggen altijd GOEDDOEN – zelfs tegen hen die ons slecht behandelen. Christelijk zijn wil zeggen onze naaste liefhebben als onszelf, en alle mensen behandelen zoals we zelf graag behandeld willen worden. Christelijk zijn is zachtvaardig zijn, barmhartig en vergevingsgezind, en die eigenschappen in ons hart bewaren, en er nooit over opscheppen, noch over onze gebeden of onze liefde voor God, maar altijd laten zien dat we van Hem houden door nederig te proberen om in alles goed te doen. Als we dat doen, en denken aan het leven en de lessen van onze Heer, Jezus Christus, en ernaar proberen te handelen, mogen we met vertrouwen hopen dat God ons onze zonden en vergissingen zal vergeven, en ons in staat zal stellen om in vrede te leven en te sterven’ (ibid., blz. 124–127).

Wie houdt niet van Dickens’ onsterfelijke werk *A Christmas Carol*? Het is het verhaal van de rijke en zelfzuchtige Ebenezer Scrooge, die zijn werknemer, Bob Cratchit, gemeen en genadeloos behandelt. En dan, de avond voor kerst, verschijnt Jacob Marley, de overleden partner van Scrooge, aan hem met beelden van Kerstmis verleden, Kerstmis heden en Kerstmis toekomst. Deze indringende ervaring maakt zo’n diepe indruk op Scrooge dat hij zijn hele leven omgooit als hij de volgende morgen tot zijn grote opluchting beseft dat het maar een droom was en dat alles nog niet verloren is. Hij gaat de familie Cratchit helpen. Het verhaal schildert de Geest van Christus, die mensen helemaal kan veranderen. Het is een verhaal van zelfzucht die plaats maakt voor milddadigheid. Het is een verhaal van onverschilligheid die plaats maakt voor diepgaande beweging. Het is een verhaal van haat die plaats maakt voor liefde. Het is een verhaal met een zegenbede wanneer het kleine, kreupele kind, Tiny Tim, uitroept: ‘God zegene ons allemaal!’

Dat is Dickens’ alom vermaarde meesterwerk over Kerstmis. Maar zijn *The Life of Our Lord*, op zeer persoonlijke wijze geschreven, zonder franje of hoogdravende woorden, en geschreven voor de kinderen van wie hij hield, vormt niet alleen een prachtige vertelling maar ook een indringende aansporing: ‘Onthoud goed: christelijk zijn wil zeggen altijd GOEDDOEN – zelfs tegen hen die ons slecht behandelen.’

Een eenvoudig verhaal van een geliefd schrijver. In zijn tijd en in de generaties die na hem zijn gekomen, zijn de geweldige romans van zijn hand door miljoenen en nog eens miljoenen gelezen. Maar zijn verhaal over het leven van Jezus, door Dickens eigenhandig geschreven, zonder enige vorm van bewerking, was 85 jaar een kostbare, geheime familieschat. Het is afgedrukt met alle schrijffouten van het origineel en heeft vele anderen buiten zijn familie veel genoegen gedaan.

Het is een van de talloze getuigenissen van de geboorte, het leven en de dood van de grootste mens die ooit op aarde heeft geleefd, de Zoon van de almachtige God, de Heiland en Verlosser van de wereld, de Vrededorst, de Heilige.

Hij was het van wie Jesaja profetisch zei: ‘Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op zijn schouder en men noemt hem Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vrededorst’ (Jesaja 9:5).

Hij was het van wie Johannes zei: ‘Doch Hij komt, die sterker is dan ik, wiens schoenriem ik niet waardig ben los te maken’ (Lucas 3:16).

Hij was het van wie Johannes de geliefde zei: ‘Het is de Here’, toen zij Hem na zijn opstanding aan de oever zagen (Johannes 21:7).

Hij was het van wie de engel zei: ‘Galileese mannen, wat staat gij daar en ziet op naar de hemel? Deze Jezus, die van u opgenomen is naar de hemel, zal op dezelfde wijze wederkomen, als gij Hem ten hemel hebt zien varen’ (Handelingen 1:11).

Hij was het van wie Joseph Smith en Sidney Rigdon getuigen: ‘En nu, na de vele getuigenissen, die van Hem zijn gegeven, is dit het allerlaatste, dat wij van Hem geven: Dat Hij leeft!’

‘Want wij zagen Hem, namelijk ter rechterhand Gods; en wij hoorden de stem, die getuigenis gaf, dat Hij de Eniggeborene des Vaders is –

‘Dat door Hem, en in Hem, en uit Hem de werelden worden en werden geschapen, en dat de bewoners er van God gewonnen zonen en dochteren zijn’ (Leer en Verbonden 76:22–24).

Wij in deze tijd willen hieraan ons getuigenis toevoegen: dat Hij leeft, de Zoon van God, Hij die de grote Jehova was

Jezus zegende en genas de mensen en leerde ons altijd goed te doen. Zijn geschenk van het zoenoffer en de opstanding opende de poort van de onsterfelijkheid en het eeuwige leven voor het mensdom.

en er nederig mee instemde geboren te worden in de kribbe in Betlehem; Hij die rondging, goedgeoede, en de mensen zegende en genas; Hij die op Golgota aan het kruis zijn leven gaf voor het grote zoenoffer; Hij die op de derde dag uit de dood verrees. Hij leeft, en zit ter rechterhand van zijn Vader. Hij is onze Heer, onze Verlosser, onze gids, onze helper, en onze vriend, door wiens verzoening de poort van de onsterfelijkheid en het eeuwige leven geopend is. Dit is een prachtige en gezegende tijd van het jaar. Laten wij ons verheugen in de Heer Jezus Christus en in zijn meest fundamentele lering: altijd goed te doen! □

VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. Het is belangrijk om alleen of als gezin in de Schriften over de geboorte van Jezus te leven.
2. Aan de basis van het evangelie van Jezus Christus ligt het gebod anderen te behandelen zoals wij zelf behandeld willen worden.
3. Het Christuskind waarover wij tijdens de kerst lezen is ook de levende, herrezen Christus, de Heiland van de wereld. Hij verscheen aan de profeet Joseph Smith en geeft nu leiding aan zijn kerk.

TIENDEVEREFFENING NA 45 JAAR

Vernon L. Hill

Toen president Richard Winder van het Zendingsgebied Praag Tsjechoslowakije me een brief overhandigde met als adressering alleen maar 'Mormoonse zending', merkte ik dat deze gestempeld was in Česká Trebová, een klein Tsjechisch dorpje aan een spoorlijn, waar ik in 1948 als jonge zending werkzaam was geweest. Nu, 45 jaar later, was ik weer op zending in Tsjechoslowakije, nu met mijn vrouw in Bohemen.

De naam Česká Trebová deed me denken aan zuster Lukasova, vroeger het enige lid van de kerk in dat dorp. In 1948 vroeg ze of de zendingen naar haar toe konden komen. Mijn collega en ik gingen vele weken in Česká Trebová van deur tot deur, en zuster Lukasova hielp ons bij het organiseren van een paar informele bijeenkomsten. Toen de politie een van onze bijeenkomsten verstoorde en ons scherp ondervroeg, riep de zendingspresident ons terug naar Praag. Zuster Lukasova's contact met de kerk werd afgesneden.

Waarschijnlijk is zuster Lukasova inmiddels overleden, dacht ik terwijl ik de brief uit de envelop haalde. Toen las ik het volgende:

'Mijn tante is sinds 1930 lid van uw kerk. Ze is nu 87 en haar gezondheid is slecht. Ze heeft geen contact meer met uw kerk gehad sinds er in 1948 twee zendingen hier waren, ene ouderling Glauser en ene ouderling Hill. Mag ik u verzoeken iemand naar haar toe te sturen? Ze zou dat zeer waarderen.'

Toen ik de brief gelezen had en president Winder aankeek, zei hij: 'Ik dacht wel dat die brief iets voor je zou betekenen.'

Twee jonge zendingen vergezelden ons naar Česká Trebová.

Met een felgekleurde schort voor zat zuster Lukasova met stille waardigheid in haar bescheiden huisje in een oude fauteuil. In haar wenkbrauwen zag je nog iets van het gitzwarte haar dat ze vroeger had, en haar zwarte ogen straalden van vrolijkheid, zachtmoedigheid en diepgaand

begrip. In haar schoonheid en sereniteit voelden we een kracht die je niet zou verwachten van iemand van haar leeftijd.

We omhelsden elkaar en praatten toen lang over onze wederwaardigheden en herinneringen. Zuster Lukasova had nog foto's van mij van 45 jaar geleden. Op een gegeven moment vroeg ze haar nicht iets te pakken. Die kwam met een klein boekje terug, dat zuster Lukasova aan mij overhandigde met de woorden: 'Hier, dat is van de Heer.'

Ik zag dat het een spaarbankboekje was. 'Het is mijn tiende,' zei zuster Lukasova.

Ik bladerde door het boekje en keek met verwondering

naar de kolommen met de maandelijkse stortingen, die teruggingen tot 1948. Deze spaarrekening vertegenwoordigde bijna vijftig jaar trouwe gehoorzaamheid in weerwil van ziekte, eenzaamheid en onzekerheid. Met niets om haar te steunen dan haar eigen getuigenis en de Geest, had zuster Lukasova zich gehouden aan haar doopverbond om tiende te betalen.

We hielden een avondmaalsdienst voor haar en luisterden naar haar gloedvolle getuigenis, en maakten ons toen op voor de terugreis. Zuster Lukasova heeft onlangs haar begrafening ontvangen in de Freiberg-tempel. Zij blijft schatten vergaren die haar voor eeuwig tot zegen zullen zijn. □

Tegenoverliggende bladzijde: Zuster Lukasova en Vernon L. Hill halen herinneringen op met een foto die ze nog van hem als jonge zending heeft. Deze bladzijde: Zuster Lukasova, nu niet langer geïsoleerd van andere leden van de kerk, bezocht in 1994 de Freiberg-tempel met een groep Tjechische heiligen. (Zij zit tweede van rechts.)

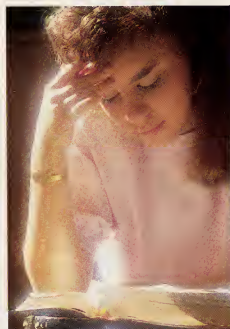
FOTOS OP DEZE BLADZIJDE: HARVYN K. GARDNER

OPRECHTE GELOVIGEN

Ouderling Neal A. Maxwell
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Oprechte gelovigen onderzoeken de woorden van de Heiland in de Schriften. Hun spiritualiteit is op de Heiland geconcentreerd, zodat hun mening van al het andere in dat waardevolle perspectief is geplaatst.

In sommige culturen hebben de woorden *oprechte gelovige* de betekenis van 'fanaticus' gekregen. Maar vele jaren geleden werd een dergelijke term gebruikt door Alma en door de apostel Nephi, die schreef over de 'oprechte gelovigen in Christus' als definitie van hen die 'tot de kerk van God' behoren en die 'oprechte aanbidders' zijn (Alma 46:14; 4 Nephi 1:36–37).

Jezus weet natuurlijk wie de oprechte gelovigen zijn. Anderen kunnen weten wie zijn discipelen zijn, vanwege de liefde die zij voor de Heiland tonen, hun liefde voor elkaar en voor hun medemens. Hier volgen enkele kenmerkende eigenschappen van hen die oprecht in de Heiland geloven:

Oprechte gelovigen zijn onwrikbaar in hun mening over Christus. Ondanks hun zwakheden is hun spiritualiteit op de Heiland geconcentreerd, zodat hun mening over al het andere in dat waardevolle perspectief wordt geplaatst.

Oprechte gelovigen vervullen met blijdschap hun plichten in het koninkrijk. Die plichten zijn over het algemeen meetbaar en duidelijk. Ze omvatten deelname aan het avondmaal, christelijk dienstbetoon, schriftstudie, gebed, vasten, verordeningen ontvangen, plichten in het gezin vervullen, tiende en offergaven betalen, zendingen bijwonen, voorbereiding op de tempel, en nog veel meer. Oprechte gelovigen doen dat alles bereidwillig,

omdat ze duidelijk zien hoe die zaken hen helpen de fundamentele geboden te onderhouden.

Oprechte gelovigen zijn nederig. Ze zijn 'zachtmoedig en nederig van hart', klaar om datgene te leren wat ze 'nimmer hadden verondersteld', zoals Mozes, een van de zachtmoedigste mensen op aarde (zie Moroni 7:44; Mozes 1:7–11; Numeri 12:3). Ze zijn niet gauw beledigd. Ze verzetten zich niet tegen raadgevingen. Ze vinden niet dat ze 'boven' de routinematige plichten van het kerklidmaatschap en het discipelschap staan, en ze weigeren die plichten niet omdat ze 'dat allemaal al eens gedaan hebben'. Hoe kunnen wij beweren dat we oprechte gelovigen zijn, als we de klusjes van het koninkrijk mijden?

Oprechte gelovigen zijn bereid te doen wat Christus verlangt. Een jongeman zei de Heiland dat hij alle geboden sedert zijn kinderjaren had onderhouden, en Jezus gaf deze jongeman een op hem toegesneden uitdaging: heen te gaan en alles te verkopen wat hij had, het geld aan de armen te geven, dan bij de Heiland te komen en Hem te volgen. De goede en fatsoenlijke jongeman ging bedroefd weg, omdat hij niet tegemoet kon komen aan die op hem toegesneden uitdaging. Hij was duidelijk een bewonderaar van Jezus, maar niet een oprechte gelovige in Christus (zie Markus 10:21–22). Dat zijn wij ook niet als we terugdeinzen

Oprechte gelovigen vervullen met blijdschap hun plichten in het koninkrijk. Ze doen dat alles bereidwillig, omdat ze duidelijk zien hoe die zaken hen helpen de fundamentele geboden te onderhouden.

voor de uitdagingen die op ons zijn toegesned. Zijn wij bereid om ons door de Heer te laten leiden naar ervaringen waardoor we ons verder kunnen ontwikkelen? Of deinzen we terug? De zaken die de ziel doen groeien, vereisen onvermijdelijk dat we ons inspannen om verder te gaan.

Oprechte gelovigen bezitten een evenwichtige tevredenheid. Ze ontwikkelen het evenwicht tussen teveel tevredenheid en een belangrijker rol wens. Alma zei: 'Ik zou tevreden moeten zijn met de dingen, die de Here mij heeft toebedeeld. (...) Waarom zou ik dan meer verlangen dan het werk te volbrengen, waartoe ik ben geroepen?' (Alma 29:3, 6.) Tevredenheid ontwikkelen door gebruik te maken van de gelegenheden die ons nu reeds worden geboden, is kennelijk een van onze grootste uitdagingen. Anders zouden we ons ondergewaardeerd kunnen voelen, terwijl we tegelijk de mogelijkheden om te dienen die overal om ons heen zijn, negeren.

Oprechte gelovigen bidden oprecht. Hun geboden zijn welgemeend. Ze begrijpen wat de Heer bedoelde

toen Hij zei: 'Gij hebt verondersteld, dat Ik het u zou geven, als gij u er niet verder over zoudt bekommeren, dan alleen Mij te bidden', en combineren dus 'in uw gedachten (...) uitvorsen' (Leer en Verbonden 9:7-8) met geduld, geloof en een oprecht voornemen. De gebeden van de oprechte gelovige zijn, tenminste van tijd tot tijd, geïnspireerd.

Oprechte gelovigen tonen goed gedrag, en hebben ook de juiste redenen voor dat gedrag. Ze zijn zo betrouwbaar in hun relatie tot de Heer, dat hun goedheid zelfs zou voortduren als er niemand keek. Ze houden nog steeds van de mensen die hen in een verkeerd daglicht stellen, hun woorden verdraaien of misbruik van hen maken, en bidden oprecht voor hen.

Oprechte gelovigen verheugen zich in het succes van anderen. Wanneer iemand hen voorbij lijkt te streven, geestelijk of materieel, zullen oprechte gelovigen hem van harte en oprecht prijzen. Ze beschouwen collega's niet als concurrenten.

Oprechte gelovigen denken eraan dat vergeten deel uitmaakt van verge-

FOTOGRAF: CAROLYN SESSIONS ALLEN

FOTOGRAF: WEIDEN ANDERSEN

Oprechte gelovigen zijn gelukkig. Ze zijn onschuldig wat zonden betreft, maar ze zijn niet naïef. Ze tonen goed gedrag en hebben ook de juiste redenen voor dat gedrag. Hun goedheid duurt zelfs voort als er niemand kijkt.

ven. Ze volgen het voorbeeld van de Heer: 'Ik, de Here, gedenk [hun zonden] niet meer' (Leer en Verbonden 58:42). Ze helpen anderen om terug te keren tot volwaardig lidmaatschap van de kerk en confronteren hen, gelijk de Heer, niet met hun vroegere fouten (zie Ezechiël 18:22).

Oprechte gelovigen zijn onschuldig wat zonden betreft, maar ze zijn niet naïef. Ze zijn vriendelijk maar openhartig. Ze houden van hun medemens. Ze zijn invloedrijk omdat hun rechtschapenheid hen toegang biedt tot de machten des hemels.

Oprechte gelovigen zijn gelukkig. In plaats van een droevig gezicht bezitten oprechte gelovigen in Christus een gedisciplineerd enthousiasme om gerechtigheid tot stand te brengen. Hun manier van leven vatten ze ernstig op, maar ze zijn ook goedsmoeds. Hun humor is de humor die hoort bij hoop en bescheidenheid, niet het holle gelach dat hoort bij sarcasme en wanhoop. Ze hebben een rustige houding, omdat ze weten dat hun Hemelse Vader voor hun zorgt. Ze kunnen de tekenen des tijds onderscheiden zon-

der daardoor gedeprimeerd te raken, omdat ze een 'onverzwakte hoop' bezitten (2 Nephi 31:20).

Laten wij ernaar streven zulke oprechte gelovigen in Christus te worden. Laten we ondanks onze zwakheden, rechtvaardig en vastberaden voorwaarts gaan, naar de stad van God, die ons wenkt. Daar is Jezus Christus de enige en zelfaangewezen poortwachter. Hij wacht op ons, niet alleen om te verklaren dat we toegang krijgen, maar omdat zijn diep, goddelijk verlangen Hem daar brengt om ons te verwelkomen. Als wij Hem nu erkennen, zal Hij ons dan liefdevol erkennen.

Moge God jou, en allen van je generatie, zegenen met een voortdurend besef van de taken die je te wachten staan en die je nog niet kent, maar waarop je moet zijn voorbereid. Ik zie jullie als een generatie die is toegerust voordat je hier kwam, berekend op de uitdagingen die je zouden worden gegeven. Ik verzoek je met klem het besluit te nemen om je hier geestelijk op in te stellen, door voort te gaan op het pad waarlangs je een oprechte gelovige in Christus wordt. □

FOTOGRAF: CRAIG DIMOND

FOTOGRAF: WEIDEN ANDERSEN

FOTO LINKSBOVEN: MARVIN K. GARDNER, FOTO RECHTSBOVEN: MET DANK AAN BRIAN BLUM, FOTO RECHTSONDER: CARINA RAGOZZINE

Linksboven: Boedapest en de Donau.

Rechtsboven: Leden in Pécs krijgen het nieuwe Boek van Mormon in het Hongaars.

Onder: Magyar Valéria en Szabó Erzébet met hun exemplaar.

Een kerstgeschenk voor Hongarije

Jeffrey S. McClellan

Nog zes dagen, en dan zou het Kerstmis 1991 zijn, en op het weerbericht werden sneeuw en slecht begaanbare wegen voor Oost-Europa voorspeld. Reizen werd afgeraden. Maar Johannes Gutjahr had een belofte na te komen, en er hing een heleboel kerstcadeautjes van hem af.

Enkele maanden daarvoor had broeder Gutjahr, vertaler voor de kerk in Friedrichsdorf, president James L. Wilde van het Zendingsgebied Boedapest Hongarije beloofd dat zodra de exemplaren van het langverwachte Hongaarse Boek van Mormon in Duitsland aankwamen, hij er zoveel in zijn auto zou laden als hij erin kwijt kon en ze naar Hongarije zou brengen. Dus nu, donderdagmiddag, probeerde broeder Gutjahr – die zegt een ‘warm plekje’ in zijn hart voor de Hongaren te hebben omdat hij zelf Hongaarse voorouders heeft – zijn belofte na te komen en de nieuwe boeken af te leveren voordat het Hongaarse douanekantoor op vrijdag voor de kerst dichtging. President Wilde en hij hadden bij deze onderneming een gemeenschappelijk doel: de Hongaarse heiligen

een kerstcadeau geven dat ze nooit meer zouden vergeten. En het was een kerstcadeau dat ze niet verwachtten. President Wilde had niet tegen de leden – noch tegen de meeste zendelingen – gezegd dat het Boek van Mormon in het Hongaars eindelijk gereed was.

Broeder Gutjahr had oorspronkelijk gedacht dat hij deze rit in september zou maken. Maar, zo zegt hij, ‘in september was er nog steeds geen Boek van Mormon.’

‘Nog niet’ was geen nieuw geluid voor de Hongaarse heiligen; ze waren al lang op het Hongaarse Boek van Mormon aan het wachten. ‘Toen ik in Hongarije aankwam,’ zegt ouderling Victor Sipos, die in februari 1990 zijn zending begon, ‘zeiden de mensen: “Nog maar een paar maanden, dan is het er.”’ Maar ‘nog een paar maanden’ werd altijd ‘net ietsje langer’, zegt hij.

Toen het boek er dan eindelijk was – Kerstmis 1991 – was de kerk drie en een half jaar officieel erkend in dat land, en het Zendingsgebied Boedapest Hongarije was al anderhalf jaar open. Het wachten had lang geduurd.

EEN 83 JAAR OUDE DROOM

Maar de hoop op het Boek van Mormon in het Hongaars was al lang begonnen voordat de eerste Hongaarse heiligen zich eind jaren ‘80 lieten dopen. Die hoop was zeker 83 jaar oud.

Kort na de kerst van 1908 (83 kerstmissen voor het Boek van Mormon in het Hongaars eindelijk gereed was) ging ouderling John Ensign Hill uit Logan (Utah) als eerste HLD-zending Hongaars leren en in die taal prediken¹. Op zijn zending vertaalde ouderling Hill zendingsbrochures, hield hij de eerste dienst van de kerk in het Hongaars, en verrichtte de eerste doop in het Hongaars. En in november 1910 begonnen hij en een Hongaarse vriend aan ouderling Hills ‘grootste doel’ van zijn zending – de vertaling van het Boek van Mormon. Maar toen ze net honderd bladzijden hadden vertaald, liet de zendingspresident hen ermee ophouden. Ouderling Hill schreef daarover in zijn dagboek: ‘Het leek wel of half mijn leven van mij was weggenomen.’

Kort daarop ging ouderling Hill terug naar huis. In 1914, nog geen vier jaar later, vertrok de laatste zendeling uit Hongarije en begon de Eerste Wereldoorlog. In 1987, toen ouderling Russell M. Nelson van het Quorum der Twaalf Apostelen Hongarije toewijdde, waren er enkele Hongaren gedoopt tijdens een verblijf in het buitenland, en waren delen van het Boek van Mormon in het Hongaars vertaald. Maar er was geen zendingswerk meer gedaan in dat land, en het Boek van Mormon was niet in zijn geheel in die taal vertaald.

Toen de zendingen eind jaren '80 weer in Hongarije aan het werk gingen, bevonden ze zich in een soortgelijke si-

tuatie als ouderling Hill: beperkte middelen. Buiten *Een keuze uit het Boek van Mormon* waren er maar enkele andere basismaterialen in het Hongaars beschikbaar, zoals een zangboek met nog geen vijftig lofzangen en het boek *Evangeliebeginselen*.

Maar ondanks de beperkingen die het gemis van het volledige Boek van Mormon met zich meebracht, hadden veel leden in Hongarije, met groot geloof, een sterk getuigenis van het boek gekregen.

BROEDER GUTJAHRS KERSTREIS

De Hongaarse leden van de kerk hadden hun geloof getoond. Het Boek

van Mormon was nu eindelijk in het Hongaars vertaald en gedrukt. Nu was het aan broeder Gutjahr om die boeken vanuit Duitsland via Oostenrijk Hongarije in te krijgen – een rit van ongeveer duizend kilometer.

Dus donderdag om ongeveer 15.00 uur laadde broeder Gutjahr 1600 exemplaren van het nieuwe Hongaarse Boek van Mormon in een bestelbusje en ging op weg. Hij bereikte de Oostenrijkse grens om ongeveer 21.00 uur en de Hongaarse grens om ongeveer

Barbócz Nóra, Kozák Tamás en Fegyverneki Ágnes (vlnr) laten trots hun kerstcadeaus zien.

03.00 uur. Vrijdagochtend vroeg kwam broeder Gutjahr ruimschoots op tijd in de stad Győr aan. Maar toen begonnen de problemen.

Bij de Hongaarse grens hadden beambten broeder Gutjahr gezegd dat hij de boeken in Győr kon inklaren, maar beambten in Győr zeiden dat dat niet kon. Dus aan het begin van de middag, na uren van vergeefse pogingen van broeder Gutjahr en twee zendingelingen die in Győr werkzaam waren, reed broeder Gutjahr naar Boedapest in de hoop daar hulp te vinden. Maar die hulp kwam niet erg.

In de eerste plaats bleek het weerbericht het bij het rechte eind te hebben gehad. 'In heel Duitsland en Oostenrijk had ik geen sneeuwvlok gezien,' weet broeder Gutjahr nog. 'Maar tussen Győr en Boedapest, vooral op de snelweg, begon het zwaar te sneeuwen. Hij trotseerde de storm, die niet lang duurde maar hem wel flink vertraging opleverde, en reed door naar Boedapest, waar hij op het tweede obstakel stuitte: tegen de tijd dat hij bij het zendingskantoor aankwam, was het na sluitingstijd, en het was de vrijdag voor het lange feestweekend. Het douanekantoor zou pas in januari weer open gaan.

Gelukkig zaten de ouderlingen Sipos en zijn collega, ouderling Kuen Damiano, in het zendingskantoor op broeder Gutjahr te wachten toen hij daar aankwam. De twee zendingelingen, die als zoneleiders in Boedapest werkten, waren vastbesloten broeder Gutjahr te helpen de exemplaren van het Boek van Mormon vóór de kerst ver-

spreid te krijgen. Maar toen ze een douanebeambte vroegen of er een mouw aan te passen was, zei die: 'In geen geval. Kom in januari maar terug.'

Maar januari was na Kerstmis! Ouderling Sipos, die uit Morgan (Utah) komt maar dankzij zijn Hongaarse ouders met het Hongaars was opgegroeid, hield aan. Hij legde de situatie uit. Dit waren godsdienstige boeken; ze waren heel belangrijk. 'We willen erg graag dat de mensen dit boek voor Kerstmis krijgen,' zei hij. 'Hier wachten we met z'n allen al jaren op.'

De douanebeambte hield voet bij stuk, maar de zendingelingen – die vele schietgebedjes opzonden – bleven hem vragen een uitzondering te maken. Ineens sloeg hij om. 'Iets moet hem uiteindelijk geraakt hebben,' vertelt ouderling Sipos, 'want hij zei: "Goed, ik doe het."'

Wat had ouderling Sipos gezegd waardoor de douanebeambte op andere gedachten was gekomen? 'O, ik denk niet dat ik het was die hem overtuigd had,' zegt hij. 'Hoe hij ineens veranderde, het leek wel alsof er iets gebeurde. Ik denk dat het door de Geest kwam.'

Was de douanebeambte eerst ongeduldig, zo vertelt ouderling Sipos, nu was hij zo hulpvaardig dat hij niet alleen zei dat ze de boeken konden verspreiden, maar daar ook nog aan toevoegde: 'Ik neem persoonlijk de verantwoordelijkheid voor alles wat er met deze zending boeken gebeurt.'

Broeder Gutjahr had zijn belofte gehouden; de 1600 boeken waren nu in

Boedapest. Maar er moesten nog exemplaren gebracht worden naar tien andere steden waar leden geregeld bijeenkwamen. En ze hadden nog maar één dag, zaterdag, om ze tijdig af te leveren zodat de leden ze als een kerstverrassing op zondag zouden krijgen, drie dagen voor Kerstmis. Op vrijdagavond kwamen broeder Gutjahr en een groep zendingelingen bij elkaar op een parkeerplaats van een hotel, waar ze de exemplaren van het Boek van Mormon over de auto's verdeelden. Toen reden ze oost-, zuid- en westwaarts om de boeken bij andere zendingelingen af te leveren, die dan tijdens de zondagse dienst de grote verrassing bekend zouden maken.

HET LANGVERWACHTE KERSTCADEAU

De ouderlingen Sipos en Damiano bevonden zich onder de zendingelingen die hun auto met boeken vollaadden en naar andere steden brachten. Een van hun laatste bestemmingen was Debrecen, een stad in het oosten van Hongarije, waar ze op 22 december de zondagse dienst bijwoonden. 'Ik zal nooit de reactie van de Gemeente Debrecen vergeten,' zegt ouderling Sipos.

Ouderling István Berente – een Hongaar die onder het communistische regime het land was ontvlucht, zich had laten dopen en als zending naar zijn vaderland was teruggekeerd – deed de bekendmaking. Zuster Carina Ragozine, op dat moment in Debrecen op zending, weet nog dat hij begon met een toespraak over het belang van pro-

feten, met name president Ezra Taft Benson. Hij legde nadruk op diens aansporing om het Boek van Mormon te lezen en zei: 'Om u daarbij te helpen, hebben we iets voor u.' Toen deelden de zendelingen exemplaren van het Hongaarse Boek van Mormon uit.

'De reactie was ongelooflijk,' zegt ouderling Sipos. 'Sommige mensen huilden, sommigen begonnen te lachen, anderen begonnen te klappen.'

Zuster Ragozine weet nog dat iedereen stil werd en mompelde hoe mooi het boek was. 'Er waren zoveel mensen lid van de kerk geworden zonder ooit dat boek te hebben gezien. Dat gemis maakte het nu een nog mooier boek om naar te kijken,' zegt ze.

De daaropvolgende uren waren de leden van de Gemeente Debrecen niet uit het gebouw weg te krijgen. Ze verslonden de verhalen die ze van de zendelingen hadden gehoord maar nooit zelf hadden kunnen lezen. En ze schreven hun naam en getuigenis in elkaars nieuwe boek.

'De vreugde van deze dag is onuitsprekelijk,' schreef zuster Králik Ida² in het boek van zuster Ragozine. 'Ik heb lang op dit moment gewacht.'

In het exemplaar van ouderling Sipos schreef zuster Fegyverneki Ágnes: 'Ik ben zo gelukkig. (...) Dit is het geweldigste kerstcadeau dat ik ooit heb gehad. Vergeet alsjeblift nooit wat deze kerst voor ons betekent.'

'Het was beslist het beste kerstcadeau,' zegt zuster Ragozine.

In andere delen van het land was de reactie eender. 'Soms drukten mensen

het boek gewoon tegen hun hart; ze hadden er zo lang op gewacht,' zegt president Wilde. 'Bijna alle leden in Hongarije, behalve diegenen die Engels of Duits spraken, waren alleen met *Een keuze uit het Boek van Mormon* lid van de kerk geworden. Ze hadden nog nooit de kans gehad om uit het complete Boek van Mormon over de bekering van Alma de jonge of de zending van Ammon of al die andere verhalen te lezen.'

De leden verspilden geen tijd en doken in de verhalen die ze nog niet eerder hadden gehad. Zuster Müllek Julianna uit de Gemeente Székesfehérvár las in de eerste week haar boek twee of drie keer uit, zegt ouderling Sipos. Broeder Takács Gábor uit Szombathely vertelt een soortgelijk verhaal over een zuster in zijn gemeente die in de twee dagen durende kerstvakantie het hele boek uitlas.

In de Zuidhongaarse stad Pécs was de droom van Lehi het onderwerp van de eerste zondagsschoolles nadat zij het Boek van Mormon hadden ontvangen; dat verhaal staat niet in de verkorte versie. 'De leden vonden het prachtig,' zegt ouderling Brian Blum. 'Ze bleven het op het bord tekenen.'

In Pécs werden de boeken op een speciale kerstgezinsavond uitgedeeld.

Ouderling Blum kan zich vooral de reactie van een bepaald lid herinneren, zuster Szacs Kristina, die ongeveer drie maanden daarvoor gedoopt was. 'Ze stond niet op. Ze zat daar maar,' zegt hij. 'En ik vroeg me af waarom ze niets met haar exemplaar van het Boek van Mormon deed. Toen keek ik wat beter

en zag ik dat ze stukken van het boek las en huilde.'

Ouderling Michael Mátyás uit Redmond (Washington), die in Veszprém werkzaam was, kan zich nog herinneren hoe hij zijn eerste exemplaar uitdeelde. Dat was aan zuster Pető Éva, ongeveer zes maanden lid. Zuster Pető moest de vergadering uit vóór de mededeling werd gedaan. 'Ik hield haar tegen en zei: "Ik weet dat u wegmoet, maar voor u gaat, wil ik u iets geven." En ik gaf haar een exemplaar van het Boek van Mormon. Ze moest huilen. Omdat dat het eerste exemplaar was wat ik had uitgedeeld, was het voor mij ook behoorlijk emotioneel,' zegt hij.

Broeder Kucora Sándor uit Boedapest weet nog: 'Het was heerlijk om het hele boek te krijgen. Het leek wel alsof je opnieuw geboren werd en weer naar school ging. Alsof we een heel nieuw beeld aan ons geopenbaard kregen.'

'Een van de indrukwekkendste herinneringen die ik heb,' zegt president Wilde, 'is van een zuster die twee jaar lid van de kerk was en eindelijk het Boek van Mormon voor zich zag. Ze greep het boek, drukte het tegen haar hart en barste in vreugdetranen uit.'

Een lange reis die in 1908 bij ouderling Hill was begonnen, was nu voltooid. Het Hongaarse Boek van Mormon was nu eindelijk bij de leden in Hongarije, die er zo lang en getrouw op hadden gewacht. En nu waren ze dankbaar. In het exemplaar van ouderling Sipos schreef zuster Szabó Agnes woorden die uitdrukking gaven aan de dankbaarheid jegens allen die in het

proces behulpzaam waren geweest: 'Ik kan je niet zeggen hoe gelukkig ik ben. (...) Bedankt voor alles.'

'We hebben nog steeds hetzelfde exemplaar dat we die kerstavond kregen', zegt broeder Takács, nu drie jaar later. 'Het is al oud en versleten omdat we er zoveel in lezen. We hebben ook nieuwere exemplaren, maar het boek dat we als eerste kregen, blijft ons lievelingsboek.'

De eerste twee Hongaren die in Hongarije op zending zijn geroepen, Nagy Erika (rechts) en Pálkás Bernadett werken met het Hongaarse Boek van Mormon.

'Het was het mooiste kerstcadeau dat we hadden kunnen krijgen', zegt broeder Hevesi András uit Boedapest. 'Het was de verwezenlijking van een langverwachte droom.'

Voor Hongaarse heiligen als broeder Hevesi was het Boek van Mormon in het Hongaars net als een droom die uitkwam. En voor broeder Gutjahr, die de boeken afleverde, was er de vreugde van het geven, de vreugde van Kerstmis.

Enige tijd na de reis in 1991 was broeder Gutjahr weer in Boedapest. Toen hij op een dag in de bus zat, zag hij een jongeman een boek lezen, geen ongewoon tafereel in Midden- en Oost-Europa. Het boek was versleten

en vertoonde tekenen van intensief gebruik. Toen broeder Gutjahr wat beter keek, zag hij iets wat hem wel verbaasde. De gehavende blauwe kaft droeg de titel *Mormon Könyve*, 'Boek van Mormon' in het Hongaars.

De vreugde van die kerst kwam weer boven. Het kerstcadeau dat broeder Gutjahr meer dan een jaar daarvoor had afgeleverd, straalde nog steeds de geest van het geven uit. □

NOTEN

1. Gegevens over ouderling Hill verkregen van Ivy Hooper Blood Hill, samensteller en redacteur, *John Ensign Hill: Diaries and Biographical Material* (Logan, Utah: J. P. Smith & Son, 1962).

2. In dit artikel worden de namen op de Hongaarse manier gebruikt: eerst de achternaam, dan de voornaam.

WAAROM HEB JE ME NIET GEWEKT?

Ouderling John H. Groberg

van de Zeventig

Als jonge zendeling bracht ik drie keer de Kerst op Tonga door. Kerstmis valt daar in het heetste, vochtigste jaargetijde. Maar de geest van Kerstmis gaf precies hetzelfde gevoel als in mijn vaderland, waar Kerstmis in de winter valt.

De mensen dachten meer aan anderen en minder aan zichzelf. Er werd veel muziek gemaakt en gezongen, en het gevoel van vrede en vrolijkheid scheen alles te doordringen.

Veel geschenken werden er niet gegeven, aangezien er niet veel was om te geven. Maar de mensen gaven geweldige geschenken van liefde, dienstbetoon en vriendelijkheid.

Een paar dagen voor Kerstmis kreeg een meisje van negen, dat de feestdagen bij haar grootouders doorbracht, hoge koorts. Haar grootouders verzorgden haar constant, maar de koorts scheen erger te worden. Ze lieten de zendingen komen om haar een zegen te geven. Dat deden wij, en we voelden ons ertoe gedreven om tegen haar te zeggen dat alles goed zou komen. Daarna gingen we verder met onze andere bezigheden.

De dag voor Kerstmis bezocht ik verschillende gezinnen, samen met een leraar van de plaatselijke school van de kerk. Toen we de bezoeken hadden afgelegd, vroeg ik hem waar we die kerstavond nog meer heen zouden gaan. Hij zei: 'Ik heb gehoord dat 'Ofa's kleindochter nog steeds erg ziek is,

en dat de grootvader de stad uit is. Ik ben er zeker van dat 'Ofa erg moe is. Waarom zouden we niet aanbieden om vannacht voor haar kleindochter te zorgen, zodat 'Ofa wat rust kan krijgen?'

Ik dacht: *Wat een geweldige idee! Waarom kom ik nooit op zoiets?*

Het was vroeg in de avond toen we bij 'Ofa's huis kwamen. Toen we uitlegden wat we wilden doen, zag ik de dankbaarheid in haar ogen. 'Ofa keek ons een hele tijd aan en zei toen: 'Ze is erg ziek. De afgelopen drie dagen heb ik dag en nacht voor haar gezorgd. Ik betwijfel of ik nog een nacht aankan. Dank u wel. Dank u wel!'

Toen legde ze uit dat ze haar kleindochter met een natte doek en een waaier koel had proberen te houden. Het meisje had de laatste twee dagen aan een stuk liggen kreunen.

'Ik weet niet zeker of ze beter zal worden of niet,' zei 'Ofa. 'Misschien moet ik maar proberen om samen met jullie op te blijven en te helpen.'

Mijn metgezel zei: 'Nee, gaat u nu maar rusten. Wij zullen haar wel koelte toewuiven met de waaier, en haar voorhoofd koel houden. Alles zal goed gaan met haar. Zorgt u nu maar dat u wat slaap krijgt.' Eindelijk ging 'Ofa de kamer uit. Ik kan me indenken dat ze in slaap is gevallen op het moment dat ze haar moede hoofd ter ruste legde.

We begonnen meteen met de waaier te wuiven en het voorhoofd van het meisje koel te houden. Ze leek er slecht aan toe. Haar manier van ademen was vreemd, haar koorts was hoog, haar ogen waren dicht en haar gekreun was meelijwekkend.

We bedachten een manier waarbij een van ons de natte doek vasthield en de ander er lucht doorheen waaierde, om zo haar mond en haar hoofd van wat vochtige lucht te voorzien. Dat klinkt niet inspannend, maar de zorgwekkende situatie, de smoorhete avond, water halen, de doek nat maken en steeds met de waaier wuiven, waren er de oorzak van dat we beiden al gauw moe waren. Ik begon nu te begrijpen wat 'Ofa de laatste paar dagen had doorgemaakt.

In de woning stond een oude opwindbare klok. Rond elf uur 's avonds drong het tot ons door dat we iets anders zouden moeten bedenken als we nacht wilden doorkomen. Mijn metgezel kwam weer met een idee.

'Waarom lossen we elkaar niet af?' zei hij. 'Jij slaapt een uur. Dan maak ik je wakker, en jij zorgt een uur voor haar terwijl ik slaap. Dan maak je mij wakker, en zo verder. Op die manier komen we de nacht wel door.'

'Goed', zei ik. 'Wie begint er?'

'Ik begin wel', antwoordde hij. 'Ga jij eerst maar slapen.' Om middernacht maakte hij me wakker, en ik bewoog de waaier met één hand en bevochtigde haar voorhoofd met de andere tot één uur 's nachts. Toen maakte ik hem wakker. Hij deed hetzelfde, en wakte me om twee uur 's nachts. Ik maakte hem weer wakker om drie uur 's nachts. Ik wist dat ik om vier uur zou worden gewekt voor mijn volgende beurt. Ik was erg moe, maar had wel het gevoel dat we de nacht goed zouden doorkomen.

Ik werd pas wakker toen ik het zonlicht op mijn gezicht voelde. Ik sprong op en zei: 'Lieve help! Hoe laat is het?'

'Het is zes uur.'

'Zes uur! Waarom heb je me om vier uur niet gewekt?' vroeg ik.

Hij glimlachte breeduit, en glimlach die diep van binnen kwam en die zijn hele wezen leek te omgeven toen hij zei: 'O, je zag er zo moe uit. Ik besloot je te laten slapen. Dat is mijn geschenk voor jou. Vrolijk kerstfeest!'

Ik kon niets meer zeggen. En opnieuw dacht ik: *Waarom kom ik niet op zoiets? Mijn metgezel is voor mij opgebleven!* Ik dacht aan de Heiland die bij zijn slapende discipelen kwam en vroeg: 'Waart gijlieden zo weinig bij machte één uur met Mij te waken?' (Matteüs 26:40). De Heiland bleef bijna heel de nacht op om een van de grootste werken te volbrengen die ooit op deze wereld zijn volbracht, terwijl zij die hem na stonden, slapen.

Ik schaamde me een beetje, maar toch voelde ik me ook gelukkig toen ik de vreugde kon zien op het gezicht van mijn metgezel. Hij was niet in staat geweest om me iets anders voor Kerstmis te geven. Hij had, letterlijk, niets materiëls dat hij had kunnen geven. Maar wat hij me kon geven had hij overvloedig geschonken, alleen maar door me te laten slapen.

Ik vraag me af hoevelen van ons, bij onze kerstgeschenken en bij wat we verder in de loop van het jaar geven, eraan denken om niet alleen maar materiële bezittingen uit te wisselen, maar van onszelf te geven, helemaal en mildelijk. Werkelijke gaven komen uit het hart, niet uit onze beurs.

In de loop van die vroege morgenuren, hield het haast ijlen gekreun van het meisje op, haar koorts zakte en we konden zeggen dat de crisis voorbij was. Ze bewoog zich en deed haar ogen open.

We wachtten tot halverwege de ochtend. Toen klopten we bij 'Ofa op de deur. Ze reageerde snel, misschien wel het ergste verwachting. Toen ze de veranda betrad, zat haar kleindochter bij ons. We waren een en al glimlach toen we eenstemmig zeiden: 'Vrolijk kerstfeest!' □

Nieuwe algemene autoriteiten en algemene functionarissen geroepen

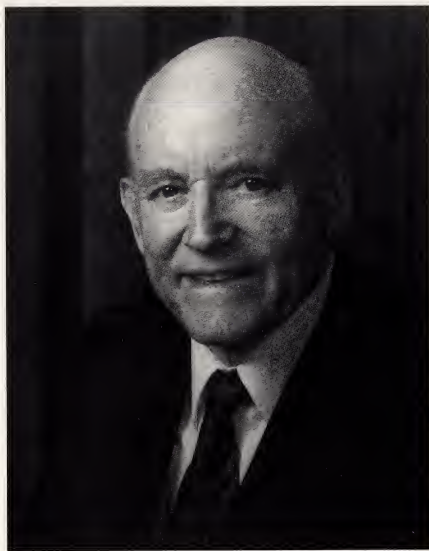
President Hunter gesteund als 14de president van de kerk

President Howard W. Hunter (86) is tijdens de 164ste algemene oktoberconferentie, op 1 en 2 oktober in Salt Lake City gehouden, gesteund als 14de president van de kerk.

Het was de eerste keer dat president Hunter een algemene conferentie presideerde sinds hij in juni vorigen president Ezra Taft Benson was opgevolgd.

Behalve president Hunter, kreeg ook president Gordon B. Hinckley steun als eerste raadgever in het Eerste Presidium en als president van het Quorum der Twaalf Apostelen; president Thomas S. Monson werd gesteund als tweede raadgever in het Eerste Presidium. President Boyd K. Packer werd gesteund als waarnemend president van het Quorum der Twaalf Apostelen. Ook de andere leden van het Quorum der Twaalf, de Quorums der Zeventig, de Presiderende Bisschop, en de algemene functionarissen van de hulporganisaties werden in hun functie gesteund.

Er zijn drie broeders in het Eerste Quorum der Zeventig geroepen, alsmede nieuwe algemeen presidia van de zondagschool en het jeugdwerk, en een nieuwe raadgeefster in het algemeen presidium jongevrouwen. Er zijn zeven leden van de

President Howard W. Hunter

Quorums der Zeventig ontheven en een broeder kreeg zijn emeritaat.

Ouderling Dennis B. Neuenschwander, die werkzaam was in het Tweede Quorum der Zeventig, werd geroepen in het Eerste Quorum. Bovendien werden er twee broeders aan het Eerste Quorum toegevoegd: ouderling Andrew Wayne Peterson en Cecil Osborn Samuelson jr.

Ouderling Charles Didier van het Presidium van de Quorums der Zeventig

werd gesteund als de nieuwe algemeen presidium van de zondagschool. Ouderling J. Ballard Washburn van het Tweede Quorum der Zeventig is zijn eerste raadgever en ouderling F. Burton Howard van het Eerste Quorum der Zeventig zijn tweede raadgever.

Het nieuwe presidium vervangt de ouderlingen Clinton L. Cutler, die op 9 april 1994 is overleden, Merlin R. Lybbert en Ronald E. Poelman.

Bonnie Dansie Parkin is

gesteund als tweede raadgeefster in het algemeen jongevrouwenpresidium. Zij volgde zuster Patricia Peterson Pinegar op, die is geroepen als de nieuwe algemeen jeugdwerkpresident. Haar raadgeefsters zijn: Anne Goalen Wirthlin en Susan Carol Lillywhite Warner.

Het voormalige algemeen jeugdwerkpresidium, dat zes en een half jaar werkzaam is geweest, bestond uit Michaelene P. Grassli, presidente; met Betty Jo N. Jepsen en Ruth B. Wright, als raadgeefsters. Ouderling Hartman Recitor jr. (70) van het Eerste Quorum der Zeventig kreeg zijn emeritaat. Hij was de eerste bekeerling die in 1968 als algemeen autoriteit werd geroepen. De zeven broeders die na een termijn van vijf jaar als lid van het Tweede Quorum der Zeventig werden ontheven, zijn: Albert Choules jr., Lloyd P. George, Gerald E. Melchin, Malcolm S. Jepsen, Richard P. Lindsay, Merlin R. Lybbert en Horacio A. Tenorio.

(De Ster van januari zal het verslag van de oktoberconferentie bevatten, alsmede korte levensbeschrijvingen van de nieuwe algemene autoriteiten en de leiders in het jeugdwerk en de jongevrouwen.) «

Kaapverdië toegewijd door ouderling Oaks

Met een gebed waarin hij om specifieke zegeningen voor het land en volk vroeg, heeft ouderling Dallin H. Oaks van het Quorum der Twaalf Apostelen de republiek Kaapverdië toegewijd. Kaapverdië is een eilandengroep voor de westkust van Afrika.

De toewijding, die op 14 september plaatsvond, werd ook bijgewoond door de vrouw van ouderling Oaks, June; ouderling Hans B. Ringger van de Zeventig, eerste raadgever in het presidium van het Gebied Europa/Mediterrane landen; president W. Robert Coleman en zijn vrouw, Marilyn, van het Zendinggebied Lissabon-Zuid; en bijna 100 leden en zendingelingen.

Toen ik op die eilanden was en de geweldigemensen daar ontmoette, moest ik denken aan de belofte van de Heer dat Hij de mensen op de eilanden der zee zou gedenken', zei ouderling Oaks na teruggekeerd te zijn uit Kaapverdië (zie 2 Nephi 29:7). De Kaapverdische eilanden bestaan uit vulkanisch gesteente met weinig vegetatie. De toewijding vond plaats in het 5 juli-park, dat vernoemd is naar de dag in 1975 waarop de republiek onafhankelijk werd van Portugal. Ouderling Oaks merkte op dat dat park een van de weinige plaatsen is op het eiland waar bomen groeien. Vers water is ook schaars in de republiek. In zijn toewijdingsgebed vroeg ouderling Oaks of

de onvolkomenheden van het land konden worden overwonnen. Hij bad om regen en voedsel, en zegende het land dat het vruchtbaar zal worden. Ook bad ouderling Oaks voor het volk van de kleine republiek, vooral de leden, dat ze hulp zullen krijgen bij gedenken van Gods geboden, dat ze die geboden gedegen zullen-

naleven, en dat ze visie, vrijheid en voorspoed zullen hebben.

Voor de toewijding van het land aan de verkondiging van hetevangelie bad ouderling Oaks dat de mensen de gelegenheid zouden hebben om het evangelie en de heilsverordeningen te aanvaarden en verbonden te sluiten, waardoor de vensters van

de hemel zullen kunnen openen met onbeperkte zegeningen als gevolg.

Van de 350.000 inwoners zijn er ongeveer 2.500 lid van de kerk. Er zijn drie zendingsdistricten in de republiek. In januari 1989 gingen er twee zendelingen naar toe om een gemeente te stichten. Nu zijn er 48 zendelingen werkzaam op het eiland.

Leermiddelen leerplan 1995 beschikbaar

De kerk geeft leermiddelen uit voor gezinnen en kerkunits over de hele wereld. Het leerplan, dat uit drie fases bestaat, is eenvoudig en flexibel, zodat alle leden eraan kunnen deelnemen, wat hun economische, educatieve en culturele achtergrond ook mag zijn. Voor 1995 zijn weer verschillende nieuwe leermiddelen met bijbehorende handleiding beschikbaar.

De kerk publiceert leermiddelen zodat de leden het evangelie kunnen leren en naleven; de Schriften en de woorden van de levende profeten vormen de basis van het leerplan. Het gezin is bij uitstek geschikt om er het evangelie te leren en in praktijk te brengen. Alle leden worden aangemoedigd de Schriften en de woorden van de hedendaagse profeten in huis te hebben. Bovendien zijn de volgende leermiddelen beschikbaar voor gebruik thuis.

* *Gospel Fundamentals* (in

landen waar de kerk kortgeleden is geïntroduceerd)

- * *Evangeliebeginselen*
- * *Kerkelijke tijdschriften*
- * *Leidraad voor het gezin*
- * *Evangelieplaten*
- * *Schriftuurlijke verhalen*
- * *Voor de kracht van de jeugd*
- * *Lofzangen*
- * *Zing maar mee*
- * *Hulpboek voor de gezinsavond*
- * *Waarheid hersteld*
- * *Leidraad voor ouders*

Het leerplan van elke kerkunit is gebaseerd op de behoeften van die unit en de verkrijgbaarheid van materiaal in elke taal.

Het leerplan voor fase 1 wordt gebruikt in landen waar de kerk kortgeleden is geïntroduceerd en waar maar weinig leden zijn. De leermiddelen voor fase 1 zijn *Gospel Fundamentals*. Het getuigenis van de profeet Joseph Smith, de Schriften, en de boodschappen van het Eerste Presidium, zo vertaald.

In deze fase komen kinderen onder de twaalf samen om evangelieonderrecht te krijgen. De jongeren, alsmede de volwassenen, komen samen voor evangelieonderrecht. Na het evangelieonderrecht komen de Aäronische en de Melchizedekse priesterschap kort samen om priesterschapszaken af te handelen en hun taken en activiteiten te bespreken, waaronder dienstbetoon. De vrouwen en jongevrouwen komen op dezelfde tijd samen voor soortgelijke zaken.

Het leerplan voor fase 2 wordt gebruikt in landen waar de kerk relatief nieuw is, en waar de units groot genoeg zijn om de leden in evangelieklassen op te splitsen. Fase 2 kan ook gebruikt worden in landen waar de kerk goed gevestigd is, maar waar men met die fase beter tegemoet kan komen aan de plaatselijke behoeften.

In deze fase krijgen alle jeugdwerk kinderen van 3 t/m 11 les uit hetzelfde

lesboek. De leidsters brengen de kinderen onder in een of meer klassen, afhankelijk van het aantal kinderen, de beschikbare ruimte en het aantal leerkrachten. Elke leerkracht heeft een lesboek.

De leden van twaalf jaar en ouder bestuderen de Schriften aan de hand van het lesboek *Evangeliebeginselen* of de lesboeken Evangelieleer. Men kan de groep onderverdelen in klassen, afhankelijk van de plaatselijke behoeften en omstandigheden.

De priesterschapsquorums krijgen les uit hetzelfde lesboek. Zij kunnen samen of apart les krijgen, afhankelijk van aantallen en klasruimte. Als het lesboek *Aäronische priesterschap 1* echter beschikbaar is, kunnen de jongemannen ook uit dit boek les krijgen. De jongevrouwen en ZHV-zusters krijgen ook les uit hetzelfde lesboek. Zij kunnen samen of apart les krijgen. De jongevrouwleiders kunnen ook het lesboek *Jongevrouwen 1* gebruiken als dat beschikbaar is.

Het leerplan voor fase 3 wordt gebruikt in landen waar de kerk goed gevestigd is. De kinderen in de kinderkamer (vanaf anderhalf t/m twee jaar) en de kinderen in de klas voor driejarigen krijgen les uit *Jeugdwerk 1*. Idealerweise krijgen die twee groepen apart les, als de groep driejarigen groot genoeg is.

De kinderen van 4 t/m 7 jaar krijgen les uit *Jeugdwerk 2* en 3 in een cyclus van twee jaar. De kinderen van 8 t/m 11 jaar krijgen les uit *Jeugdwerk 4, 5, 6, of 7*, in een cyclus van vier jaar, die alle gebaseerd

zijn op de Schriften en aansluiten op de cursus Evangelieleer van dat jaar. (De lesboeken van het jeugdwerk zijn getiteld: *Jeugdwerk 1: Ik ben een kind van God; Jeugdwerk 2: Kies de goede weg A; Jeugdwerk 3: Kies de goede weg B; Jeugdwerk 4: het Boek van Mormon; Jeugdwerk 5: de Leer en Verbonden en de kerkgeschiedenis; Jeugdwerk 6: het Oude Testament; en Jeugdwerk 7: het Nieuwe Testament.*)

De diakenen, leraren en priesters krijgen les uit *Aäronische priesterschap 1, 2, en 3* in een cyclus van drie jaar. Alle jongevrouwen krijgen les uit *Jongevrouwen 1, 2, en 3* in een cyclus van drie jaar. Zowel de MP als de ZHV heeft vier gidsen voor de individuele studie in een cyclus van vier jaar.

De jongeren van twaalf en dertien jaar krijgen tijdens de zondagsschool les uit *De presidenten van de kerk of uit Voorbereiding op verhoging* in een cyclus van twee jaar. De jongeren van veertien jaar en ouder en de volwassenen bestuderen de Schriften aan de hand van *Evangeliebeginselen* of de lesboeken Evangelieleer. De lesboeken Evangelieleer, die zijn gebaseerd op de standaardwerken, blijven in een cyclus van vier jaar gebruikt worden.

Welk lesboek in welk jaar gebruikt gaat worden, is vastgelegd. In 1993 is er een aangepast leerplan voor alle niet-Engelstalige units ingevoerd. Met dit nieuwe leerplan zullen alle units van de kerk in 1995 hetzelfde aangepaste leerplan gebruiken. Het nieuwe leerplan is niet van invloed op activiteitenpro-

gramma's. De instructies daarvoor kunt u vinden in de handboeken, bulletins en kennisgevingen.

'Wij rekenen op meer efficiëntie en inspiratie bij het onderwijs in het evangelie van Jezus Christus aan alle

leden van de kerk wereldwijd' schreef het Eerste Presidium in een brief, gedateerd 21 april 1994, aan priesterschapsleiders waarin de verandering in het leerplan bekend werd gemaakt. «

Jongevrouwen gevraagd het woord 'te toetsen'

Alle jongevrouwen wereldwijd zijn door het algemeen jongevrouwenpresidium gevraagd mee te doen aan een viering van een jaar die ze meer inzicht zal geven in de kracht van de Schriften en hun verlangen zal sterken om zich hun hele leven aan de woorden van God te vergasten.

'Er zijn twee zaken waar we de aandacht op willen vestigen', zegt presidente Janette C. Hales, algemeen jongevrouwenpresidente. 'Ten eerste willen we helpen bij de ontwikkeling van het getuigenis van de jongevrouwen en, ten tweede, willen we dat ze voelen dat ze erbij horen. Volgens ons komt deze wereldwijde viering tegemoet aan die behoeften.' De viering, die officieel in januari 1995 begint, is gebaseerd op Alma 32:26-43. De jongevrouwen en hun leiders worden aangemoedigd om individueel dagelijks in de Schriften te lezen, en hun gevoelens daarover aan anderen te vertellen of op te schrijven. 'Dat is plaats inruimen voor het zaad', merkt zuster Hales op (zie Alma 32:28).

Als onderdeel van het opkweken van de boom (zie

Alma 32:37), plannen en houden de jongevrouwen en hun leiders groepsactiviteiten die hun voornemen om de Schriften te bestuderen zal sterken. Die activiteiten, waaruit de jongevrouwen veel kracht kunnen putten, zijn ondermeer: haardvuuravonden, lezen in groepsverband, in hun dagboek schrijven, kampeerprojecten en getuigenis geven. Bovendien wordt elke unit in de kerk aangemoedigd een boom of plant te poten als symbool van het zaaien, opkweken en genieten van de vruchten die de toetsing van het woord met zich meebrengt.

De jongevrouwen en hun leiders zullen zich wereldwijd 'vergasten' aan het woord (zie Alma 32:42) tijdens het afsluitende programma, waarin men zich zal concentreren op wat er gebeurde toen zij dagelijks in de Schriften begonnen te lezen.

'Ik vind het een hele spannende gedachte dat 500.000 jongevrouwen gehoor zullen geven aan deze oproep', zegt zuster Hales. 'Dit is de gelegenheid om getuigenissen te laten groeien en levens te veranderen. We hopen dat elke unit meedoet.' «

Dag van grote blijdschap en geestelijke ontroering

Oprichting Ring Antwerpen: historische gebeurtenis

— Jos Peeters —

Ruim twintig jaar nadat zendingspresident Max Pinegar in Vlaanderen rondreed om te bepalen welke steden hij zou openen voor het zendingswerk, is op 16 oktober 1994 in Antwerpen de eerste Vlaamse ring georganiseerd, de Ring Antwerpen België.

De oprichtingsconferentie vond plaats in het Switel-hotel in Antwerpen, vlakbij het Centraal Station. Zij werd gepresideerd door de eerste raadgever in het gebiedspresidium, ouderling Robert K. Dellenbach, en geleid door de zendingspresident van het Zendingsgebied Amsterdam, Donald M. Peck. Op het podium hadden, naast het scheidende districtspresidium, vele voormalige Vlaamse districtspresidenten plaatsgenomen, evenals broeder Paul Jongkees (de voormalige regionaal vertegenwoordiger en de eerste ringpresident op het Europese vasteland), en leden van de andere ringpresidia in het gebied. Ook de voormalige zendingspresidenten Max Pinegar en Ruel Allred waren aanwezig. Vele Vlaamse heiligen waren, in antwoord op de oproep om van 16 oktober een 'autoarme' zondag in België te maken, met het openbaar vervoer naar Antwerpen gekomen.

De regionaal vertegenwoordiger, Jack van Oudheusden, deed de steunverleningsvoorstellen. Zoals reeds bekendgemaakt op de regionale conferentie van 18 september te Rotterdam, zal de Ring Antwerpen bestaan uit de units van het voormalige District Antwerpen (behalve de Gemeente Mechelen, die wordt opgeheven) en vier Nederlandse units: Wijk Eindhoven, Wijk Heerlen, Gemeente Breda en Gemeente Vlissingen. De twee Ant-

Het presidium van de Ring Antwerpen (vlnr): Hans Boom, eerste raadgever; Jo Buysse, president; en Rob Kempnaers, tweede raadgever.

werpse gemeenten worden nu de wijken Antwerpen 1 en Antwerpen 2. Daarna werden eerst het Eerste Presidium en de algemene autoriteiten van de kerk gesteund, en vervolgens het ringpresidium van de Ring Antwerpen: als president Johan Buysse, als eerste raadgever Hans Boom jr. en als tweede raadgever Rob Kempnaers; daarna de andere ringfunctionarissen voor zover die reeds bekend waren, evenals de broeders die uit hoofde van hun roeping als hogeraadslid of bisschop verhoogd dienden te worden tot het ambt van hogepriester. De getuigenissen die daarop volgden, waren versterkend en inspirerend, zowel die van de broeders Romain Baetens en Marc Deneyer van het scheidend districtspresidium, als die van de zusters Baetens

(ZHV-presidente van de ring), Buysse, Van Oudheusden en Peck. President Buysse beloofde 'goed voor [zijn vrouw] te zorgen tijdens [zijn] ambtstermijn als ringpresident'. Hij getuigde van de Heiland, Jezus Christus, en sprak zijn dankbaarheid uit voor het zendingsprogramma van de kerk en voor de zendelingen die aan hem en zijn gezin het evangelie verkondigd hebben.

President Peck had daags voordien zijn laatste tempelaanbeveling uitgeschreven en de laatste voltijdzending uit het district aangesteld. Hij herinnerde aan de profetie van president Kimball dat er in Nederland en België vele ringen van Zion gevestigd zullen worden, dat zendingswerk 'het eerste gebod' van de kerk is (zie Leer en Verbonden 42:4) en dat wij anderen dienen uit te

nodigen om naar de kerk te komen en verbonden met Christus te sluiten (zie 3 Nephi 18:24-25). Een gevestigde ring van Zion biedt veiligheid. Wij versterken de ring door eensgezind te zijn en elkaar te steunen en lief te hebben.

Regionaal vertegenwoordiger Jack van Oudheusden noemde deze dag een dag van grote blijdschap. Hij preeste de plaatselijke priesterschapsleiders die hard geijverd hebben voor de oprichting van deze ring, en noemde onder meer ook de broeders Paul Jongkees en voormalig zendingspresident, Bruce Barrett. Hij vertelde de aanwezigen dat hijzelf pas tien minuten voor de aanvang van de zondagmorgenbijeenkomst van de regionale conferentie in Rotterdam op 18 september jl. vernam dat het Eerste Presidium de oprichting had goedgekeurd. Voor broeder Van Oudheusden was die toestemming een teken dat de leiders van de kerk vertrouwen hebben in de toekomst van de kerk in dit gedeelte van de wijngaard. Hij voorspelde op basis van zijn ervaringen met de priesterschapsleiders in Vlaanderen dat 'de Ring Antwerpen zal lopen als een trein'. Het nieuwe ringpresidium kunnen wij steunen door voor hen te bidden en door, wanneer er een roeping komt, die onvoorwaardelijk te aanvaarden. Onze arbeid in Gods koninkrijk dient 'alleen gericht [te zijn] op de ere Gods' en op 'het belang van [onze] naaste' (zie LV 82:19). Zo helpen we mee aan de voorbereiding op Christus' wederkomst.

President Boom getuigde dat het evangelie de kracht geeft om alle problemen te overwinnen, dat het belangrijk is om met onze kinderen in het Boek van Mormon te lezen en dat hij verheugd was dat nu ook in Vlaanderen de leden onder de 'tentpinnen van Zion' kunnen schuilen. President Kempenaers dacht terug aan zijn eerste kerkroeping als assistent-administrateur en aan de woorden van voormalig zendingspresident Ruel Allred dat ons voorbeeld voor onze omgeving vaak is als de vruchten van een appelboom die

men waarneemt zonder te denken aan de wortels waar de boom zijn kracht uit put.

Ouderling Dellenbach van het gebiedspresidium was de slotspreker. Hij getuigde dat president Howard W. Hunter sedert zijn aanstelling als president van de kerk een vernieuwing van zijn lichaam door de Geest heeft ervaren. Hij herhaalde de recente boodschappen van president Hunter, namelijk dat wij als leden liefdevoller, vriendelijker en vergevingsgezinder jegens elkaar horen te zijn, en dat wij dienen te streven naaraan geldigetempelaanbeveling, naar het sluiten van onze tempelverbonden en naar de hernieuwing daarvan door regelmatig tempelbezoek. Tevens dienen wij met ons familiehistorisch werk bezig te zijn. Ouderling Dellenbach noemde vier criteria waaraan wij volgens president Hinckley ons lidmaatschap van de kerk kunnen toetsen: (1) dagelijks, zowel individueel als met ons gezin te bidden; (2) dagelijks de Schriften te bestuderen; (3) wekelijks de avondmaalsdienst bij te wonen; en (4) een eerlijke tiende en bijdragen te betalen. De ervaring wijst uit, aldus ouderling Dellenbach, dat wie getrouw zijn tiende en bijdragen betaalt, beter in staat is om zijn problemen op te lossen.

Roepingen in de kerk brengen ons geen eeuwig heil; wanneer we onthevend worden is het belangrijk om die roeping ook emotioneel los te laten. Wat ons wel eeuwig heil brengt, is te leven als een trouw lid van de kerk overeenkomstig de verbonden die wij gesloten hebben bij onze doop, tempelbegiftiging en -verzegeling. Ouderling Dellenbach illustreerde het belang van de eeuwige verbonden met een voorbeeld dat menigeen tot tranen toe roerde. Toen ouderling Dellenbach bisschop was van een wijk in Californië, slaagde hij noch iemand anders erin de echtgenoot van de ZHV-presidente ervan te doordringen dat hij zich, net als zijn vrouw en zijn 6 kinderen, diende te laten dopen en lid van de kerk te worden. Toch was deze man heel actief in het koor van de wijk.

Zijn vrouw, die zo graag haar gezin verzegeld had gezien in de tempel, wist niet hoe zij haar man tot die stap kon bewegen. Op een avond kwam zij niet meer thuis na het winkelen; men had haar om enkele dollars vermoord in het winkelcentrum. De echtgenoot was ontroostbaar. Hij kon niet begrijpen hoe God zo iets had kunnen toelaten. Niemand kon hem een afdoend antwoord geven op die vraag, ook niet de apostel met wie hij door toedoen van ouderling Dellenbach een gesprek had. Maar de apostel had hem wel de belofte gegeven dat hij antwoord zou krijgen als hij lid zou worden van de kerk. De trouwe huisonderwijzer van dit gezin bracht de man na verloop van tijd in contact met zijn ongehuwde schoonzus. Er ontstond wel een vriendschap, maar die leidde niet tot een huwelijk. Opeen dag besefte de man ook waarom: deze dame was geen lid van de kerk. Wat echter bleek toen hij haar opbelde, was dat zij ondertussen wel de zendelinglessenmaalsdienst had ontvangen en zich de volgende dag zou laten dopen. Ook de vriend van ouderling Dellenbach had zich ertoe verbonden twee weken na dit telefoongesprek te laten dopen door zijn 16-jarige zoon. De bisschop van de wijk trouwde hen kort daarna. Een jaar later werd deze man in de tempel verzegeld aan zijn eerste vrouw, zijn tweede vrouw en zijn kinderen. Tijdens de plechtigheid in de tempel herinnerde de zus van de eerste vrouw zich een gesprek met haar zus enkele dagen voor de moord, waarin deze haar toevertrouwde dat zij alles, zelfs haar leven, ervoor over had opdat haar man lid zou worden van de kerk en hun gezin aan elkaar verzegeld zou worden in de tempel. Toen zij dit aan haar zwager vertelde, 'was het alsof zijn lichaam met een lichtstraal vervuld werd'. De vraag waar hij jarenlang mee geworsteld had, was — zoals de apostel van de Heer hem had beloofd — eindelijk beantwoord. Het antwoord was gekomen na de beproeving van zijn geloof. «

David O. McKay-groep uit Den Haag al meer dan 25 jaar actief

AP-scouting levert nieuwe helden

— Bert Niessink —

Vorige maand hebben we een artikel geplaatst over de Spencer W. Kimball-groep uit Rotterdam-Zuid. Deze maand besteden we aandacht aan de David O. McKay-groep uit de Wijk Den Haag-Scheveningen. In die wijk is scouting traditie, want de David O. McKay-groep bestaat al sinds 1967 en is ook aangesloten bij Scouting Nederland.

Tevens plaatsen we een interview met Hans Noot, regionaal hoofd scouting in Nederland en België en lid van het Europees scoutingcomité van de kerk, waaruit duidelijk naar voren komt dat scouting de toekomst heeft.

We zijn samengekomen in het scouthonk in de kelder van het kerkgebouw in Den Haag. Dat honk ademscouting. Trots laten de scouts en hun leiders de uitrusting zien: tenten, touwen, boten, en alles wat een scout nodig heeft om zich in de natuur te kunnen handhaven.

We raken aan de praat over scouting. 'Scouting kan en zal niet slagen in een unit als de priesterschapsleiders en de scoutleider(s) scouting niet geheel en al zijn toegedaan',

zegt André van der Vliet, de jongemannenpresident van de Ring Den Haag, die laaiend enthousiast is over scouting en daar, bij wijze van spreken, zijn handen voor in het (kamp)vuur durft te steken. 'Toewijding is het sleutelwoord. Iemand zal het voortouw moeten nemen en bekend moeten raken met de organisatie.' Michel Navarro, scoutleider, vult aan: 'Ja, je moet je er helemaal voor inzetten. Ik heb door Scouting Nederland georganiseerde

trainingsdagen bijgewoond. Ook lees ik veel over scouting, zoals het tijdschrift van Scouting Nederland, waarin veel goede tips staan. Zo begin je en krijg je ervaring en de voldoening.' Die voldoening bestaat uit geslaagde activiteiten, bijvoorbeeld een kamp, maar bovenal uit de wetenschap dat de scouts veel leren dat in hun verdere leven van pas kan komen. Bisschop Peter Jansen, die ook bij het gesprek aanwezig is en die zich al jaren inzet voor scouting,

zegt: 'Neem nou Carlo Bos jr., die heeft tijdens zijn zending in Suriname heel veel baat gehad bij wat hij op scouting geleerd had. Hij heeft de mensen daar geholpen hutten te bouwen. 90 procent van de jongens die scouting gedaan hebben, zijn op zending gegaan.'

Op de vraag of scouting levensvatbaar is in units waar maar twee jongens zijn, antwoordt André van der Vlis: 'Ja, als er een goed programma wordt aangeboden, komen er ook jongens van buitenaf. Ook kunnen units samenwerken, hoevel elke unit wel z'n eigen groep moet hebben. Elke groep kan zich afzonderlijk voorbereiden op een kamp en de activiteiten die tijdens dat kamp worden ontplooid.'

Niet alleen de leiders zijn enthousiast over scouting. In de loop van het gesprek blijkt dat de aanwezige scouts, Gareth Newport, Asbjorn van der Vlis en Ravin Verdonk de scouting een warm hart toedragen. De scouts willen alledrie kroonver-

overnacht in de duinen. Ook heb ik veel geleerd van de eerste-hulplessen die ik tijdens de scouting gekregen heb. Een van die lessen ging over reanimatie, en een andere over wat je moet doen als je gebeten bent door een slang. Ook weet ik nu hoe je voor de uitrusting moet zorgen, en zie ik het belang van een goede teamgeest in. Ik heb geleerd een keuken te bouwen, en te koken, en mijn conditie is verbeterd (een teken dat de maaltijden niet al te slecht kunnen zijn geweest).

Ook Ravin Verdonk is overtuigd van de voordelen van scouting. Tijdens een weekendkamp heeft hij in zijn eentje de keuken gerund. Hij zegt daarover: 'Dat is nou zo leuk aan scouting. Je ontdekt je talenten en leert je te behelpen onder primitieve omstandigheden. Als scout leer je dat er altijd een oplossing is. Ik ga graag naar scouting!'

Gareth Newport zegt over de ontplooidde activiteiten: 'Met scouting doe je dingen waar je anders nooit

zweefvliegen, noem maar op.'

De David O. McKay-groep maakt maar al te graag gebruik van de mogelijkheden van Scouting Nederland. Elke groep die is aangesloten bij Scouting Nederland komt in aanmerking voor goede kampeerplaatsen, insignes, training en vorming van leiders tegen reductieprijs. Ook biedt die organisatie spelmateriaal te huur aan zoals speldozen met videomateriaal, schminkmateriaal enzovoort.

Scouting kost natuurlijk geld. Aan de inschrijving bij Scouting Nederland zijn kosten verbonden. Alles bij elkaar moet toch op vijftig gulden per persoon per jaar worden gerekend. Maar voor scouting is geldinzameling toegestaan. Zo heeft de David O. McKay-groep olieballen en kaarsen verkocht, auto's gewassen en ingezameld voor Jantje Beton. Ook biedt de toelage van de wijk soelaas, want de scouting krijgt daarvan een behoorlijk deel.

Scouting is mogelijk en is boeiend! De helden in de David O. McKay-Groep zijn daar al lang van overtuigd.

Wijken of gemeenten die met scouting willen beginnen, maar niet goed weten waar ze moeten beginnen, kunnen voor meer informatie contact opnemen met Michel Navarro (01740-23486). «

kenner worden. Asbjorn en Gareth hebben zelfs een trainingskamp voor patrouilleleiders bijgewoond. Daar leerden ze hoe ze het beste kunnen leiding geven, hoe ze een vergadering moeten leiden, hoe ze zonder tussenkomst van de scoutleider kunnen handelen.

Asbjorn van der Vlis zegt: 'Ik heb in drie en een half jaar drie scoutbevoordingskaarten afgewerkt. Ik heb een strandwandeling gemaakt en

aan toe zou komen. We hebben een fietstocht langs de kust gemaakt. We zijn naar Normandië toegeweest, vlak voor de herdenking van D-Day. Ze hadden een soort generale repetitie, waar de scouts voor uitgenodigd waren. We hebben grotten bezocht die alleen door het water te bereiken waren en die te bereiken waren door twintig meter af te dalen in de bossen van Heure. Skiën, langlaufen, sneeuwscooteren,

AP-scouting heeft de toekomst

Bert Niessink in gesprek met Hans Noot, regionaal hoofd scouting in Nederland en België en lid van het Europees scoutingcomité.

Hoe gaat het met de scouting in Nederland en Vlaanderen?

Er zijn wel degelijk vorderingen, maar ik moet toegeven dat we er lang niet alles aan doen. Er zijn wat hobbels te nemen, maar elk initiatief kent die. Zo zijn er bepaalde vooroordelen bij sommige jongens, ouders en zelfs enkele priester-schapsleiders.

Noem eens een vooroordeel.

Er zijn jongens die denken dat ze altijd in uniform moeten lopen, en dat je er voor gek mee loopt. Niets is minder waar. Het uniform is niet een vereiste in AP-scouting, maar een eer. Jongens die dat begrijpen, trekken graag een uniform aan. Op dat uniform kunnen ze de verdiende insignes spelden, en het geeft tevens aan tot welke groep, of liever, quorum ze behoren. Dat schept een band tussen de jongens. Met een dergelijke trots is niets mis.

Waarom is AP-scouting zo belangrijk voor je?

Als jongeman was ik lid van de OOV [de onderlinge ontwikkelingsvereniging, de voorloper van de APJV, red] in Rotterdam-Noord. Ik was toen al actief in OOV-scouting. Het programma was net gestart in Nederland. Ik weet nog goed dat we naar kampen gingen, dat we naar de andere kant van Nederland zijn gefietst, dat we in de Biesbosch hebben gekampeerd en hoe wij splendorwys vaardigheden opdeden die ik nu nog gebruik. Scouting heeft mij toen een enorme vrijheid van denken meegegeven,

waarmee ik ook nu nog veel problemen oplos. Dat is scouting. Het is leren omgaan met je medemens, de natuur en jezelf. AP-scouting is het activiteitenonderdeel van het priesterschapsquorum. Op de zondag leer je de theorie en de theologie. Je leert dat je God mag dienen doordat je het priesterschap bezit. In de AP-scouting leer je HOE je dat kunt doen. Het is puur praktijk — maar dan in spelvorm. Het is een geïnspireerd programma, een must voor elk quorum. Iedere bisschop of gemeentepresident zou de AP-scouting in de armen moeten sluiten als de manier om dichterbij zijn jongens te komen. Je begrijpt gewoon niet dat er in sommige units niets aan gedaan wordt.

Komt dat niet omdat er in bepaalde units gewoon te weinig jongens voor scouting zijn?

Dat is nou typisch zo'n misverstand. Al heb je maar één jongen, dan nog kan men met scouting beginnen. Men zal merken dat de groep al snel zal groeien. Dikwijls zijn er meer jongens die geen lid zijn van de kerk in AP-scouting dan andersom. De leiders moeten dan wel op z'n minst maandelijks een activiteit houden. Tot de leiders zeg ik: Ga leuke dingen doen met die jongen(s). Laat ze vrienden uitnodigen wanneer je ergens een tentje op gaat zetten voor een overnachting, of voor een hike. Vraag mij maar om hulp; ik ben altijd wel voor een activiteit in de buitenlucht te vinden. Ik kan helpen met training in technische zaken als kaart en kompas lezen. Daarnaast zullen de AP-leiders van de ring ook graag willen helpen. Veel lei-

ders hebben het druk met de volwassenen en delegeren de jeugdactiviteiten aan anderen. Ze weten niet wat ze missen. Het contact dat je opbouwt met de jongens op bijvoorbeeld een hike is onvervangbaar. Het is de preek van de zondag in de praktijk.

Ik heb gehoord dat AP-scoutgroepen lid kunnen worden van Scouting Nederland. Waarom is dat aan te raden?

Wij zijn in de bevoorrechte positie dat de Nederlandse AP-scoutgroepen zich kunnen inschrijven bij Scouting Nederland, zonder daarbij hun eigen identiteit geweld aan te doen. In de meeste landen kan dat niet. De Duitsers, bijvoorbeeld, kunnen dat niet. Daarom kunnen de Duitse AP-scouts ook niet naar de wereldjamboree in Dronten in 1995. Ze verwachten daar overigens 35.000 jongelui uit de hele wereld. Daarvan zijn er ongeveer 2.500 lid van de kerk. Wanneer een groep lid wordt van Scouting Nederland krijgt zij alle voordelen die andere scouts ook hebben. De contributie is het eerste jaar gratis, het tweede jaar vijftien gulden per persoon (de helft van de jaarlijkse contributie) en daarna jaarlijks dertig gulden per persoon. Daarvoor krijgen we contact met actieve, ervaren scoutleiders en professionele training, kunnen we spullen lenen of huren tegen reductie-prijzen, en krijgen we enorme kortingen op kampeerplaatsen. Ook kunnen we ons meten met andere scouts en zo onze invloed in de scouting laten gelden. Het is alleszins de moeite waard. Groepen in Vlaanderen kunnen zich inschrijven bij het

DE STER

Register 1994

Het register bestaat uit twee delen: onderwerp en auteur.
Naar artikelen uit *De Kinderster* wordt
verwezen met de letter *k* vóór het bladzijdennummer.

REGISTER OP ONDERWERP

A

Aäronisch priesterschap

Je eigen checklist voor een succesvolle eeuwige vlucht, *Hugh W. Pinnock*, jan, 38
Omhoog reiken, *Thomas S. Manson*, jan, 45

Aballey, Richard

De jongen uit de Bronx, *Eliza Tanner*, apr, 20

Abraham

Het verbond van Abraham: een zegen voor alle mensen, *Kent P. Jackson*, feb, 42

Afrika

Evangeliepieniers in Afrika, *E. Dale LeBaron*, mei, 36

Een voorbereid volk – kunst en memorabilia van Afrikaanse heiligen der laatste dagen, *Marjorie Draper Conder*, mei, 32

Afval

'Sedert den beginne', *Neal A. Maxwell*, jan, 17

Verbonden naleven en het priesterschap eren, *Faust E. Faust*, jan, 35

Álvarez, Lino

Lino Álvarez, nov, k8

Avondmaal

Avondmaalsboek, *Christine Branch*, apr, k15
De Heiland gedenken door het avondmaal, apr, 25

B

Bedelingen

Joseph Smith en de profeten, *Robert L. Millet*, jun, 26

Bekering (zie ook getuigenis, verzoening)

94 en herboren, *Luise Wulff*, jun, 24
Beter je leven, *Carl Peterson*, okt, 48
Bij gebrek aan een wonder, *Amanda Mariotti*, feb, 48

De reep chocolade, *Jane McBride Choate*, aug, k6

De jongen uit de Bronx, *Eliza Tanner*, apr, 20
De brochure in het water, *Gamaliel Alcides Vásquez*, aug, 22

Een grondslag van geloof, *DeAnne Walker*, nov, 40

Een ijzeren muur om mijn hart, *Ursula Fischer*, sep, 24

Een nieuwe koers uitzetten in Micronesië, *R. Val Johnson*, dec, 40

'En Petrus ging naar buiten en weende bitter', *Gordon B. Hinckley*, aug, 2

Goddelijk recept voor geestelijke genezing, *Malcolm S. Jeppsens*, jul, 15

Goddelijke vergeving, *Ronald E. Poelman*, jan, 78

Het gaat om de waarheid, *F. Enzo Busche*, jan, 23

Ik kon niet geloven dat hij een profeet was, *Alpha R. Caluyo*, dec, 30

Met elkaar verweven, *Annelies Prent-Pellis*, okt, 46

Raak de boze gave noch het onreine aan, *H. Burke Peterson*, jan, 40

Uit de duisternis in het licht: de gave van bekeering, *Helvélio Martins*, okt, 32

Uiteindelijk was het dan toch waar, *Mayra Mercedes Pérez Román*, okt, 26

We liepen zingend door het donker', *Marvin K. Gardner*, feb, 8

Zonde en leed, *Dallin H. Oaks*, apr, 26

Bemoediging

Wijk- en gemeentegezinnen: onderdeel van Gods plan, *Virginia H. Pearce*, jan, 73

Benson, Ezra Taft

In memoriam, extra uitgave, jul
Ezra Taft Benson, *Kellene Ricks Adams*, sep, k14

Beproevingen

Gemoedsrust in de nacht, *Ana Mora Monterey*, mei, 26

God staat aan het roer, *Gordon B. Hinckley*, jul, 46

Tegenstelling, vreugde en een mooi leventje, *Bruce C. en Marie Hafen*, mrt, 14

Voor en na het ongeval, *Tyler Wilkinson*, nov, 26

Zonde en leed, *Dallin H. Oaks*, apr, 26

Bescherming

De beschermende hand, *Theodor G. Baalman*, sep, 30

Betrouwbaarheid

Kom, Lama's!, *Verna Turpin Borsky*, sep, k2

Boek van Mormon, het

Alles werd duidelijk, *Carolyn Johnston*, jun, 34
Een kerstgeschenk voor Hongarije, *Jeffrey S. McClellan*, dec, 16

Het getuigenis komt na de beproeving, *William G. Dyer*, sep, 20

Kerst met het Boek van Mormon, dec, 34
Nieuwe vakantieviendjes, *Janet Thomas*, jun, 46

Ballbach, Fritz

Zien met de handen en het hart, *Cuong Ted Nguyen*, apr, 44

Boodschap van het Eerste Presidium

Altijd goeddoen, *Gordon B. Hinckley*, dec, 2
De grootste waarde, *Gordon B. Hinckley*, mrt, 2

De sleutel van geloof, *Thomas S. Manson*, mei, 2

'En Petrus ging naar buiten en weende bitter', *Gordon B. Hinckley*, aug, 2
Het grote symbool van ons lidmaatschap, *Howard W. Hunter*, nov, 2

Het voorbeeld van de profeet Joseph Smith, *Thomas S. Manson*, jun, 2

Hij nodigt ons uit Hem te volgen, *Howard W. Hunter*, okt, 2

'Ik leef en gij zult leven', *Ezra Taft Benson*, apr, 2

Raad voor de heiligen, *Ezra Taft Benson*, feb, 2

Brazilië

Ik heb mijn voorouders gevonden, *Yara Cassab Deloroso*, sep, 44

Kamperen op z'n Braziliënaans, mei, 31

Broederschap

Het dagboek van mijn vijand, *Stephen G. Biddulph*, sep, 32

C

Canada

Alles werd duidelijk, *Carolyn Johnston*, jun, 34

Chidester, Stan

De kunst van het proberen, *Janet Thomas*, mei, 12

Chili

Derigt jaar als huisbezoekster, *Irma de MacKenna*, mrt, 20

Schakels van liefde, *José Roberto Alarcón Navarrete*, feb, 26

China

De schat uit China, *Jenny Shaylor*, apr, 8

D

Dávila, Julio E.

Ouderling Julio E. Dávila, jun, k4

Dankbaarheid

Bedankt, pop, *Julian Dyke*, okt, 44

Dankbaarheid, *Lloyd P. George*, jul, 23

Dankbaarheid, *Adney Y. Komatsu*, jan, 29

Een dankbaar hart, *Carolyn Wright*, nov, 10
Ik dank u, lieve Vader, *Judy Edwards*, mei, k10

Dickens, Charles

Altijd goeddoen, *Gordon B. Hinckley*, dec, 2

Dienstbeloon

Bewezen wederdienst, mei, 30

Bijzondere helper, *Virginia Brossait*, mei, k12
De zustershulpvereniging: het leidend

beginself naastenliefde, *Aileen H. Clyde*, jan, 85

Dienstbeloon en geluk, *Jacob de Jager*, jan, 30

Ik heb mijn voorouders gevonden, *Yara Cassab Deloroso*, sep, 44

'Ik probeer als Jezus te zijn', *Judy Edwards*, dec, k7

Onze zaaïdag, *Netzahualcoyotl Salinas V.*, aug, 32

Russische connecties, *Maureen Clayton*, mrt, 46
Vijf broden en twee vissen, *James E. Faust*, jul, 4
Waarom heb je me niet gewekt?, *John H. Groberg*, dec, 22
We hebben allen een Vader op wie wij kunnen vertrouwen, *Kenneth Johnson*, jul, 25
Wijk- en gemeentegezinnen: onderdeel van Gods plan, *Virginia H. Pearce*, jan, 73

Discipelschap

Hij nodigt ons uit Hem te volgen, *Howard W. Hunter*, okt, 2
Oprechte gelovigen, *Neal A. Maxwell*, dec, 10

Doop

De zegeningen van de doop meer waarderen, mei, 25
Het verbond van Carine, *Steven Iverson*, okt, 4

Duitsland

94 en herboeren, *Luise Wulff*, jun, 24
Een ijzeren muur om mijn hart, *Ursula Fischer*, sep, 24
Een wonderbaarlijke zending, *Larry A. Hiller*, feb, 12
'Waar gaan die Nederlanders naartoe?', *C. R. Kirschbaum*, jun, 44

E

Eerbied

Eerbied in de bergen, *Carol Alley Walsh*, mrt, 42

Eerlijkheid

Broeder Talmans taart, *Alma J. Yates*, nov, k12
De reep chocolade, *Jane McBride Choate*, aug, k6

Eeuwig leven

'Ik leef en gij zult leven', *Ezra Taft Benson*, apr, 2

Eeuwige vooruitgang

De volwassen geworden liefde van een kind, *Albert Choules*, jul, 11
Wandel met mij, *Elaine L. Jack*, jul, 13

El Salvador

Een stoffige foto, *Alma Yanira González*, nov, 8

Engeland

Door elkaar gevlochten, *Richard M. Romney*, apr, 38

Exodus

De exodus - een beproeving, een getuigenis en een voorafschaduwing, *S. Kent Brown*, mrt, 34

F

Familieband

Een stoffige foto, *Alma Yanira González*, nov, 8

Familiegeschiedenis (zie ook tempels en tempelwerk)

De schat, *Rhonda Petty*, jun, k13
De schat uit China, *Jenny Shaylar*, apr, 8
De sleutel van geloof, *Thomas S. Monson*, mei, 2
Ik heb mijn voorouders gevonden, *Yara Cassab Deloroso*, sep, 44
Op onderzoek uit - een eeuw genealogie, *Rebecca M. Taylor*, nov, k4
'Waar gaan die Nederlanders naartoe?', *C. R. Kirschbaum*, jun, 44

Farr, Sarah Matilda

Sarah Matilda Farr, *Joy Johnson Heaton*, jun, k8

Favaretto, Rebecca

Rebecca Favaretto uit Siena (Italië), *DeAnne Walker*, mei, k14

Filipijnen

Alvin Martinez: aan de hemel reiken, *Miles Tuason*, aug, 10
Ik kan niet geloven dat hij een profeet was, *Alpha R. Caluyo*, dec, 30

Finn, het gezin

Door elkaar gevlochten, *Richard M. Romney*, apr, 38

G

Gebed

Bedankt, pap, *Julian Dyke*, okt, 44
De wind van de Heer, *John H. Groberg*, jan, 25
Hoe kan ik de influisteringen van de Geest onderscheiden van mijn eigen gedachten?, nov, 28
Praten met je Hemelse Vader, *Jill Campbell*, mrt, k12
'Weest goedsmoeds', *Jeanne Inouye*, jan, 89

Geestenwereld

'Ik leef en gij zult leven', *Ezra Taft Benson*, apr, 2

Gehoorzaamheid

Geestelijke kennis verwerven, *Richard G. Scott*, jan, 80
Hij nodigt ons uit Hem te volgen, *Howard W. Hunter*, okt, 2
'Kies toch goed', *L. Tom Perry*, jan, 62
Leef in gehoorzaamheid, *Joseph B. Wirthlin*, jul, 34
Onderhoud de geboden, *Judy Edwards*, apr, k8
Op zoek naar het ware geluk, *W. Eugene Hansen*, jan, 76

Proberen als Jezus te worden, *F. Melvin Hammond*, jul, 73
'Wat moeten wij doen?', *Hans B. Ringger*, jul, 76

Geloof

Bij gebrek aan een wonder, *Amanda Mariotti*, feb, 48
Blik op de eeuwigheid, *Carlos H. Amado*, jan, 42
De wind van de Heer, *John H. Groberg*, jan, 25
De beschermende hand, *Theodorus G. Baalman*, sep, 30
De sleutel van geloof, *Thomas S. Monson*, mei, 2
Een grondslag van geloof, *DeAnne Walker*, nov, 40
'En Petrus ging naar buiten en weende bitter', *Gordon B. Hinckley*, aug, 2
Geestelijk volwassen worden, *Janette C. Hales*, jul, 85
Geestelijke kennis verwerven, *Richard G. Scott*, jan, 80
Gelijkheid door verscheidenheid, *M. Russell Ballard*, jan, 83
Geloof is de oplossing, *Virginia H. Pearce*, jul, 81
'Geloof in de Heer Jezus Christus', *Dallin H. Oaks*, jul, 87
'Ik wist dat ze vandaag zou komen', *Ole M. Smith*, aug, 8
Kracht in de Heiland, *Chieko N. Okazaki*, jan, 87
Mijn rozestruik, aug, 40
Ons geloof vergroten, *Patricia P. Pinegar*, jul, 83
'Sedert den beginne', *Neal A. Maxwell*, jan, 17
Spencer W. Kimball: hij gaf niet op, *Petrea Kelly*, mrt, 26
'Zie op tot God en leef', *Jeffrey R. Holland*, jan, 13

Geluk

Dienstbetoon en geluk, *Jacob de Jager*, jan, 30
'Kies toch goed', *L. Tom Perry*, jan, 62
Leef in gehoorzaamheid, *Joseph B. Wirthlin*, jul, 34
Op zoek naar het ware geluk, *W. Eugene Hansen*, jan, 76

Gemoedsrust

Gemoedsrust in de nacht, *Ana Mora Monterey*, jan, 26

Genealogie (zie familiegeschiedenis)

Genezing

Genezing, *Richard G. Scott*, jul, 6
Goddelijk recept voor geestelijke genezing, *Malcolm S. Jeppsen*, jul, 15

Gerechtigheid

Op zoek naar het ware geluk, *W. Eugene Hansen*, jan, 76

Getrouwheid (zie ook eerlijkheid)

De hedendaagse helden van Israël, *Monte J. Brough*, jan, 60
'En Petrus ging naar buiten en weende bitter', *Gordon B. Hinckley*, aug, 2
'Er is een taak voor mij weggelegd': *Ruchirawan Phonphongrat uit Thailand, David Mitchell*, jun, 10
Het grote symbool van ons lidmaatschap, *Howard W. Hunter*, nov, 2
'Laat uw voet een effen pad inslaan', *Elaine L. Jack*, jan, 91

Getuigenis (zie ook bekering, geloof)

Alles werd duidelijk, *Carolyn Johnston*, jun, 34
Anker voor de ziel, *M. Russell Ballard*, sep, 40
Bij gebrek aan een wonder, *Amanda Mariotti*, feb, 48
Blik op de eeuwigheid, *Carlos H. Amado*, jan, 42
De woorden van het lied, *Paige Marriott*, opr, 33
De fakkel blijft branden, *Don en Catherine Thorpe*, aug, 34
Een zegen van de Vader, *Amanda Means*, mrt, 33
Een echt getuigenis, *Lynette Burke Hale*, mei, 16
Een eigen getuigenis, *Glenn L. Pace*, mrt, k14
Geestelijke kennis verwerven, *Richard G. Scott*, jan, 80

Het getuigenis komt na de beproeving, *William G. Dyer*, sep, 20
Ik kwam tot het besef dat Christus van mij hield, *Jessi Ramsey*, nov, 48
Met mijn hele hart, *Seth H. Boyle*, aug, 44
Mijn getuigenis, *Gordon B. Hinckley*, jan, 48
Onze Heer en Heiland, *Joseph B. Wirthlin*, jan, 5
Tempels en tranen in Tikal, *Marvin K. Gardner*, sep, 34
'Zendingswerk: onze plicht', *David B. Haight*, jan, 58
'Zie op tot God en leef', *Jeffrey R. Holland*, jan, 13

Gewoonte

Een grote verandering in het hart, *Spencer J. Condie*, jan, 15

Gezinsavond

'Daarom ben ik (...) onderwezen', *L. Tom Perry*, jul, 32

Gezinsband (zie ook ouderschap)

Bedankt, pap, *Julian Dyke*, okt, 44
Cons dag, *Michelle Brumm Oliver*, aug, k12
'Daarom ben ik (...) onderwezen', *L. Tom Perry*, jul, 32
Dankbaarheid, *Adney Y. Komatsu*, jan, 29
De vader en het gezin, *Boyd K. Packer*, jul, 17

Door elkaar gevlochten, *Richard M. Romney*, opr, 38
Gelijkheid door verscheidenheid, *M. Russell Ballard*, jan, 83
Heilige plaats, *Jane McBride Choate*, sep, k12
Hoe kan ik de gezinseenheid versterken?, *jun, 20*
Kinderen opvoeden in een zedelijk vervuild milieu, *Joe J. Christensen*, jan, 10
Kracht in de Heiland, *Chieko N. Okazaki*, jan, 87
Maak tijd vrij voor uw kinderen, *Ben B. Banks*, jan, 27
Oefen de knaap volgens de eis van zijn weg, *Gordon B. Hinckley*, jan, 55
Raad voor de heiligen, *Ezra Taft Benson*, feb, 2
'We liepen zingend door het donker', *Marvin K. Gardner*, feb, 8
'Weest goedsmoeds', *Jeanne Inouye*, jan, 89
Welke herinnering zullen onze kinderen aan ons hebben?, *Robert D. Hales*, jan, 8
Wijk- en gemeentegezinnen: onderdeel van gods plan, *Virginia H. Pearce*, jan, 73
Zorg vooral voor uw gezin, *Neal A. Maxwell*, jul, 78

Guatemala

De brochure in het water, *Gamaliel Alcides Vásquez*, aug, 22
Tempels en tranen in Tikal, *Marvin K. Gardner*, sep, 34

H

Handicaps

Alvin Martinez: aan de hemel reiken, *Miles Tusaon*, aug, 10
De kunst van het proberen, *Janet Thomas*, mei, 12
De volmaakte leraars, *Wendy Evans Udy*, sep, 46
Zien met de handen en het hart, *Cuong Ted Nguyen*, apr, 44

Hartsverandering

Een grote verandering in het hart, *Spencer J. Condie*, jan, 15

Heilige Geest

De gave van de Heilige Geest, *mrt, 25*
De influisteringen van de Geest, *Richard G. Scott*, okt, k2
Een grote verandering in het hart, *Spencer J. Condie*, jan, 15
Een kracht sterker dan ik, *Cassandra Lin Tsai*, mei, 9
Hoe kan ik de influisteringen van de Geest onderscheiden van mijn eigen gedachten?, *nov, 28*
Kinderen de stem van een zachte stilte laten horen, *C. Terry en Susan L. Warner*, aug, 26

Heiliging

Het gaat om de waarheid, *F. Enzo Busche*, jan, 23

Heilsplan, het

Bestendigheid te midden van verandering, *Russell M. Nelson*, jan, 31
Het grote plan van gelukzaligheid, *Dallin H. Oaks*, jan, 67

Helden

De hedendaagse helden van Israël, *Monte J. Brough*, jan, 60

Heractivering

Het antwoord in de paardebloemen, *Milly Fritz Reyes*, dec, 32
Onze heractivering, *Vicente Muñoz Ulloa*, sep, 22

Herstelling

Anker voor de ziel, *M. Russell Ballard*, sep, 40
Joseph Smith en de profeten, *Robert L. Millet*, jun, 26
Mijn getuigenis, *Gordon B. Hinckley*, jan, 48
'Sedert den beginne', *Neal A. Maxwell*, jan, 17

Hinckley, Gordon B.

Gordon B. Hinckley, M. Russell Ballard, okt, 8

Holosho, Tanya

Kirill Kiriluk en Tanya Holosho uit Kiev (Oekraïne), *Rosemary G. Palmer*, dec, k13

Hoogmoed

Een grote verandering in het hart, *Spencer J. Condie*, jan, 15

Hotel Utah (zie Joseph Smith Memorial Building)

Hongarije

Een kerstgeschenk voor Hongarije, *Jeffrey S. McTellan*, dec, 16

Houding

Dienstbetoon en geluk, *Jacob de Jager*, jan, 30

Huisbezoek

Dertig jaar als huisbezoekster, *Irma de MacKenna*, mrt, 20

Huisbezoekboodschap

De Heiland gedanken door het avondmaal, *opr, 25*
De zegeningen van de doop meer waarderen, *mei, 25*
De gave van de Heilige Geest, *mrt, 25*
De obstakels en zegeningen van tempelbezoek, *aug, 25*
De patriarchale zegen: een geestelijke kracht, *jun, 25*
De Schriften begrijpen: een levenstaak, *sep, 25*
Geestelijk vertrouwen, *dec, 25*
Onze geestelijke groei bevorderen: een opgave voor het leven, *okt, 25*

Priesterschapszegens ontvangen, nov, 25
Volledig delen in de zegeningen van het priesterschap, feb, 25

Huisonderwijs

'Ik wist dat ze vandaag zou komen', *Ole M. Smith*, aug, 8

Hulpverlening

De kunst van het proberen, *Janet Thomas*, mei, 12

Maar een paar pesos, *Leslie Garcia*, feb, 6

Hunter, Howard W.

President Howard W. Hunter – 'De weg van de adelaar', *James E. Faust*, sep, 2

Huwelijk

Het antwoord in de paardebloemen, *Milly Fritz Reyes*, dec, 32

Het grote plan van gelukzaligheid, *Dallin H. Oaks*, jan, 67

Voor tijd en alle eeuwigheid, *Boyd K. Packer*, jan, 20

I

Inactiviteit (zie heractivering)

Informatie voor jou

mei, 28

Instituut (zie kerkelijke onderwijsinstellingen)

Integriteit (zie ook getrouwheid)

Jullie kennen me toch wel beter?', *Phil Reschke*, mei, 16

Kom uit voor je mening, *James E. Faust*, aug, 46

Israël

De exodus – een beproeving, een getuigenis en een voorafschaduwing, *S. Kent Brown*, mrt, 34

Italië

De fakkel blijft branden, *Don en Catherine Thorpe*, aug, 34

Een grondslag van geloof, *DeAnne Walker*, nov, 40

Op de juiste weg in Rome, *DeAnne Walker*, mrt, 10

Rebecca Favaretto uit Siena (Italië), *DeAnne Walker*, mei, k14

Simone Millo uit Florence (Italië), *DeAnne Walker*, feb, k2

J

Japan

Tyfoon!, *Noriko Ono*, okt, 20

Jeugd

Omhoog reiken, *Thomas S. Monson*, jan, 45

Jeugdconferenties

Parels uit Tahiti, *Kathleen C. Perrin*, jun, 14

Jezus Christus (zie ook verzoening, opstanding)

Alle profeten hebben van Christus geprofeteerd, *D. Kelly Ogden en R. Val Johnson*, apr, 10

Alijd goeddoen, *Gordon B. Hinckley*, dec, 2

De unieke boodschap van Jezus Christus, *Robert D. Hales*, jul, 69

De moeilijkheden van het leven onder ogen zien, *Thomas S. Monson*, jan, 64

'Geloof in de Heer Jezus Christus', *Dallin H. Oaks*, jul, 87

God staat aan het roer, *Gordon B. Hinckley*, jul, 46

Het grootste wonder in de geschiedenis van de mensheid, *Gordon B. Hinckley*, jul, 63

Hij nodigt ons uit Hem te volgen, *Howard W. Hunter*, okt, 2

'Ik leef en jij zult leven', *Ezra Taft Benson*, apr, 2

Jezus van Nazaret, *David B. Haight*, jul, 66

Kracht in de Heiland, *Chieko N. Okazaki*, jan, 87

Ons geloof vergroten, *Patricia P. Pinegar*, jul, 83

Onze Heer en Heiland, *Joseph B. Wirthlin*, jan, 5

Oprechte gelovigen, *Neal A. Maxwell*, dec, 10

Proberen als Jezus te worden, *F. Melvin Hammond*, jul, 73

Wat Hij wil dat wij doen, *Thomas S. Monson*, jul, 80

'Welke soort mensen behoort jij te zijn?', *Howard W. Hunter*, jul, 56

Jones, Dan

De grootste waarde, *Gordon B. Hinckley*, mrt, 2

Jones, Illiam

Illiam Jones uit Man, *Richard M. Romney*, aug, k14

Jonge alleenstaanden

Jonge alleenstaanden ontmoeten elkaar in Young Dong, mei, 29

Jongevrouwen

De fakkel blijft branden, *Don en Catherine Thorpe*, aug, 34

Geestelijk volwassen worden, *Janette C. Hales*, jul, 85

Joseph Smith Memorial Building

Het Joseph Smith Memorial Building, apr, 34

K

Kennis

Geestelijke kennis verwerven, *Richard G. Scott*, jan, 80

Kerkelijke onderwijsinstellingen

Op de juiste weg in Rome, *DeAnne Walker*, mrt, 10

Kerstmis

Alijd goeddoen, *Gordon B. Hinckley*, dec, 2

Een kerstavond in Portugal, *Vander Ferreira De Andrade*, dec, 26

Een kerstgeschenk voor Hongarije, *Jeffrey S. McClellan*, dec, 16

Het lied van Jezus' geboorte, *Patricia Kelsey Graham*, dec, k4

Het verlate kerstcadeau van Sarah Moseley, *Roy Goldrup*, dec, k10

'Ik probeer als Jezus te zijn', *Judy Edwards*, dec, k7

Kerstgroet van het Eerste Presidium, dec, 1

Kerst met het Boek van Mormon, dec, 34

Kerstboodschap, *Het Eerste Presidium*, dec, k2

Waarom heb je me niet gewekt?, *John H. Groberg*, dec, 22

Kerstkunst

dec, k6

Keuzen

Besluiten, *Gerald E. Melchin*, jul, 71

Houd uw verbonden in gedachte, *Charles Didier*, jul, 37

'Kies toch goed!', *L. Tom Perry*, jan, 62

Proberen als Jezus te worden, *F. Melvin Hammond*, jul, 73

'Wat moeten wij doen?', *Hans B. Ringger*, jul, 76

Keuzevrijheid

Besluiten, *Gerald E. Melchin*, jul, 71

Kimball, Spencer W.

Spencer W. Kimball: hij gaf niet op, *Petrea Kelly*, mrt, 26

Spencer W. Kimball, *Kellene Ricks Adams*, mei, k2

Kinderen

De bijzondere positie van kinderen, *Merlin R. Lybbert*, jul, 27

Het leermoment, *Mary Morrill*, apr, 24

Kinderen leren oprecht voor de Heer wandelen, *Ruth B. Wright*, jul, 74

Kinderen de stem van een zachte stilte laten horen, *C. Terry en Susan L. Warner*, aug, 26

Maak tijd vrij voor uw kinderen, *Ben B. Banks*, jan, 27

'Ziet uw kinderen', *Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, M. Russell Ballard, Michaelene P. Grassli*, okt, 35

Kiriluk, Kiril

Kiril Kiriluk en Tanya Holosho uit Kiev (Oekraïne), *Rosemary G. Palmer*, dec, k13

Korea

Jonge alleenstaanden ontmoeten elkaar in Young Dong, mei, 29

Kuisheid

Het grote plan van gelukzaligheid, *Dallin H. Oaks*, jan, 67

Kunst

Een voorbereid volk – kunst en memorabilia van Afrikaanse heiligen der laatste dagen, *Marjorie Draper Conder*, mei, 32
Het evangelie belevén in een wereldkerk: derde internationale wedstrijd beeldende kunsten, nov, 32
Joseph Smith, profeet van de herstelling, *Marvin K. Gardner*, jun, 36

L

Lee, Harold B.

Harold B. Lee: een puntige pijl in de pijlkoker van de Heer, *Petrea Kelly*, feb, 18

Lehmann, Michael, Peter en Matthias
Een wonderbaarlijke zending, *Larry A. Hiller*, feb, 12

Leiderschap

De kracht van goede raad, *M. Russell Ballard*, jan, 71
Harold B. Lee: een puntige pijl in de pijlkoker van de Heer, *Petrea Kelly*, feb, 18
Spencer W. Kimball: hij gaf niet op, *Petrea Kelly*, mrt, 26
'Voed mijn schapen', *Richard P. Lindsay*, jul, 39

Lesgeven

De bijzondere positie van kinderen, *Merlin R. Lybbert*, jul, 27
Een kracht sterker dan ik, *Cassandra Lin Tsai*, mei, 9
Het leermoment, *Mary Morrill*, apr, 24
Jongeren helpen kiezen voor seksuele reinheid, *Joy Saunders Lundberg*, mei, 18
Kinderen leren oprecht voor de Heer wandelen, *Ruth B. Wright*, jul, 74
Kinderen de stem van een zachte stilte laten horen, *C. Terry en Susan L. Warner*, aug, 26
Lesgeven aan tieners, *Debra Lacy*, okt, 24
Lesgeven: nu jij, *Shane Barker*, mrt, 44
Maak tijd vrij voor uw kinderen, *Ben B. Banks*, jan, 27
Wanneer een ieder heeft gesproken, *Brent A. Barlow*, aug, 18
'Ziet uw kleinen', *Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, M. Russell Ballard, Michaelene P. Grassli*, okt, 35

Liefde
Bedankt, pap, *Julian Dyke*, okt, 44
De volwassen geworden liefde van een kind, *Albert Choules*, jul, 11
De volmaakte lerare, *Wendy Evans Udy*, sep, 46
Het verlate kerstcadeau van Sarah Moseley, *Roy Goldrup*, dec, k10
'Ik probeer als Jezus te zijn', *Judy Edwards*, dec, k7
'Leer verdraagzaamheid ons, Heer', *Russell M. Nelson*, jul, 60

Mijn rozestruik, aug, 40
Onze zaaidag, *Netzahualcoyotl Salinas V.*, aug, 32
Spencer W. Kimball: hij gaf niet op, *Petrea Kelly*, mrt, 26
Vijf broden en twee vissen, *James E. Faust*, jul, 4
Waarom heb je me niet gewekt?, *John H. Groberg*, dec, 22
'Zie op tot God en leef', *Jeffrey R. Holland*, jan, 13

Lijden (zie beprovingen)

Loyaliteit

De hedendaagse helden van Israël, *Monte J. Brough*, jan, 60
Verbonden naleven en het priesterschap eren, *James E. Faust*, jan, 35

M

Marrero, het gezin

De eeuwige autorit, *Lisa A. Johnson*, mei, 46

Martinez, Alvin

Alvin Martinez: aan de hemel reiken, *Miles Tuason*, aug, 10

Mexico

Bewezen wederdienst, mei, 30
Groeten uit Mexico, apr, k10
Onze zaaidag, *Netzahualcoyotl Salinas V.*, aug, 32
Uiteindelijk was het dan toch waar, *Mayra Mercedes Pérez Román*, okt, 26

Micronesië

Een nieuwe koers uitzetten in Micronesië, *R. Val Johnson*, dec, 40

Millo, Simone

Simone Millo uit Florence (Italië), *DeAnne Walker*, feb, k2

Mishandeling

'Ziet uw kleinen', *Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, M. Russell Ballard, Michaelene P. Grassli*, okt, 35

Moed

De moed om te luisteren, *H. David Burton*, jul, 58
Kom uit voor je mening, *James E. Faust*, aug, 46
Oefen de knaap volgens de eis van zijn weg, *Gordon B. Hinckley*, jan, 55
'Welke soort mensen behoort hij te zijn?', *Howard W. Hunter*, jul, 56

Moederschap

Oefen de knaap volgens de eis van zijn weg, *Gordon B. Hinckley*, jan, 55
Voor tijd en alle eeuwigheid, *Boyd K. Packer*, jan, 20
'Weest goedsmoeds', *Jeanne Inouye*, jan, 89

Monson, Thomas S.

President Thomas S. Monson, *Jeffrey R. Holland*, okt, 16

Mozes

Mozes, Vivian Paulsen, jun, k2

Muziek

Het lied van Jezus' geboorte, *Patricia Kelsey Graham*, dec, k4
De woorden van het lied, *Paige Marriott*, apr, 33
Ik voel uw liefde, Heer, *Ralph Rogers jr., K. Newell Dayley en Laurie Huffman*, mrt, k6
Houd de geboden, *Barbara A. McConochie*, sep, k10
Als ik gedoopt ben, *Nita Dale Milner*, jun, k12

N

Naastenliefde

De zustershulpvereniging: het leidend beginsel naastenliefde, *Aileen H. Clyde*, jan, 85
Maar een paar pesos, *Leslie Garcia*, feb, k6

Nederland

Met elkaar verweven, *Annelies PrentPellis*, okt, 46
De beschermende hand, *Theodorus G. Baalman*, sep, 30

Neuenschwander, Dennis B

Ouderling Dennis B. Neuenschwander, *Janet Peterson*, sep, k6

New York

De jongen uit de Bronx, *Eliza Tanner*, apr, 20

O

Onderricht

Kinderen leren oprecht voor de Heer wandelen, *Ruth B. Wright*, jul, 74

Onderzoek

Op onderzoek uit – een eeuw genealogie, *Rebecca M. Taylor*, nov, k4

Oorlog

Het dagboek van mijn vijand, *Stephen G. Biddulph*, sep, 32

Opstanding

'Als een mens sterft, zou hij herleven?', *Carlos E. Asay*, jul, 9
De paasbroederschap van Peter, *Gayle Ellis*, apr, k12
Het grootste wonder in de geschiedenis van de mensheid, *Gordon B. Hinckley*, jul, 63
'Ik leef en zij gult leven', *Ezra Taft Benson*, apr, 2

Oude Testament

De exodus – een beproeving, een getuigenis en een voorafschaduwing, *S. Kent Brown*, mrt, 34

DE KINDERSTER

94 E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

DECEMBER 1994

KERSTBOODSCHAP

van het Eerste Presidium aan de
kinderen van de wereld

In elk tijdperk van de wereldgeschiedenis hebben de profeten zich verheugd over de geboorte en de bediening van onze Heer en Heiland. In deze kersttijd voegen wij ons getuigenis bij dat van hen. De Zoon van God, namelijk Jezus, leeft. Hij is geboren en leefde onder bescheiden omstandigheden. Hij onderrichtte de mensenkinderen. Hij stierf volkomen onschuldig. Hij herrees uit het graf. En Hij zal in heerlijkheid naar de aarde terugkeren. Hij is metterdaad onze Heiland en onze Verlosser, de Eniggeboren Zoon van God. En omdat Hij leeft, zullen wij voor eeuwig leven.

Niemand is met Hem te vergelijken. In de hele geschiedenis van de mensheid zijn nooit zoveel daden van barmhartigheid verricht als in zijn naam, nooit zoveel vergevingsgezinde woorden gesproken als door zijn liefde en er is nooit zoveel liefde betuigd aan zowel vriend als vijand als door zijn voorbeeld.

Hij is de oorzaak van ons eeuwig heil. Hij is onze gids en onze troost in tijden van verdriet.

Het is nog geen Kerst. Er is nog tijd voor een ieder van ons om de helpende hand te bieden en anderen tot zegen te zijn al is het maar door iets kleins. Dit is de tijd om te besluiten dat te doen.

Moge zijn Vader, die ook de Vader van onze geest is, een ieder van ons in deze kersttijd zegenen met begrip van de grootste gave, de gave van Jezus, de Heiland van de mensheid; laten wij, uit dankbaarheid, een beetje vriendelijker worden, een beetje edelmoediger, een beetje attenter, een beetje barmhartiger. □

HET EERSTE PRESIDIUM

Het lied van Jezus' geboorte

Teder $\text{♩} = 100-108$

Am Bm Am D7

G D7 C G

1. Dit is de mooi - ste tijd van het jaar,
2. Dit is de ster met zijn hel - de - re licht,
3. Hier is de stal waar de die - ren ook zijn.

C G A7 D7

't is al gauw Kerst - mis, we ma - ken ons klaar.
 die op een need' - ri - ge stal is ge - richt.
 Kijk eens: daar slaapt ook een Kind - je, heel klein.

G D7 B7 Em

Luis - ter je mee, dan ver - tel - len we weer
 En - ge - len zin - gen zo lief - lijk in koor;
 Daar is de krib - be, ge - vuld met zacht hooi;

C G Am D7 G

van de ge - boor - te van Je - zus, de Heer.
 't lied van de he - mel - se vre - de ons voor.
 daar - op legt Je - zus zijn hoofd - je, zo mooi.

4. Zie, hoe een ieder Heer Jezus bemint.
 Herders aanbidden het hemelse Kind,
 en ook de wijzen: zij kwamen van ver,
 werden geleid door die prachtige ster.

5. Dit is Maria, zij zorgt goed voor Hem,
 haar Kind, geboren in Betlehem;
 Jozef waakt steeds over hen, allebei.
 Lieve Heer Jezus, U zorgt ook voor mij!

Lukas 2:1-16
 Matteüs 2:1-11

Plaatjes of popperjes voor ieder couplet kunnen tijdens de vier maten durende inleiding op hun plaats worden gezet.

Tekst: naar Avon Allen Compton

Muziek: Patricia Kelsey Graham (1940 -). © 1980 HLD

Dit liedje mag voor incidenteel, niet-commercieel gebruik in de kerk of thuis worden gekopieerd.

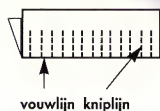

PAPIEREN LANTAARNS

Jill Johnson Hymas

Om een papieren lantaarn te maken, heb je het volgende nodig: een stuk stevig kerstpapier van 7,5 x 12,5 cm, een schaar, een nietmachine en lint.

1. Vouw het papier in de lengte middendoor. Knip het papier vanaf de vouwlijn in (zie voorbeeld).
2. Vouw het papier open en maak er een cirkel van. Niet de uiteinden van het papier aan elkaar.
3. Prik bovenaan tegenover elkaar twee gaatjes in de lantaarn. Doe het lint door de gaatjes en knoop de uiteinden aan elkaar. Hang de lantaarn aan het lint in de kerstboom.

vouwlijn kniplijn

KERSTKAART VAN STOF

Karen Sweeny-Justice

Om een kaart te maken, heb je het volgende nodig: een vel tekenpapier, een potlood, een schaar, lijm, stukje stof, borduurgaren, een naald en een pen.

1. Vouw het papier tweemaal middendoor om er een kaart van te maken.
2. Maak een eenvoudige tekening op de voorkant (ster, sneeuwman, kerstboom, huis of kerstversiering). Vouw de kaart open en knip de vorm uit, begin in het midden.
3. Knip een stukje stof uit dat ruim de uitgeknipte vorm in de kaart bedekt.
4. Leg de opgevouwen kaart met de achterkant naar boven en breng voorzichtig wat lijm aan langs de randen van de uitgeknipte vorm. Leg de stof over de vorm en druk het aan met je hand. Let op dat de stof met de goede kant naar beneden ligt.
5. Doe drie draadjes borduurgaren door de naald en knoop de uiteinden samen. Begin aan de binnenkant van de kaart. Steek de naald naar de voorzijde en borduur

een rand van een halve centimeter rond de vorm (zie voorbeeld).

6. Smeer de onderste helft van de kaart helemaal in met lijm, vouw de kaart weer samen en druk stevig aan.
7. Schrijf aan de binnenkant een kerstgroet.

'IK PROBEER ALS JEZUS TE ZIJN'

Judy Edwards

'En uw dagen zullen in
de dienst van uw God
worden besteed' (2 Nephi 2:3).

Toen Jezus was geboren, verscheen er een engel aan de herders om hun het geweldige nieuws te vertellen: 'U is heden de Heiland geboren, namelijk Christus, de Here, in de stad van David' (Lucas 2:11). Toen sloot een grote hemelse legermacht zich bij de engel aan en samen riepen zij uit: 'Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde bij mensen des welbehagens' (Lucas 2:14).

Vrede was op de aarde gekomen omdat Jezus naar de aarde was gekomen om onze Heiland te zijn. Jezus is de Vrededorst. Hij heeft die titel gekregen omdat zijn zoenoffer vrede brengt aan allen die Hem als hun Heiland aanvaarden. Naarmate wij proberen anderen lief te hebben en te dienen zoals Hij dat heeft gedaan, kunnen wij zijn vrede in ons hart voelen. Wij kunnen anderen helpen zijn vrede te voelen door hen lief te hebben en te dienen.

Instructies

Ok al vieren we Kerstmis op 25 december, we moeten proberen het iedere dag te vieren door te leven zoals Jezus. Daarom is de adventkalender op de bladzijden 8 en 9 voor de hele maand december en niet alleen voor de eerste 25 dagen.

Haal bladzijden 8 en 9 uit *De Kinderster* en plak ze op karton. Knip de versieringen op bladzijde 16 uit en stop ze in een envelop of een zakje. Doe iedere dag de voorgestelde activiteit; als je klaar bent, 'hang' (lijm) dan een van de versieringen op de desbetreffende plek in de boom.

Ideeën voor de participatieperiode

1. Zing 'Ik wil graag als Jezus worden' (zie *De Kinderster*, april 1990, blz. 6-7) en help de kinderen een dienstbetoekaart te maken (zie Doe het op zijn manier A, blz. 210). Laat hen tekeningen maken van wat zij voor anderen doen. Plak vervolgens alle platen en de kaart in een plakboek voor de bisschop of gemeentepresident en geef het hem met Kerst cadeau.

2. Help de kinderen Jesaja 9:5 en 2 Nephi 19:6 opzoeken en lezen. Help ieder kind een bladzijde maken voor zijn of haar vredesboek (zie *De Kinderster*, februari 1994, blz. 10), gebruik daarbij passende tekeningen, oude kerstkaarten, of platen uit oude tijdschriften van de kerk die laten zien dat Jezus de Vrededorst is.

3. Help ieder kind een boekje 'Liefdediensten voor Kerstmis' maken met op iedere bladzijde iets liefs wat hij of zij voor een van de andere gezinsleden kan doen. Er moet minstens een bladzijde in staan voor ieder gezinslid, zodat zij zelf kunnen kiezen.

4. Gebruik 'Hij zond zijn Zoon' (*De Kinderster*, april 1992, blz. 10-11) en bespreek met de kinderen Christus' bediening als Vrededorst.

5. Laat de kinderen gaan staan (en weer gaan zitten), elke keer als ze het woord vrede, vreed' of vreedzaam zingen in de volgende kerstliedjes: 'Slaap, kleine Jezus', *De Kinderster*, december 1990, blz. 7; 'Het lied van Jezus' geboorte', zie blz. 4 van deze kinderster; 'O Betlehem, gij kleine stad' (lofzang 145); 'Ver, ver van hier in Judea schoon' (lofzang 146); 'Stille nacht' (lofzang 149). □

Rauha Мир

Mir Friede Melino Fred Frid Vrede 평화 Paix

25. Bedank je Hemelse Vader voor je zegeningen.

11. Glimlach tegen zoveel mogelijk mensen.

26. Schrijf een briefje aan een gezinslid, vriend of vriendin om hem of haar te bedanken.

22. Wees een hele dag vrolijk.

8. Lees een jonger kind een verhaal voor.

7. Schrijf een kerstbrief aan een zending die je kent.

15. Zeg 'Vrolijk kerstfeest' tegen een buurman of buurvrouw.

29. Help een gezinslid met zijn of haar taak.

20. Doe iets aardigs voor iemand die je niet zo goed kent.

27. Help het huis opruimen.

12. Help een vriend die je nodig heeft.

17. Maak een kerstkaart voor je jeugdwerklerares.

ILLUSTRATIE: JULIE F. YOUNG

1. Schrijf 'Ik hou van je' tegen iemand.

9. Verras je broertje (of zusje) door een van zijn taken te doen.

18. Luister naar of lees een verhaal uit de Schriften.

23. Maak een kersttekening van je huisgezin.

28. Vertel een vriend of vriendin waarom je hem of haar aardig vindt.

6. Zeg iets aardigs over iemand die je kent.

16. Vraag je moeder of vader hoe je hen kunt helpen.

19. Leg blaadjes met 'Ik hou van u' of 'Dankuwel' voor je ouders neer.

2. Maak een tekening en geef die aan iemand.

24. Schrijf je gevoelens voor Jezus op in je dagboek.

5. Zing kerstliedjes terwijl je aan het werk bent.

31. Maak een lijst van manieren waarop je het komende jaar meer als Jezus kunt zijn.

30. Schrijf in je dagboek al het leuke op dat dit jaar is gebeurd.

3. Ruim ongevraagd je kamer op.

21. Leer een tekst uit je hoofd en zeg hem voor iemand op.

14. Maak een cadeautje en verras iemand daarmee.

10. Schrijf de bisschop een brief om hem te bedanken.

13. Geef brood aan de vogeltjes.

4. Praat met iemand die eenzaam lijkt.

Paz Filemu 平安 Peace Béke Pace

Damaí Friður

HET VERLATE KERSTCADEAU

Ray Goldrup

De grijze wolken hingen op 26 december 1908 laag over het stadje Liberty Bell. Sarah Moseley liep van haar huis aan het eind van de straat naar het plankenpad. Daar zou haar nieuwe jurk even veilig zijn voor de modder die door de langstrijdende wagens werd opgespat.

Sarah's ouderlijk gezin had het de laatste maanden heel moeilijk gehad omdat haar vader niet kon werken. Toch was het haar moeder gelukt om een prachtige jurk voor haar te maken van een heleboel lapjes stof. Ze had die lapjes bewaard in een oude kist op zolder. Het was het enige cadeau dat zij met kerst had gekregen. Ze was

heel blij en trots dat ze zo'n mooie jurk had gekregen.

Terwijl ze door de straat liep, sloeg ze de kraag van haar versleten schoudermanteltje omhoog, want er waaide een ijskoude wind en er viel stuifsnieuw. Plotseling stond er iemand in een haveloze mantel van schaapsvacht voor haar. Hij

ILLUSTRACE: ROBYN OFFICER

U VAN SARAH MOSELEY

had klitten in zijn rode haar en een gemene blik in zijn ogen. Het was Toby Wilder! Afgelopen week had hij Sarah tijdens een proefwerk van juffrouw Cornaby om antwoorden gevraagd. Sarah had ze hem niet gegeven. Nu was hij op wraak uit. 'Ik zou een voldoende hebben gehad als je me

die antwoorden had gegeven', mopperde hij.

'Je hebt eerlijkheid en oneerlijkheid, Toby Wilder,' zei Sarah en slikte diep, 'en spiekien is oneerlijk.'

Toby staaarde haar aan en duwde haar vervolgens naar de rand van het plankenpad. 'Je hebt eerlijkheid en oneerlijkheid, Toby Wilder,' deed hij Sarah na. 'Jij denkt dat je alles weet wat er te weten valt, nietwaar, juffertje weetal!'

Hij keek de straat in door de sluiert van vallende sneeuw. Er was niemand te zien. Hij duwde haar wild van het plankenpad, lachte spottend en liep triomfantelijk weg. Sarah hees zich met moeite op uit de modder. Met tranen in haar ogen veegde ze de ijskoude modder van haar nieuwe kerstjurk en ging op weg naar de winkel.

De bel boven de deur klingelde toen Sarah de winkel van John Walton binnenstapte. De man achter de toonbank keek haar bezorgd aan. 'Wat is er gebeurd, Sarah?', vroeg hij.

'Toby Wilder,' zei ze.

Meneer Walton knikte.

'Het is niet de eerste keer dat hij zoiets doet. Warm jezelf maar even bij de kachel.' Sarah aarzelde en hij voegde er vriendelijk aan toe: 'Toe maar, meisje. Het

heeft geen zin alle warmte verloren te laten gaan.'

'Dat is zo', antwoordde Sarah.

'U heeft ons alleen al zoveel gegeven de laatste maanden, al dat eten en zo, en om dan ook nog het enige plekje voor de kachel in te nemen, dat lijkt mij teveel van het goede.'

'Sarah Moseley,' riep meneer Walton uit, 'heb ik ooit iemand bij mijn potkachel vandaan gehouden?'

Sarah lachte dankbaar en ging voor de kachel staan. Meneer Walton kwam achter de toonbank vandaan. Hij pakte een stoel, ging voor Sarah zitten en zei met ernstige stem: 'Het is een wonder dat je vader nog leeft na die explosie in die goederenwagon op het depot. Het zal nog wel eventjes duren voordat hij weer helemaal de oude is.' Hij duwde een lokje nat haar voor Sarah's ogen weg. 'Je vader is een goede man', ging meneer Walton verder. 'Hij betaalt alles wel terug zodra hij het kan. Geef me nu dat boodschappenlijstje maar eens, ik weet dat je er een bij je hebt.' Sarah deed wat hij vroeg. 'Bovendien,' voegde hij er aan toe, 'het is kersttijd, nietwaar?'

Sarah kreeg rimpels in haar gezicht van nieuwsgierigheid. 'Wat bedoelt u, meneer Walton?'

'Christus gaf zijn leven voor jou en mij, Sarah, om maar te zwijgen over degenen die Hem hebben gekruisigd.

Ik denk dat het minste wat ik kan doen is een blik bonen en' – hij nam Sarah's lijstje door – 'een pak bakpoeder en zo te geven aan mensen van wie ik hou. Dat is natuurlijk gemakkelijk. Het is pas een kunst om iets te geven of iets te doen voor iemand die je niet mag. Dat is pas echt moeilijk. Het probleem met mij is dat ik iedereen aardig vind.' Hij lachte. 'Nou ja, bijna iedereen.'

Sarah keek hoe meneer Walton de ladder opklom achter de toonbank. Een straaltje winterzon deed zijn gezicht schitteren. 'Waarom is het zo belangrijk om aardig te zijn tegen mensen die dat niet tegen jou zijn?', vroeg ze.

Meneer Walton greep een pak bakpoeder dat op een hoge plank stond, en keek naar het meisje beneden hem. 'Misschien omdat de Heiland dat deed. Of omdat het een onderdeel van vergeving is. Het is eigenlijk hetzelfde, vind je ook niet?' Hij kwam van de ladder af en zette de paar boodschappen in een zak op de toonbank. Hij duwde ze over de toonbank naar Sarah. 'Ik denk dat Kerstmis te maken heeft met naastenliefde. En met

vergeving. Wat denk jij, Sarah?'

'Ik denk dat u gelijk hebt, meneer Walton', antwoordde Sarah peinzend.

Pas toen ze weer buiten was, merkte Sarah dat er iets extra's in de zak zat. Een grote zuurstok. Ze was even verbaasd en moest toen lachen dat meneer Walton zo aardig was.

Sarah liep nog maar net op het plankenpad richting huis toen ze Toby Wilder vlak voor haar tegen een paal zag leunen. Hij stond met zijn rug naar haar toe. Hij keek naar de zon alsof hij snakte naar een beetje warmte op deze gure, onvriendelijke dag.

Sarah zette zich schrap en liep naar hem toe. 'Toby?'

Toby draaide zich om. Toen hij zag wie het was, bromde hij: 'Wat wil je Sarah. Ben je de eerste keer niet nat genoeg geworden?'

Sarah gaf hem de zuurstok. 'Vrolijk kerstfeest', zei ze.

Toby antwoordde niet. Hij stond alleen maar verbaasd te kijken.

Sarah keek in de richting van de winkel, waar ze meneer Walton door het raam zag kijken. Hij zwaaide naar haar. Ze zwaaide terug, draaide zich om en liep over het plankenpad naar huis. □

KIRILL KIRILUK EN TANYA HOLOSHO UIT KIEV (OEKRAÏNE)

Rosemary G. Palmer

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is nieuw in Kiev (Oekraïne). De eerste gemeente, de Gemeente Tsentralny (centraal), is in 1991 georganiseerd. Kirill Kiriluk (6) en Tanya Holosho (5) zijn goede vrienden geworden doordat ze samen het jeugdwerk bezoeken. Zij willen graag meer over Hemelse Vader en Jezus weten.

Het leven in Oekraïne is erg veranderd. Kirills moeder, Dina, en Tanya's moeder, Yelena, zijn opgegroeid onder een regeringsvorm die het communisme heet. Er was geen democratie; de regering vertelde de mensen wat zij moesten doen en wilde niet dat de mensen naar de kerk gingen.

In 1991 werd Oekraïne, dat tot dan toe een onderdeel van de Sovjetunie was, een onafhankelijke staat. De

mensen konden vrij aanbidden en wilden graag meer over godsdienst weten. Zendingen van de kerk begonnen al spoedig het evangelie in Kiev te prediken en de bekeerlingen werden in de rivier de Dnjepr gedoopt. Nu worden er steeds meer zendingen naar toe gestuurd. Kirill en Tanya zullen opgroeien in een wereld die heel anders is dan de wereld waarin hun ouders zijn opgegroeid.

De gemeente Tsentralny is vrij klein en de vergaderingen worden gehouden in het vakbondsgedebouw dichtbij een grote fontein in het centrum van de stad. In de zomer is de gemeente zelfs nog kleiner omdat sommige leden het weekend doorbrengen in hun zomerhuisje op het platteland. Daar tuinieren ze en houden vakantie, ver weg van de 2,5 miljoen mensen die in de Oekraïense hoofdstad wonen. De jeugdwerkles op zondag ging over hoe

belangrijk het is om een zegen voor het voedsel te vragen voordat je begint te eten. De kinderen spraken over hun lievelingseten. Tanya en Slyic houden van soep. Denise is gek op ananas maar eet het niet zo vaak omdat het zo duur is. Yaroslav houdt van bananen en watermeloen. Kirill eet het liefst bananen en *borsjt* (bietensoep). Bananen zijn zo duur dat zijn moeder moet sparen om ze te kunnen kopen.

Kirill woont in een flat een eind bij de kerk vandaan. Tanya en haar moeder, vader en oudere zuster wonen in een ander gedeelte van Kiev. Wanneer de gezinnen elkaar bezoeken of naar de kerk gaan, nemen ze het openbaar vervoer zoals de trolleybus of de metro. Slechts weinig mensen hebben een eigen auto.

Achter de flat waar Kirill woont is een speelplaats waar Kirill en Tanya op de glijbaan kunnen spelen. Kirill vindt het ook leuk om in een boom te klimmen vlakbij zijn huis.

Omdat zowel Kirills als Tanya's moeder lerares is, leren zij hun kinderen lezen. Sommige ouders leren hun kinderen al lezen voordat ze naar school gaan. Kinderen in Oekraïne gaan meestal op hun zevende naar school.

In april 1986, iets meer dan een maand vóór Kirills geboorte, heeft er een kernramp plaatsgevonden in

Tsjernobyl, dat 96 kilometer van Kiev ligt. Veel kinderen werden in bussen van de stad naar het platteland geëvacueerd om hen tegen straling te beschermen. Kirills moeder ging ook naar het platteland. Ze was bang dat Kirill met afwijkingen geboren zou worden. Toen hij een maand te vroeg werd geboren, vroeg zijn moeder aan de dokter: 'Heeft hij handen en voeten?' Ze was opgelucht dat hij gezond was. Tanya heeft problemen met haar ogen en is er al drie keer aan geopereerd. Haar moeder weet niet of dit door het ongeluk in Tsjernobyl komt.

Omdat de mensen in Kiev in aanraking met het evangelie en democratie komen, verandert hun leven. Tanya en Kirill zijn blij met de zendelingen in hun stad. Nu doet een aantal zendelingen uit Oekraïne ook zendingswerk in andere landen. Als Kirill en Tanya groot zijn, zullen zij misschien ook wel op zending gaan in een ander land om het evangelie aan anderen te vertellen. □

Kirill en Tanya kijken er iedere week naar uit om hun vriendjes en vriendinnetjes van het jeugdwerk te zien.
Vlnr: Kirill, Tanya, Yaroslav, Slyic en Denise.

Uiterst links: Kirill, Tanya, en Tanya's moeder, Yelena, voor het vakbondsggebouw waar de Gemeente Tsentralny vergadert;
links: een blik op Kiev;
rechts: Kirill en Tanya spelen samen in de buurt van Kirills huis; *uiterst rechts:* Kirill en zijn moeder, Dina.

(Zie blz. 7, 8 en 9 voor activiteit en instructies participatieperiode.)

Omslagfoto: Steve Bunderson

Gaven uit het oude Israël, *Lynette H. Kelley*, aug, 14
Liefde voor het Oude Testament ontwikkelen, *Mary Hazen Johnston*, feb, 41
Mozes, Vivian Paulsen, jun, k2

Ouderschap

De vader en het gezin, *Boyd K. Packer*, jul, 17
Het leermoment, *Mary Morrill*, apr, 24
Jongeren helpen kiezen voor seksuele reinheid, *Joy Saunders Lundberg*, mei, 18
Kinderen de stem van een zachte stille laten horen, *C. Terry en Susan L. Warner*, aug, 26
Mijn roezestruik, aug, 40
Oefen de knaap volgens de eis van zijn weg, *Gordon B. Hinckley*, jan, 55
Welke herinnering zullen onze kinderen aan ons hebben?, *Robert D. Hales*, jan, 8

P

Paraguay

'We liepen zingend door het donker', *Marvin K. Gardner*, feb, 8

Participatieperiode

Het plan van zaligheid brengt mij vrede, *Judy Edwards*, mrt, k8
Ik ben een vredesdichter, *Judy Edwards*, okt, k8
Ik geef je, *Judy Edwards*, sep, k8
Ik dank u, lieve Vader, *Judy Edwards*, mei, k10
'Ik probeer als Jezus te zijn', *Judy Edwards*, dec, k7
Onderhoud de geboden, *Judy Edwards*, apr, k8
Onderzoek de Schriften, *Judy Edwards*, aug, k10
Vrede, *Judy Edwards*, feb, k10
Zendingen verkondigen vrede, *Judy Edwards*, nov, k10
Zwijg, wees stil, *Judy Edwards*, jun, k6

Pasen (zie ook verzoening, opstanding)

De paasboodschap van Peter, *Gayle Ellis*, apr, k12

Patriarchale zegens

De patriarchale zegen: een geestelijke kracht, jun, 25
Een zegen van de Vader, *Amanda Means*, mrt, 33

Peru

Kom, Lamo's!, *Verna Turpin Borsky*, sep, k2

Petrus

'En Petrus ging naar buiten en weende bitter', *Gordon B. Hinckley*, aug, 2

Phonphongrat, Ruchirawan

'Er is een taak voor mij weggelegd':
Ruchirawan Phonphongrat uit Thailand,
David Mitchell, jun, 10

Pinegar, Rex D.

Ouderling Rex D. Pinegar, *Jill Johnson Hymas*, feb, k4

Pioniers

Een stoffige foto, *Alma Yanira González*, nov, 8
Evangeliepioniers in Afrika, *E. Dale LeBaron*, mei, 36
Sarah Matilda Farr, *Joy Johnson Heaton*, jun, k8

Pornografie

Raak de boze gave noch het onreine aan,
H. Burke Peterson, jan, 40

Portugal

Een kerstavond in Portugal, *Vander Ferreira De Andrade*, dec, 26

Priesterschap

Bestendigheid te midden van verandering,
Russell M. Nelson, jan, 31
De kracht van goede raad, *M. Russell Ballard*, jan, 71
God staat aan het roer, *Gordon B. Hinckley*, jul, 46
Het verbond van Abraham: een zegen voor alle mensen, *Kent P. Jackson*, feb, 42
Het priesterschap: een heilige plicht, *Thomas S. Monson*, jul, 43
Oefen de knaap volgens de eis van zijn weg, *Gordon B. Hinckley*, jan, 55
Priesterschapszegens ontvangen, nov, 25
Verbonden naleven en het priesterschap eren,
James E. Faust, jan, 35
'Voed mijn schapen', *Richard P. Lindsay*, jul, 39
Volledig delen in de zegeningen van het priesterschap, feb, 25
Voor tijd en alle eeuwigheid, *Boyd K. Packer*, jan, 20
Wat iedere ouderling – en ook iedere zuster – dient te weten, *Boyd K. Packer*, nov, 14
Welke herinnering zullen onze kinderen aan ons hebben?, *Robert D. Hales*, jan, 8

Priesterschapsquorum

Onze zaaidag, *Netzahualcoyotl Salinas V.*, aug, 32

Priesterschapszegens

Gemoedsrust in de nacht, *Ana Mora Monterey*, mei, 26

Prioriteiten

Voor en na het ongeval, *Tyler Wilkinson*, nov, 26

Profeten

Alle profeten hebben van Christus geprofeteerd, *D. Kelly Ogden en R. Val Johnson*, apr, 10

Ezra Taft Benson, *Kellene Ricks Adams*, sep, k14

Harold B. Lee: een puntige pijl in de pijlkoker van de Heer, *Petrea Kelly*, feb, 18
Het voorbeeld van de profeet Joseph Smith, *Thomas S. Monson*, jun, 2
Joseph Smith en de profeten, *Robert L. Millet*, jun, 26
Spencer W. Kimball: hij gaf niet op, *Petrea Kelly*, mrt, 26
Spencer W. Kimball, *Kellene Ricks Adams*, mei, k2

R

Raden

De kracht van goede raad, *M. Russell Ballard*, jan, 71
Overleggen in onze raden, *M. Russell Ballard*, jul, 21

Reinheid

Raak de boze gave noch het onreine aan,
H. Burke Peterson, jan, 40

Rolverdeling

Gelijheid door verscheidenheid, *M. Russell Ballard*, jan, 83
Voor tijd en alle eeuwigheid, *Boyd K. Packer*, jan, 20

Rusland

Russische connecties, *Maureen Clayton*, mrt, 46

S

Schepping

De schepping, feb, 32

Schriftstudie

Alle profeten hebben van Christus geprofeteerd, *D. Kelly Ogden en R. Val Johnson*, apr, 10
De Schriften begrijpen: een levenstaak, sep, 25
Gaven uit het oude Israël, *Lynette H. Kelley*, aug, 14
Ik kwam tot het besef dat Christus van mij hield, *Jessi Ramsey*, nov, 48
Liefde voor het Oude Testament ontwikkelen, *Mary Hazen Johnston*, feb, 41
Onderzoek de Schriften, *Judy Edwards*, aug, k10
Tekst van de week, *Stacey Child Weeks*, jun, 9

Scouting

Omhoog reiken, *Thomas S. Monson*, jan, 45
Scoutingonderscheiding voor Thomas S. Monson, jan, 44

Seminarie (zie kerkelijke onderwijsinstellingen)

Shimabukuro, Sam K.

Ouderling Sam K. Shimabukuro, *Jan Pinborough*, apr, k5

Smith, Joseph

Alles werd duidelijk, *Carolyn Johnston*, jun, 34

Het grootste wonder in de geschiedenis van de mensheid, *Gordon B. Hinckley*, jul, 63

Het voorbeeld van de profeet Joseph Smith, *Thomas S. Monson*, jun, 2

Ik kon niet geloven dat hij een profeet was, *Alpha R. Caluyo*, dec, 30

Joseph Smith, profeet van de herstelling, *Marvin K. Gardner*, jun, 36

Joseph Smith en de profeten, *Robert L. Millet*, jun, 26

Spanje

Schermpkampioene van Spanje, mei, 31

Spiritualiteit

Harold B. Lee: een puntige pijl in de pijlkoeker van de Heer, *Petra Kelly*, feb, 18

Kinderen de stem van een zachte stilte laten horen, *C. Terry en Susan L. Warner*, aug, 26

Kinderen opvoeden in een zedelijk vervuild milieu, *Joe J. Christensen*, jan, 10

'Laat uw voet een effen pad inslaan', *Elaine L. Jack*, jan, 91

Raad voor de heiligen, *Ezra Taft Benson*, feb, 2

Sterfelijkheid

Tegenstelling, vreugde en een mooi leven?, *Bruce C. en Marie Hafen*, mrt, 14

T

Tahiti

Parels uit Tahiti, *Kathleen C. Perrin*, jun, 14

Waarom heb je me niet gewekt?, *John H. Groberg*, dec, 22

Talenten

Zien met de handen en het hart, *Cuong Ted Nguyen*, apr, 44

Tegenwerking (zie beproevingen)

Tempels en tempelwerk

De schat, *Rhonda Petty*, jun, k13

De eeuwige autoriteit, *Lisa A. Johnson*, mei, 46

De obstakels en zegeningen van tempelbezoek, aug, 25

Groeten uit Mexico, apr, k10

Heilige plaats, *Jane McBride Choate*, sep, k12

Het grote symbool van ons lidmaatschap, *Howard W. Hunter*, nov, 2

Onze heractivering, *Vicente Muñoz Ullua*, sep, 22

Tempels en tranen in Tikal, *Marvin K. Gardner*, sep, 34

Zuster Frango en de tempel, *Joseph B. Wirthlin*, mei, k4

Thailand

'Er is een taak voor mij weggelegd':

Ruchirawan Phonphongrat uit Thailand, *David Mitchell*, jun, 10

Tiende

De tiende, *Dallin H. Oaks*, jul, 29

Mijn getuigenis, *Gordon B. Hinckley*, jan, 48

Tiendevereffening na 45 jaar, *Vernon L. Hill*, dec, 8

Toewijding

De grootste waarde, *Gordon B. Hinckley*, mrt, 2

Maar een paar pesos, *Leslie Garcia*, feb, k6

Zien met de handen en het hart, *Cuong Ted Nguyen*, apr, 44

Torales, Fausto en Felicitia

'We liepen zingend door het donker', *Marvin K. Gardner*, feb, 8

Troost

De moeilijkheden van het leven onder ogen zien, *Thomas S. Monson*, jan, 64

Kracht in de Heiland, *Chieko N. Okazaki*, jan, 87

Wijk- en gemeentegezinnen: onderdeel van Gods plan, *Virginia H. Pearce*, jan, 73

Tsjechooslakwije

Tiendevereffening na 45 jaar, *Vernon L. Hill*, dec, 8

V

Van vriend tot vriend

Ouderling Dennis B. Neuenschwander, sep, k6

Ouderling Julio E. Dávila, jun, k4

Ouderling Lino Álvarez, nov, k8

Ouderling Rex D. Pinegar, feb, k4

Ouderling Sam K. Shimabukuro, apr, k5

Vasten

'Ik wist dat ze vandaag zou komen', *Ole M. Smith*, aug, 8

Veel plezier!

feb, k9; mrt, k16; mei, k5; jun, k11; aug, k5; sep, k16; okt, k12; nov, k7

Verantwoordelijkheid

Je eigen checklist voor een succesvolle eeuwige vlucht, *Hugh W. Pinnock*, jan, 38

Verbonden (zie ook doop, tempels en tempelwerk)

Het verbond van Abraham: een zegen voor alle mensen, *Kent P. Jackson*, feb, 42

Houd uw verbonden in gedachte, *Charles Didier*, jul, 37

'Laat uw voet een effen pad inslaan', *Elaine L. Jack*, jan, 91

Verdraagzaamheid

'Leer verdraagzaamheid ons, Heer', *Russell M. Nelson*, jul, 60

Vergeving

Goddelijke vergeving, *Ronald E. Poelman*, jan, 78

Het verlate kerstcadeau van Sarah Moseley, *Ray Goldrup*, dec, k10

Ik vergeef je, *Judy Edwards*, sep, k8

Vijf broden en twee vissen, *James E. Faust*, jul, 4

Verhalen uit het Boek van Mormon

Alma geeft zijn zoons raad, aug, k2

Alma spreekt over geloof, jun, k16

De Zoramieten en de rameumptom, apr, k2

Hoofdaanvoerder Moroni verslaat

Zerahemnah, okt, k13

Korihor, feb, k14

Moroni en de banier der vrijheid, nov, k2

Verhalen

Bijzondere helper, *Virginia Brossett*, mei, k12

Broeder Talmans taart, *Alma J. Yates*, nov, k12

Cons dag, *Michelle Brumm Oliver*, aug, k12

De schat, *Rhonda Petty*, jun, k13

De paasboodschap van Peter, *Gayle Ellis*, apr, k12

De reep chocolade, *Jane McBride Choate*, aug, k6

Een echt getuigenis, *lynette Burke Hale*, mei, k6

Erbied in de bergen, *Carol Alley Welsh*, mrt, k2

Heilige plaats, *Jane McBride Choate*, sep, k12

Het verlate kerstcadeau van Sarah Moseley, *Ray Goldrup*, dec, k10

Het verbond van Carine, *Steven Iverson*, okt, k4

Kom, lama's!, *Verna Turpin Borsky*, sep, k2

Maar een paar pesos, *Leslie Garcia*, feb, k6

Verleiding

Aan wie vertrouw jij je toe?, *Kenneth Johnson*, jun, 18

Verzoening (zie ook Jezus Christus, bekering)

Bestendigheid te midden van verandering, *Russell M. Nelson*, jan, 31

De moeilijkheden van het leven onder ogen zien, *Thomas S. Monson*, jan, 64

Goddelijke vergeving, *Ronald E. Poelman*, jan, 78

Onze Heer en Heiland, *Joseph B. Wirthlin*, jan, 5

Zonde en leed, *Dallin H. Oaks*, apr, 26

De exodus – een beproeving, een getuigenis en een voorafschaduwing, *S. Kent Brown*, mrt, 34

Vietnam

Het dagboek van mijn vijand, *Stephen G. Diddulph*, sep, 32

Visie

Blik op de eeuwigheid, *Carlos H. Amado*, jan, 42

Volharding

94 en herboeren, *Louise Wulff*, jun, 24

'En Petrus ging naar buiten en weende bitter',
Gordon B. Hinckley, aug, 2
Alvin Martínez: aan de hemel reiken, *Miles*
Tuason, aug, 10

Voor kleine vrienden

Een regenachtige dag, *Betsy Sueltenfuss*,
feb, k12

Voorbeeld

De kracht van een goed leven, *Marlin K.*
Jensen, jul, 11

Gaven uit het oude Israël, *Lynette H. Kelley*,
aug, 14

Hij nodigt ons uit Hem te volgen, *Howard W.*
Hunter, okt, 2

Het voorbeeld van de profeet Joseph Smith,
Thomas S. Monson, jun, 2

'Jullie kennen me toch wel beter?', *Phil*
Reschke, mei, 16

Voorbereiding

Je eigen checklist voor een succesvolle
eeuwige vlucht, *Hugh W. Pinnack*, jan, 38

Tyfoon!, *Noriko Ono*, okt, 30

'Zendingswerk: onze plicht', *David B. Haight*,
jan, 58

Vraag en antwoord

Hoe kan ik de influisteringen van de geest
onderscheiden van mijn eigen gedachten?,
nov, 28

Hoe kan ik de gezinseenheid versterken?,
jun, 20

Waarom kan ik niet één keertje roken en
drinken?, sep, 26

Vrede (zie ook participatieperiode)

De weg die tot vrede leidt, *Thomas S.*
Monson, jul, 53

Een ijzeren muur om mijn hart, *Ursula Fischer*,
sep, 24

Gemoedsrust in de nacht, *Ana Mora*
Monterey, mei, 26

Kerstgroet van het Eerste Presidium, dec, 1

Vreugde

Tegenstelling, vreugde en een mooi leventie,
Bruce C. en Marie Hafén, mrt, 14

Vrienden in het nieuws

mrt, k10; okt, k10

Vriendschap sluiten

Kirill Kiriluk en Tanya Holosho uit Kiev
(Oekraïne), *Rosemary G. Palmer*, dec, k13
Illiam Jones uit Man, *Richard M. Romney*,
aug, k14

Rebecca Favareto uit Siena (Italië), *DeAnne*
Walker, mei, k14

Simone Millo uit Florence (Italië), *DeAnne*
Walker, feb, k2

W

Waarheid

Het gaat om de waarheid, *F. Enzo Busche*,
jan, 23

Waardering

Dankbaarheid, *Adney Y. Komatsu*, jan, 29

Wederkomst

Tyfoon!, *Noriko Ono*, okt, 30

Wereldkerk

Het evangelie beleven in een wereldkerk:
derde internationale wedstrijd beeldende
kunsten, nov, 32

Wijken en gemeenten

Wijk- en gemeentegezinnen: onderdeel
van Gods plan, *Virginia H. Pearce*,
jan, 73

Wonderen

Bij gebrek aan een wonder, *Amanda*
Mariotti, feb, 48

Woord van wijsheid

Waarom kan ik niet één keertje roken en
drinken?, sep, 26

Z

Zedelijkheid

Oefen de knaap volgens de eis van zijn weg,
Gordon B. Hinckley, jan, 55

Jongeren helpen kiezen voor seksuele
reinheid, *Joy Saunders Lundberg*, mei, 18
Kinderen opvoeden in een zedelijk vervuld
milieu, *Joe J. Christensen*, jan, 10

Raak de boze gave noch het onreine aan,
H. Burke Peterson, jan, 40

Zelfbeheersing

Aan wie vertrouw jij je toe?, *Kenneth*
Johnson, jun, 18

Zelfredzaamheid

Parels uit Tahiti, *Kathleen C. Perrin*, jun, 14

Zending

'Er is een taak voor mij weggelegd':
Ruchirawan Phonphongrat uit Thailand,
David Mitchell, jun, 10

Zendingswerk

Beter je leven, *Carl Peterson*, okt, 48

Blik op de eeuwigheid, *Carlos H. Amado*,
jan, 42

De grootste waarde, *Gordon B. Hinckley*,
mrt, 2

De wind van de Heer, *John H. Groberg*,
jan, 25

De scheerlijnen van de tent uitstrekken, *Merrill*
J. Bateman, jul, 57

Een wonderbaarlijke zending, *Larry A. Hiller*,
feb, 12

Een stoffige foto, *Alma Yanira González*,
nov, 8

Een kerstavond in Portugal, *Vander Ferreira*
De Andrade, dec, 26

Evangeliepredikers in Afrika, *E. Dale LeBaron*,
mei, 36

Het verbond van Abraham: een zegen voor
alle mensen, *Kent P. Jackson*, feb, 42

'Ik leef en zij gult leven', *Ezra Taf Benson*,
apr, 2

Schakels van liefde, *José Roberto Alarcón*
Navarrete, feb, 26

Uiteindelijk was het dan toch waar, *Mayra*
Mercedes Pérez Román, okt, 26

Zendelingen verkondigen vrede, *Judy*
Edwards, nov, k10

'Zendingswerk: onze plicht', *David B. Haight*,
jan, 58

Zonde (zie verzoening, bekering)

Zonde en leed, *Dallin H. Oaks*, apr, 26

Zustershulpvereniging

De zustershulpvereniging: het leidend
beginsel naastenliefde, *Aileen H. Clyde*,
jan, 85

Gelijkheid door verscheidenheid, *M. Russell*
Ballard, jan, 83

REGISTER OP AUTEUR

A

Adams, Kellene Ricks
Ezra Taft Benson, sep, k14
Spencer W. Kimball, mei, k2

Amado, Carlos H.
Blik op de eeuwigheid, jan, 42

Asay, Carlos E.
'Als een mens sterft, zou hij herleven?', jul, 9,

B

Baalman, Theodorus G.
De beschermende hand, sep, 30

Ballard, M. Russell
Anker voor de ziel, sep, 40
De kracht van goede raad, jan, 71
Gelijkheid door verscheidenheid, jan, 83
Overleggen in onze raden, jul, 21
President Gordon B. Hinckley, okt, 8
'Ziet uw kleinen', okt, 35

Banks, Ben B.
Maak tijd vrij voor uw kinderen, jan, 27

Barker, Shane
Lesgeven: nu jij, mrt, 44

Barlow, Brent A.
Wanneer een ieder heeft gesproken,
aug, 18

Bateman, Merrill J.
De scheerlijnen van de tent uitstrekken, jul, 57

Benson, Ezra Taft
'Ik leef en gij zult leven', apr, 2
Raad voor de heiligen, feb, 2

Biddulph, Stephen G.
Het dagboek van mijn vijand, sep, 32

Borsky, Verna Turpin
Kom, Lama's!, sep, k2

Boyle, Seth H.
Met mijn hele hart, aug, 44

Branch, Christine
Avondmaalsboek, apr, k15

Brosseit, Virginia
Bijzondere helper, mei, k12

Brough, Monte J.
De hedendaagse helden van Israël, jan, 60

Brown, S. Kent
De exodus – een beproeving, een getuigenis
en een voorafschaduwing, mrt, 34

Burton, H. David
De moed om te luisteren, jul, 58

Busche, F. Enzo
Het gaat om de waarheid, jan, 23

C

Caluyo, Alpha R.
Ik kon niet geloven dat hij een profeet was,
dec, 30

Campbell, Jill
Praten met je Hemelse Vader, mrt, k12

Choate, Jane McBride
Heilige plaats, sep, k12
De reep chocolade, aug, k6

Choules jr., Albert
De volwassen geworden liefde van een kind,
jul, 11

Christensen, Joe J.
Kinderen opvoeden in een zedelijk vervuild
milieu, jan, 10

Clayton, Maureen
Russische connecties, mrt, 46

Clyde, Aileen H.
De zustershulpvereniging: het leidend
beginsel naastenliefde, jan, 85

Conder, Marjorie Draper
Zendingswerk een voorbereid volk – kunst en
memorabilia van Afrikaanse heiligen der
laatste dagen, mei, 32

Condie, Spencer J.
Een grote verandering in het hart, jan, 15

D

Dayley, K. Newell
Ik voel uw liefde, Heer, mrt, k6

De Andrade, Vander Ferreira
Een kerstavond in Portugal, dec, 26

Deloroso, Yara Cassab
Ik heb mijn voorouders gevonden, sep, 44

Didier, Charles
Houd uw verboden in gedachte, jul, 37

Dyke, Julian
Bedankt, pap, okt, 44

E

Edwards, Judy
Onderhoud de geboden, apr, k8
'Ik probeer als Jezus te zijn', dec, k7
Het plan van zaligheid brengt mij vrede, mrt, k8
Zendingen verkondigen vrede, nov, k10
Ik dank u, lieve Vader, mei, k10
Zwijg, wees stil, jun, k6
Ik vergeef je, sep, k8
Ik ben een vredestichter, okt, k8
Onderzoek de Schriften, aug, k10
Vrede, feb, k10

Ellis, Gayle
De paasboodschap van Peter, apr, k12

F

Faust, James E.
President Howard W. Hunter – 'De weg van
de adelaar', sep, 2
Kom uit voor je mening, aug, 46
Vijf broden en twee vissen, jul, 4
Verbonden naleven en het priesterschap eren,
jan, 35

Fischer, Ursula
Een ijzeren muur om mijn hart, sep, 24

G

Garcia, Leslie
Maar een paar pesos, feb, k6

Gardner, Marvin K.
Joseph Smith, profeet van de herstelling,
jun, 36
Tempels en tranen in Tikal, sep, 34
'We liepen zingend door het donker', feb, 8

George, Lloyd P.
Dankbaarheid, jul, 23

Goldrup, Ray
Het verlate kerstcadeau van Sarah Moseley,
dec, k10

González, Alma Yanira
Een stoffige foto, nov, 8

Graham, Patricia Kelsey
Het lied van Jezus' geboorte, dec, k4

Grassli, Michaelene P.
'Ziet uw kleinen', okt, 35

Groberg, John H.
De wind van de Heer, jan, 25
Waarom heb je me niet gewekt?, dec, 22

H

Hafen, Bruce C. en Marie
Tegenstelling, vreugde en een mooi levenje,
mrt, 14

Haight, David B.
Jezus van Nazaret, jul, k6
'Zendingswerk: onze plicht', jan, 58

Hale, Lynette Burke
Een echt getuigenis, mei, k6

Hales, Janette C.
Geestelijk volwassen worden, jul, 85

Hales, Robert D.
De unieke boodschap van Jezus Christus,
jul, k69
Welke herinnering zullen onze kinderen aan
ons hebben?, jan, 8

Hammond, F. Melvin
Proberen als Jezus te worden, jul, 73

Hansen, W. Eugene
Op zoek naar het ware geluk, jan, 76

Heaton, Joy Johnson*Sarah Matilda Farr, jun, k8***Hill, Vernon L.***Tiendeverefening na 45 jaar, dec, 8***Hiller, Larry A.***Een wonderbaarlijke zending, feb, 12***Hinckley, Gordon B.***'En Petrus ging naar buiten en weende bitter',
aug, 2**Oefen de knaap volgens de eis van zijn weg,
jan, 55**'Ziet uw kleinen', okt, 35**Mijn getuigenis, jan, 48**God staat aan het roer, jul, 46**De grootste waarde, mrt, 2**Het grootste wonder in de geschiedenis van
de mensheid, jul, 63**Altijd goeddoen, dec, 2***Holland, Jeffrey R.***'Zie op tot God en leef', jan, 13**President Thomas S. Monson, okt, 16***Huffman, Laurie***Ik voel uw liefde, Heer, mrt, k6***Hunter, Howard W.***'Welke soort mensen behoort gij te zijn?',
jul, 56**Hij nodigt ons uit Hem te volgen, okt, 2**Het grote symbool van ons lidmaatschap,
nov, 2***I****Innouye, Jeanne***'Weest goedsmoeds', jan, 89***Iverson, Steven***Het verband van Carine, okt, k4***J****Jack, Elaine L.***'Laat uw voet een effen pad inslaan', jan, 91*
*Wandel met mij, jul, 13***Jackson, Kent P.***Het verband van Abraham: een zegen voor
alle mensen, feb, 42***Jager, Jacob de***Dienstbetoon en geluk, jan, 30***Jensen, Marlin K.***De kracht van een goed leven, jul, 41***Jeppson, Malcolm S.***Goddelijk recept voor geestelijke genezing,
jul, 15***Johnson, R. Val***Een nieuwe koers uitzetten in Micronesië,
dec, 40***Johnson, Kenneth***Aan wie vertrouw jij je toe?, jun, 18**We hebben allen een Vader op wie wij
kunnen vertrouwen, jul, 25***Johnson, Lisa A.***De eeuwige autorit, mei, 46***Johnston, Mary Hazen***Liefde voor het Oude Testament ontwikkelen,
feb, 41***Johnston, Carolyn***Alles werd duidelijk, jun, 34***K****Kelley, Lynette H.***Gaven uit het oude Israël, aug, 14***Kelly, Petrea***Harold B. Lee: een puntige pijl in de pijlkoker
van de Heer, feb, 18**Spencer W. Kimball: hij gaf niet op, mrt, 26***Kirschbaum, C. R.***'Waar gaan die Nederlanders naartoe?',
jun, 44***Komatsu, Adney Y.***Dankbaarheid, jan, 29***L****LeBaron, E. Dale***Evangeliepioniers in Afrika, mei, 36***Lacy, Debra***Lesgeven aan tieners, okt, 24***Lindsay, Richard P.***'Voed mijn schapen', jul, 39***Lundberg, Joy Saunders***Jongeren helpen kiezen voor seksuele
reinheid, mei, 18***Lybbert, Merlin R.***De bijzondere positie van kinderen, jul, 27***M****MacKenna, Irma de***Dertig jaar als huisbezoekster, mrt, 20***Mariotti, Amanda***Bij gebrek aan een wonder, feb, 48***Marriott, Paige***De woorden van het lied, apr, 33***Martins, Helvécio***Uit de duisternis in het licht: de gave van
beking, okt, 32***Maxwell, Neal A.***'Sedert den beginne', jan, 17**Zorg vooral voor uw gezin, jul, 78**Oprechte gelovigen, dec, 10***McClellan, Jeffrey S.***Een kerstgeschenk voor Hongarije, dec, 16***McConochie, Barbara A.***Houd de geboden, sep, k10***Means, Amanda***Een zegen van de Vader, mrt, 33***Melchin, Gerald E.***Besluiten, jul, 71***Millet, Robert L.***Joseph Smith en de profeten, jun, 26***Milner, Nita Dale***Als ik gedoopt ben, jun, k12***Mitchell, David***'Er is een taak voor mij weggelegd':
Ruchirawan Phonphongrat uit Thailand,
jun, 10***Monson, Thomas S.***Omhoog reiken, jan, 45**De sleutel van geloof, mei, 2**Het priesterschap: een heilige plicht,
jul, 43**Wat Hij wil dat wij doen, jul, 80**Het voorbeeld van de profet Joseph Smith,
jun, 2**De weg die tot vrede leidt, jul, 53**De moeilijkheden van het leven onder ogen
zien, jan, 64**'Ziet uw kleinen', okt, 35***Monterey, Ana Mora***Gemoedsrust in de nacht, mei, 26***Morrill, Mary***Het leermoment, apr, 24***N****Navarrete, José Roberto Alarcón***Schakels van liefde, feb, 26***Nelson, Russell M.***Bestendigheid te midden van verandering,
jan, 31**'Leer draagzaamheid ons, Heer',
jul, 60***Nguyen, Cuong Ted***Zien mei de handen en het hart, apr, 44***Null, Casey***Roddel: hoe maken we er een eind aan?,
mei, 28***O****Oaks, Dallin H.***'Geloof in de Heer Jezus Christus',
jul, 87**Zonde en leed, apr, 26**Het grote plan van gelukzaligheid,
jan, 67**De tiende, jul, 29*

Ogden, D. Kelly
*Alle profeten hebben van Christus
geprofeteerd, apr, 10*

Okazaki, Chieko N.
Kracht in de Heiland, jan, 87

Oliver, Michelle Brumm
Cons dag, aug, k12

Ono, Noriko
Tyfoon!, okt, 30

P

Pace, Glenn L.
Een eigen geluigenis, mrt, k14

Packer, Boyd K.
*Wat iedere ouderling – en ook iedere zuster –
dient te weten, nov, 14*
Door tijd en alle eeuwigheid, jan, 20
De vader en het gezin, jul, 17

Palmer, Rosemary G.
*Kirill Kiriluk en Tanya Holosko uit Kiev
[Oekraïne], dec, k13,*

Paulsen, Vivian
Mozes, jun, k2

Pearce, Virginia H.
*Wijk- en gemeentegezinnen: onderdeel van
gods plan, jan, 73*
Geloof is de oplossing, jul, 81

Perrin, Kathleen C.
Parels uit Tahiti, jun, 14

Perry, L. Tom
*'Daarom ben ik (...) onderwezen',
jul, 32*
'Kies toch goed', jan, 62

Peterson, Carl
Beter je leven, okt, 48

Peterson, H. Burke
*Raak de boze gave noch het onreine aan,
jan, 40*

Petty, Rhonda
De schat, jun, k13

Pinborough, Jan
Ouderling Julio E. Dávila, jun, k4
*Ouderling Sam K. Shimabukuro,
apr, k5*
President Ezra Taft Benson, extra uitgave juli

Pinegar, Patricia P.
Ons geloof vergroten, jul, 83

Pinnock, Hugh W.
*Je eigen checklist voor een succesvolle
eeuwige vlucht, jan, 38*

Poelman, Ronald E.
Goddelijke vergeving, jan, 78

Prent-Pellis, Annelies
Met elkaar verweven, okt, 46

R

Ramsey, Jessi
*Ik kwam tot het besef dat Christus van mij
hield, nov, 48*

Reschke, Phil
'Jullie kennen me toch wel beter?', mei, 16

Reyes, Milly Fritz
*Het antwoord in de paardebloemen,
dec, 32*

Ringger, Hans B.
'Wat moeten wij doen?', jul, 76
Rogers jr., Rogers
Ik voel uw liefde, Heer, mrt, k6

Román, Mayra Mercedes Pérez
*Uiteindelijk was het dan toch waar,
okt, 26*

Romney, Richard M.
Door elkaar gevlochten, apr, 38
Illiam Jones uit Man, aug, k14

S

Salinas V., Netzahualcoyotl
Onze zaaidag, aug, 32

Scott, Richard G.
Geestelijke kennis verwerven, jan, 80
De influisteringen van de Geest, okt, k2
Genezing, jul, 6

Shaylor, Jenny
De schat uit China, apr, 8

Smith, Ole M.
'Ik wist dat ze vandaag zou komen', aug, 8

Sueltenfuss, Betsy
Een regenachtige dag, feb, k12

T

Tanner, Eliza
De jongen uit de Bronx, apr, 20

Taylor, Rebecca M.
*Op onderzoek uit – een eeuw genealogie,
nov, k4*

Thomas, Janet
De kunst van het proberen, mei, 12
Nieuwe vakantieviendjes, jun, 46

Thorpe, Don en Catherine
De fakkel blijft branden, aug, 34

Tsai, Cassandra Lin
Een kracht sterker dan ik, mei, 9

Tuason, Miles
Alvin Martinez: aan de hemel reiken, aug, 10

U

Udy, Wendy Evans
De volmaakte lerares, sep, 46

Ulloa, Vicente Muñoz
Onze heractivering, sep, 22

V

Vásquez, Gamaliel Alcides
De brochure in het water, aug, 22

W

Walker, DeAnne
Op de juiste weg in Rome, mrt, 10
Een grondslag van geloof, nov, 40
Rebecca Favaretto uit Siena (Italië), mei, k14
Simone Millo uit Florence (Italië), feb, k2

Warner, C. Terry en Susan L.
*Kinderen de stem van een zachte stille laten
horen, aug, 26*

Weeks, Stacey Child
Tekst van de week, jun, 9

Welsh, Carol Alley
Erbied in de bergen, mrt, k2

Wilkinson, Tyler
Voor en na het ongeval, nov, 26

Wirthlin, Joseph B.
Zuster Frango en de tempel, mei, k4
Onze Heer en Heiland, jan, 5
Leef in gehoorzaamheid, jul, 34

Wright, Carolyn
Een dankbaar hart, nov, 10

Wright, Ruth B.
*Kinderen leren oprecht voor de Heer
wandelen, jul, 74*

Wulff, Luise
94 en herboren, jun, 24

Y

Yates, Alma J.
Broeder Talmans taart, nov, k12

FOS (Federatie Open Scouting) voor 700 BEF per persoon op jaarbasis.

Wat motiveert je om zo actief te zijn in AP-scouting?

Allereerst ben ik geroepen in opdracht van het gebiedspresidium. Maar omdat ik als jongeman zoveel voordeel van scouting heb gehad, staat mij nu een beeld voor ogen hoe AP-scouting de jongens kan helpen zich voor te bereiden op een zending en de maatschappij. In het seminarie leren ze een getuigenis van Christus te ontwikkelen. Met AP-scouting kunnen ze dat getuigenis in praktijk brengen, anderen erin laten delen. De twee programma's vullen elkaar enorm goed aan. Ik ben zelf een produkt van de scouting en ik geloof erin. Dat doen de kerkleiders ook. Zij hebben mij geroepen om ervoor te zorgen dat de AP-scouting in Nederland en België volledig wordt geïntegreerd in het kerkelijke leven. AP-scouting is een slapende reus. De uitdaging is hem wakker te schudden. «

Uit het Nieuwsblad van Noord-Oost Friesland van vrijdag 30 september 1994:

Monument heiligen der laatste dagen krijgt steeds meer aandacht

BROEKSTERWOUDE — Het Monument van de eerste dopelingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen (mormonen) te Broeksterwoude zal de komende jaren steeds meer aandacht krijgen.

De kerk 'viert' komend weekeinde het feit dat haar eerste dopelingen, en daarmee het begin van de mormoonse kerk in de Benelux Duitsland, in 1861 (133 jaar geleden) te Broeksterwoude werden gedoopt. Omdat het monument voor de mormoonse kerk in Nederland een bijzondere plaats is, kan men zeggen dat er ook landelijk een goede belangstelling voor is om de plaats te bezoeken.

De Friese afdeling van de kerk is dan ook met de eigenaar (Staatsbosbeheer) van de grond rondom het monument overeengekomen, dat de grasstroken bij het monument sporadisch gebruikt mogen worden voor korte kampementen van bv. jeugd- of padvindergroepen van de kerk.

Het monument wordt ook gebruikt om af en toe zogenaamde 'buitenlessen' te geven, waarbij meestal groepen jongeren les krijgen over bv. kerkgeschiedenis.

De grasstroken worden ook onderhouden door de kerk en de kerkgemeente Leeuwarden hoopt dat met de hiervoor genoemde activiteiten het monument bij Broeksterwoude ook landelijk steeds meer een begrip zal worden.

Jeugd-, scout- of andere groepen van de kerk die belangstelling hebben voor een dergelijk kampement, dienen zich daarvoor op te geven bij broeder R. van Ruiten (05113-5207).

Frankfurt-tempel

Schema tempeldiensten 1995

Maandag: gesloten

Dinsdag-donderdag: 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00

Vrijdag: 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 (#)

Zaterdag: 8.00, 9.00*, 10.00, 11.00*, 12.00, 13.00*, 14.00

Dienst in de taal van de week en het Engels

* Dienst in het Engels. Elke dienst kan echter met een hoofdtelefoon in het Engels gevolgd worden.

Een tempelweek begint op dinsdagmorgen en eindigt op zaterdagmiddag. De taal van de week is altijd de moedertaal van de ring die voor die week is uitgenodigd. De volgende talen kunnen met een hoofdtelefoon ontvangen worden, zij het dat dat afhankelijk is van de gekozen combinatie (vier of acht talen) per dienst: Chinees (mandarijn en kantonees), Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Grieks, Hongaars, Italiaans, Japans, Koreaans, Kroatisch, Nederlands, Noors, Pools, Portugees, Russisch, Spaans, Tsjechisch en Zweeds. Mocht de taal van de week niet uw taal zijn, meldt dat dan bij de receptie, zodat u hulp kunt krijgen.

De bezoekers wordt verzocht minstens een half uur voor aanvang van de dienst in de tempel aanwezig te zijn.

Let u erop dat u zich altijd van te voren moet aanmelden voor een eigen begiftiging en voor de doop voor de doden, verzegelingen en werk aan het inzenderdossier. De eigen begiftiging is, op afspraak, bij alle diensten mogelijk behalve die van 8.00 uur. U wordt verzocht voor de eigen begiftiging anderhalf uur van te voren aanwezig te zijn.

Werken aan het inzenderdossier is, op afspraak, van dinsdag tot en met zaterdag mogelijk. Let u erop dat u zich aan de juiste volgorde voor de verordeningen houdt.

Doop voor de doden en verzegelingen vinden uitsluitend op afspraak plaats.

De kindercreche is uitsluitend voor kinderen die aan hun ouders verzegeld worden. Zorgt u alstublieft voor een oppas met wie uw kinderen bekend zijn als assistent(e) van de daar werkzame zusters.

Men moet zich drie weken van tevoren aanmelden daar anders de bedden gaan naar andere leden die de tempel willen bezoeken.

Denk er alstublieft aan dat doopgroepen **alleen** in het gastenverblijf van de tempel kunnen overnachten als er plaats is. Zij dienen zelf accommodatie te regelen bij de jeugtherbergen in de omgeving.

Millennium verzorgt optredens

Elk jaar in de maand december, de kersttijd, verzorgt het Haarlems wijkkoor 'Millennium' een aantal optredens. Ook dit jaar zal het koor rond de kerst vier concerten geven. De optredens zijn kosteloos en iedereen is welkom.

De datums van de optredens zijn als volgt:

Za. 17 december: Groningen, Paterswoldeweg 531

Zo. 18 december in Haarlem, Frieslandlaan 5

Do. 22 december in Amsterdam, Zaaiersweg 17

Vr. 23 december in Rotterdam-Noord, Oosteinde 73

De optredens beginnen om 19.30 uur.

Nieuwe leider

Gemeente Den Helder

Gemeentepresident
Bert Keuter sr.

Hij volgt Cornelis Baaij op.
Beroep: majoor-ziekenverpleger bij de Marine
Zijn raadgevers zijn Danny Hall en Bert Keuter jr.

In het overzicht staan de ringen in hoofdletters (ANTWERPEN) vermeld, en de zendingsgebieden in kleine letters (Parijs). De getallen geven het aantal gereserveerde bedden voor de desbetreffende unit aan.

Januari

- wk 1. 03-07 **ANTWERPEN (80)**
 wk 2. 10-14 **PARIJS OOST (60)/Parijs (40)**
 wk 3. 17-21 **STUTTGART (60)/MANNHEIM (30)**
 wk 4. 24-28 **MÜNCHEN (80)**
 wk 5. 31-

Februari

- 04 **DEN HAAG (80)**
 wk 6. 07-11 **NEUMÜNSTER (80)**
 wk 7. 14-18 **DORTMUND (50)/DÜSSELDORF (50)**
 wk 8. 21-25 **APELDOORN (80)**
 wk 9. 28-

Maart

- 04 **PARIJS (80)**
 wk 10. 07-11 **ROTTERDAM (80)**
 wk 11. 14-18 **HANNOVER (80)**
 wk 12. 21-25 **LILLE (80)**
 wk 13. 28-30 **GESLOTEN**
 31-01 **PRIESTERSCHAPSDAGEN**

April

- wk 14. 04-08 **BRUSSEL (60)/Brussel (40)**
 wk 15. 11-15 **DÜSSELDORF (40)/DORTMUND (40)**
 wk 16. 18-22 **NÜRNBERG (80)**
 wk 17. 25-29 **HAMBURG (50)/HANNOVER (30)**

Mei

- wk 18. 02-06 **NEUMÜNSTER (80)**
 wk 19. 09-13 **MÜNCHEN (80)**
 wk 20. 16-20 **PARIJS OOST (60)/Parijs (40)**
 wk 21. 23-27 **APELDOORN (80)**
 wk 22. 30-

Juni

- 03 **STUTTGART (80)**
 wk 23. 06- **GESLOTEN**
 wk 24. 17 **GESLOTEN**
 wk 25. 20-24 **ROTTERDAM (40)/ANTWERPEN (40)**
 wk 26. 27-

Juli

- 01 **DEN HAAG (80)**
 wk 27. 04-08 **NEUMÜNSTER (80)**
 wk 28. 11-15 **PARIJS (80)**
 wk 29. 18-22 **HANNOVER (80)**
 wk 30. 25-29 **LILLE (80)**

Augustus

- wk 31. 01-05 **HAMBURG (80)**
 wk 32. 08-12 **ROTTERDAM (80)**
 wk 33. 15-19 **DEN HAAG (80)**
 wk 34. 22-26 **APELDOORN (80)**
 wk 35. 29-

September

- 02 **MÜNCHEN (80)**
 wk 36. 05-09 **HANNOVER (80)**
 wk 37. 12-16 **PARIJS OOST (60)/Parijs (40)**
 wk 38. 19-23 **STUTTGART (60)/MANNHEIM (30)**
 wk 39. 26-30 **DÜSSELDORF (40)/DORTMUND (40)**

Oktober

- wk 40. 03-07 **HANNOVER (50)/HAMBURG (30)**
 wk 41. 10-14 **BRUSSEL (80)/Brussel (40)**
 wk 42. 17-21 **DEN HAAG (40)/ANTWERPEN (40)**
 wk 43. 24-28 **LILLE (80)**
 wk 44. 31-

November

- 04 **PARIJS (80)**
 wk 45. 07-11 **ROTTERDAM (80)**
 wk 46. 14-18 **BRUSSEL (60)/Brussel (40)**
 wk 47. 21-25 **MÜNCHEN (80)**
 wk 48. 28-

December

- 02 **NEUMÜNSTER (80)**
 wk 49. 05-09 **APELDOORN (80)**
 wk 50. 12-16 **NÜRNBERG (80)**
 wk 51. 19- **GESLOTEN**
 wk 52. 01 **GESLOTEN**

Gent: een vredige haven

— Annie Vandendriessche —

De stad Gent aan u voorstellen is niet eenvoudig daar Gent zeer veelzijdig is. Haar historische gebouwen, monumenten en kunstschaten zijn wereldberoemd. Daarbij is Gent de tweede havenstad van België. De inwoners staan bekend als een fier en halsstarrig volk, dat het al in de middeleeuwen dikwijls aan de stok had met zijn overheersers en regeerders.

We moeten ver teruggaan in de geschiedenis om het begin van de Gemeente Gent te kunnen schetsen. De eerste zendingen kwamen in de jaren 1945-1948. De functie van gemeentepresident werd in die tijd altijd vervuld door een zending. Ze hadden behoorlijk wat succes met zendingswerk en er vielen genoeg onderzoekers te verwelkomen in de vergaderingen, soms wel veertig. Doordat de oorlog in Korea uitbrak, we schrijven 1952, werden de zendingen teruggeroepen. De leiding van de gemeente kwam in handen van plaatselijke broeders. Maar in 1954 waren de zendingen weer terug. Met vereende krachten werden de schouders gezet onder de groei van de gemeente, die toch enigszins geleden had onder de afwezigheid van de zendingen. Er werd een vergaderruimte gevonden, die evenwel doordeweeks voor andere doeleinden werd gebruikt.

In de jaren 1957-1958 waren er weer veel onderzoekers. Het was een mooie tijd. Men voelde zich opge-

nomen in een grote familiekring die naar hogere normen streefde. Nadat de diensten op verschillende locaties waren gehouden, begon men in 1977 naar een groter gebouw uit te zien. Dat werd gevonden in de Burvenichstraat. Geregeld waren er ruim 130 mensen aanwezig in de avondmaalsdienst, waaronder 14 zendingen. Er werden veel activiteiten gehouden. Men heeft zelfs eens een grote welzijnstentoonstelling georganiseerd.

We hadden daar een mooie vergaderzaal die dienst deed als kapel. Maar de hulporganisaties kwamen samen in het oude huis. Spijtig genoeg was daar ofwel geen verwarming, ofwel een oude gaskachel. Als je daar dichtbij zat, werd je bijna geroosterd, zat je er ver vanaf dan bevroor je.

In 1980 werd uitgekeken naar een eigen gebouw. Zo kon men de ruwbouw aankopen van de eerste verdieping van de Residentie Elysium op de Kortrijkse Steenweg. Het kon volledig naar de wensen van de kerk worden ingericht met een doopvont, kapel en verschillende klasruimten. In 1986 werd een grote tempelreis georganiseerd. Wel 17 leden gingen voor de eerste keer naar de tempel. In die tijd is er ook een grote open dag gehouden die veel succes kende. Er werden geregeld dansavonden gehouden, met steeds een ander thema, en elk jaar een dropping. De mediatheek werd uitgebouwd,

zodat de leden en leerkrachten konden putten uit een gevarieerd aanbod didactisch materiaal.

Tien jaar lang hebben wij onderdak geboden aan de leden uit Aalst, na opheffing van die gemeente, maar onlangs waren er weer genoeg leden om de Gemeente Aalst weer in ere te herstellen.

Daar de broeders van onze gemeente geen goede lichamelijke conditie hadden, zijn er geregeld voetbalwedstrijden en snooker-avonden georganiseerd. Ook is er een krantje met boodschappen, nieuwtjes en verslagen, dat elke maand aan alle leden wordt toegestuurd.

Vorig jaar is er een centrum voor familiegeschiedenis opgericht. Er is reeds een wachtlijst om de computer en andere apparatuur te kunnen gebruiken. Ook veel niet-leden maken gebruik van het centrum. In onze gemeente wordt veel aandacht besteed aan de kwantiteit en kwaliteit van zowel het huisonderwijs als het huisbezoek. De priesters bezoeken elke week een aantal minder-actieven.

De leden van de Gemeente Gent zijn enthousiast. Zij zijn bereid de Heer en hun medemens te dienen. Er is nog veel werk te doen, want het is onze bedoeling alle mensen in onze omgeving in aanraking te brengen met het evangelie en hen zo mogelijk terug te brengen bij onze Hemelse Vader. Wij willen een vredige haven zijn voor al Gods kinderen. «

Zendingenpagina's

Deze maand besteden wij in de zendingenpagina's aandacht aan Peter Mesotten uit de Gemeente Leuven, die een zending vervult in Engeland, en Bubi en Ans Oppermann, uit de Wijk Amsterdam, die een zending vervullen in Rusland.

Peter Mesotten

Op 29 januari 1993 vertrok ik vanaf Zaventem naar het opleidingsinstituut in Lingfield als voorbereiding op mijn zending in het Zendingsgebied Manchester. Eerlijk gezegd had ik geen enkel idee wat ik van Engeland moest verwachten en was ik enorm verrast om mensen tegen te komen die niet beantwoordden aan de stereotiepe Engelse gentleman met bolhoed, strak pak en wandelstok.

Het opleidingsinstituut was een enorme geestelijke ervaring. Het was alsof je elke dag werd volgepompt met de Heilige Geest. Maar de veilige omgeving van het opleidingsinstituut werd al gauw ingeruild voor de 'wrede' wereld. Onmiddellijk werd ik in het leven van de grote stad geworpen. Het ging allemaal veel te snel voor een 'groentje' dat nog dikwijls aan thuis dacht en het moeilijk had met de taal. Mijn eerste ervaringen waren ontnuchterend. Straatkinderen riepen ons lelijke woorden na of gooiden stenen naar ons. Het was allemaal zo nieuw en moeilijk dat de gedachte dit twee jaar te moeten doen, welhaast ondraaglijk was. Het leek een eeuwigheid te duren. Na ongeveer twee maanden begon ik het zendingsleven gewoon te worden en zag ik dat succes mogelijk is. Dikwijls hoorde ik dat de zendingelingen aangespoord werden om wekelijks te dopen. Ik dacht dat dat een grap was en had een totaal andere visie. Ik had mij tot doel gesteld om tijdens mijn zending minstens één gezin te vinden. Mijn collega (trainer) legde me uit dat ik meer geloof moest oefenen en hogere doelen moest stellen. Ik vond dat

zeer moeilijk, maar dacht wel: ik zal mijn uiterste best doen en elke

Het district in Chester, met ouderling Mesotten uiterst rechts.

maand dopen. Na vier maanden zendingswerk begon ik te leren wat het was om wonderen te zien. We doopten verscheidene geweldige mensen en een gezin waar we enorm hard voor hebben moeten vechten. Toen leerde ik dat we zelfs wekelijks kunnen dopen. Mijn doel veranderde en vanaf dat moment heb ik grote wonderen zien gebeuren; wonderen waarvan ik voordien dacht dat ze overdreven waren en niet voor mij weggelegd. Ik weet dat de Heer mij bijzonder genadig is geweest, omdat ik beseft dat ik zonder Hem niets ben. Ik ben de Heer heel dankbaar dat ik een instrument in zijn handen mocht zijn om velen tot de wateren des doops te brengen. In een van die ervaringen die mijn hart

heeft geraakt en mij de kracht van de Heiland heeft getoond, wil ik u laten delen.

Het was wintertijd en we waren een gezin aan het onderwijzen. Tijdens onze les aan het gezin zat een zwager in de hoek van de kamer mee te luisteren en onderwijl in het Boek van Mormon te lezen. We bepaalden ons tot het gezin en schonken geen aandacht aan de zwager. Na de les informeerden we bij het gezin naar de zwager. Ze zeiden dat we onze tijd niet aan hem moesten verspillen, want hij had gezeten wegens verscheidene drugsverwante misdrijven.

Toch was het verbazend dat hij daar telkens was als we dit gezin les gaven. En telkens bracht hij het Boek van Mormon mee en liet ons zijn lievelingsteksten lezen. We begonnen zijn gezin te onderwijzen. De Heilige Geest was steeds zeer sterk aanwezig. Na enkele dagen nodigden we hem uit om zich te laten dopen. Hij zei dat hij heel graag wilde maar niet kon, omdat zijn drugverslaving te sterk was. Niemand had hem kunnen helpen, ook de verschillende hulpverlenende instanties niet. We vroegen hem of hij geloofde in de Heiland en de macht van het priesterschap om mensen te genezen. Hij bevestigde dat. We hebben hem een zegen gegeven. De Heilige Geest was zo sterk aanwezig dat hij opsprong van vreugde en direct gedoopt wilde worden. De dag van zijn doop was geweldig.

Ik heb meer zegeningen ontvangen van de Heer dan dat ik offers heb gebracht; ik zal nooit de Heer kunnen teruggeven wat Hij mij heeft gegeven. Ik heb een onwankelbaar getuigenis van de Heiland. Dit werk is mij zeer lief! «

Bubi en Ans Oppermann

Wij verblijven ondertussen [augustus '94, red.] ruim acht maanden in Novosibirsk. Sinds 1 juli is het nieuwe Zendingsgebied Novosibirsk geopend. Een eigen zendingskantoor, een zendingspresident dichterbij, het allereerste 'pionieren' is voorbij. In die acht maanden is hier ontzettend veel gebeurd. Wij zijn gegroeid van helemaal niets (één lid in de avondmaalsdienst hier op onze eerste zondag in december 1993) tot 37 leden (eind augustus). Elke zondag zijn er gemiddeld achttien tot twintig onderzoekers aanwezig en tot op heden hebben we 100% actieve leden. Nu is het wel zo dat veel leden tijdens de zomermaanden op hun datsja wonen en werken. Dat is een volkstuin met een huisje waar ze hun eigen voedselvoorraad voor de lange winter kweken. De economie is zo verslechterd dat er niet voldoende geld meer is om voedsel te kopen. Die datsja's zijn voor veel mensen gewoon pure noodzaak. Maar vele leden komen met de trein terug naar de stad (ongeveer anderhalf uur treinen) om de zondagsdiensten te kunnen bijwonen. Het leven is hier duur voor de gemiddelde Rus. Met een inkomen van 100.000 tot 120.000 roebel per maand voor een academicus (1 roebel is ongeveer 0,9 cent waard) of voor een vakarbeider 150.000 roebel (alle studie is hier kosteloos!) is het bijvoorbeeld erg moeilijk om deel te kunnen nemen aan het overigens rijke culturele leven. Er zijn hier zeer grote bibliotheken, conservatoria en musea. Voor een balletuitvoering in de grote operahal betaal je 1200 roebel, voor een opera 1500 roebel. De straten en doorgaande wegen in Novosibirsk zijn zéér breed; er zijn hier veel groenvoorzieningen en parken. Het landschap is licht heuvelachtig (zoals Limburg, zeg maar). Ondanks de korte zomer heeft men hier een grote oogst gevarieerd fruit; hun groenten zijn: wortelen, uien, bieten, aardappelen en kolen; andere bladgroenten zijn er niet. Door de

stad stroomt de Ob. Zij is hier 800 meter breed en er is veel scheepvaart, vergelijkbaar dus met Nederland. De grote monumentale gebouwen worden niet goed onderhouden; ze zien er verwaarloosd uit. Wanneer het werkt, hebben we stadsverwarming en warm water.

Er wonen hier veel mensen die afkomstig zijn uit andere delen van Rusland: uit Mongolië, Oezbekistan, Kazachstan; en ook Eskimo's (in Oost-Siberië zo'n half miljoen) en etnische Duitsers. Veel van deze bevolkingsgroepen zijn hier in de voorbije 60 jaar naartoe gedeporteerd, zeg maar verbannen. Nu hebben zij, en hun nakomelingen, hier een eigen bestaan uitgebouwd. Ondanks haar grote huidige problemen is Rusland een geweldig land met een rijk cultuuroord. Dit land heeft veel beroemde schrijvers, componisten, uitvinders en architecten voortgebracht.

Onze leden nemen het evangelie zeer ernstig op. Niet zelden gaan broeders en zusters reeds voor hun doop voor in gebed tijdens vergaderingen, en geven ze hun getuigenis of zelfs les. Hun geestelijke diepgang is gewoon fantastisch. Twee maanden geleden is een gezin uit Kazachstan gedoopt: vader, moeder, een zontje van twaalf en een dochtertje van zes. Tijdens die doopdienst (die houden we meestal in een afgehuurde sauna) gaf de jongen zo'n doordacht en goed verwoord getuigenis dat slechts weinige ogen droog bleven. Hij had twee

jaar geleden een Bijbel gekregen. Toen hij die bijna had uitgelezen, zei hij tegen zijn vader: 'Ik weet dat Jezus echt leeft. Ik wil later zendeling zijn.' Drie maanden geleden kwamen zij in contact met de zendingen, die een Boek van Mormon bij hen achterlieten. Een paar dagen later probeerde de jongen zijn ouders

ervan te overtuigen dat de verhalen in dat boek net zo waar waren als degene die hij eerder in de Bijbel gelezen had. De zendingen noemen de jongen 'Joseph de tweede'. De mensen hier zijn zachtmoedig, leergierig en staan open voor een goed gesprek. Ze zijn niet verlegen, en hoewel we de moeilijke Russische taal nog onvoldoende beheersen om tot een goed gesprek te komen, hebben we heel goede contacten. We houden van dit volk en ervaren dat dat gevoel wederzijds is.

We willen graag alle oudere echtparen in Nederland aanmoedigen om zich voor te bereiden op een zending. Het is fantastisch om mensen te zien veranderen, om een bekeeringsproces van dichtbij mee te mogen maken. Dat de levensstandaard dan tijdelijk beduidend anders is dan we qua voedsel, behuizing en klimaat (de kou en de sneeuw) gewend zijn, is dan echt te verwaarlozen in vergelijking met de schat aan ervaringen die we ervoor in de plaats krijgen en die we wel kunnen meenemen.

Wij zijn zo dankbaar deel te mogen nemen aan het werk des Heren in dit deel van zijn wijngaard!

ZENDINGSVELD

Groot-Brittannië

Renate Bijkerk/Pepijn Piller

England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury-on-Trym, Bristol, BS9 3BH, Engeland

Desiree Broekzitter/Steven Hermans

England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, CR4 4ED, Engeland

Jos den Brouwer

England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, LS18 5BJ, Engeland

Richard Heil/Peter Mesotten/Emilio Nicoli/William Croese

England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire, WA15 7UP, Engeland

Spanje

Sergio Ribeiro

Zendingsgebied Las Palmas, Avenida Rafael Cabrera 4-6A, 35002 Las Palmas, Canarische Eilanden, Spanje

Albanië

Annick Debaene

Zendingsgebied Zürich, Postadres: Rruga Thanas Ziko 68, Tirana, Albanië

Canada

Robin Muurling

Mission Canadienne de Montréal, 1320 Boulevard Graham, Suite 310, Ville Mont-Royal, Québec, H3P3C8, Canada

Indonesië

Cornelis en Suze van Geenen

Singapore Mission, 253 Bukit Timah Road, Singapore 1025

Rusland

Bubi en Ans Oppermann

P.O.Box 208 , 630123 Novosibirsk, Rusland

West-Indië

Henny Aroeman Zendingsgebied West-

Indië, Carliegh House, suite 3, Golf Club Road, Christ Church, Barbados, West-Indië

Schotland

Micha de Jong Scotland Edinburgh Mis-

sion, 'Boroughfield,' 32 Colinton Rd., Edinburgh, EH10 5DG, Schotland

Duitsland

Barbara Beute/Cathalina Teske/Anneke van Til

Frankfurt-tempel, Talstrasse 10, 61381 Friedrichsdorf, Duitsland

Cornelis en Rineke de Bruijn/Cees en Sigrid van der Put

Talstrasse 64, 61381 Friedrichsdorf, Duitsland

Koos Bogaerts

Deutschland-Mission Hamburg, Rugenbarg 7A, D-22549 Hamburg, Duitsland

Dan v.d. Wetering

Deutschland-Mission Frankfurt, Arndtstrasse 18, D-60325 Duitsland

Griekenland

Peter Degreyt /Askold Meisner/David Muntinga/ Annelies Uijterlinde

Zendingsgebied Athene, Papadiamanti Straat 4, Paleo Psychiko 15452, Athene, Griekenland

Nederland

Inge Baetens/Rita Tirape/Celine Rol/ Geert De Vylder

Zendingsgebied Amsterdam, Noordse Bos-je 16, NL-1211 BG Hilversum

Verenigde Staten

David Broekman

Colorado Denver South Mission, P.O. Box 2674, Littleton, Colorado 81201, USA

Eelco Scheltinga

Carlsbad California Mission, 785 Grand Ave. # 204, Carlsbad, California 92679, USA

Daniël de Kock

Utica New York Mission, 600 French Road, New Hartford, New York 13413, USA

Arjen Koens

Arizona Tempe Mission, P.O. Box 27056, Tempe, Arizona 85282, USA

Dimitri Mooy

Pennsylvania Philadelphia Mission, 280 No. Providence Road, Media, Pennsylvania 19063, USA

Ga je op zending?

**Stuur ons dan je naam,
je zendingsgebied, uit
welke wijk of gemeente
je komt, wanneer je zen-
ding begint, naar welk
opleidingsinstituut je
gaat, en vooral een goe-
de pasfoto!**

**Ons adres staat voorin
De Ster.**

GEESTELIJK VERTROUWEN

Op 21 september 1823, iets meer dan drie jaar na het eerste visioen, bad de profeet Joseph Smith tot de Heer om te mogen weten hoe hij er bij God voor stond. In antwoord op dit gebed verscheen Moroni. Joseph zegt over deze gebeurtenis: 'Ik had het volste vertrouwen in het verkrijgen van een goddelijke manifestatie, omdat ik er al eerder een had ontvangen' (Geschiedenis van Joseph Smith 1:29).

Joseph wist uit ervaring dat God gebeden verhoort. Hij had gehoor gegeven aan de raad van de Heer en was trouw gebleven aan zijn getuigenis – hij bleef, ondanks vervolging, volhouden dat hij een visioen had gehad. Zijn vertrouwen dat God 'eenvoudigweg en zonder verwijt [geeft]' aan hen die vragen, was sterker geworden' (Jakobus 1:5).

VERTROUWEN IN GOD GROEIT DOOR RECHTSCHAPENHEID

Als wij ernaar streven Gods geboden te onderhouden, zullen wij er meer vertrouwen in krijgen dat Hij ons steunt in onze rechtvaardige verlangens. Een zuster, die gevraagd was om te helpen bij een overlevingstocht voor de jeugd in haar ring, voelde zich onzeker over die taak. Zij had weinig ervaring met buitenactiviteiten en was doodmoe toen ze de route als voorbereiding op de activiteit had gelopen. Zij bad vurig om hulp, en begon toen

ILLUSTRATIE: SHERI LYNN BOYER DOTY

aan de tocht. 'De tocht was helemaal niet zwaar', vertelde ze. 'Ik twijfel er niet aan dat ik gezegend ben.'

De goedheid van onze Hemelse Vader kent geen grenzen. Als wij zijn geboden onderhouden, zal hij ons 'onmiddellijk zegen[en]' (Mosiah 2:24). Wanneer wij stilstaan bij zijn goedheid worden we opnieuw gezegend en zo groeit ons vertrouwen in Hem. Een andere zuster, die de jongevrouwen moest helpen bij een presentatie in de avondmaalsdienst, had een rustig gevoel ook al was de generale repetitie heel chaotisch verlopen. 'Wij hadden ijverig geoefend. God had ons door middel van zijn dienstknechten geroepen om deze taak te volbrengen. Ik heb in het verleden vaker gezien hoe God mensen in zo'n situatie zegende en ik wist dat wij op Hem konden vertrouwen. Wij voelden zijn Geest gedurende het programma.'

• *Wat voor ervaringen hebben uw geloof versterkt?*

VERTROUWEN IN GOD KAN ONS DE KRACHT GEVEN ALLE MOEILIKHEDEN TE DOORSTAAN

Soms lijken de moeilijkheden waarvoor wij komen te staan onoverkomelijk. We vragen ons af of we wel de moed en de kracht hebben om zwakheden te overwinnen of tegenspoed te doorstaan. President Ezra Taft Benson heeft de volgende raad gegeven: 'Ik weet (...) dat wij zonder Gods hulp niet kunnen slagen, maar met zijn hulp kunnen wij alles bereiken wat Hij ons vraagt. En wij kunnen dat doen met een gevoel van zekerheid, vertrouwen en in alle kalmte' (*Teachings of Ezra Taft Benson*, blz. 69).

Zuster Thelma Bonham deJong uit Provo (Utah) had een moeilijke tijd toen haar man kanker had en op sterven lag en zichzelf bovendien ook een slechte gezondheid had. 'Alleen de Heer weet hoe zwaar de last was die ik maanden lang moest dragen', zei ze. 'Ik had voortdurend een gebed in mijn hart en smeekte Hem dat Hij mij de kracht zou geven om mijn moeilijkheden op een moedige wijze te dragen en dat ik in staat mocht zijn om mijn man tot het einde toe te verzorgen. Zonder zijn voortdurende hulp had ik mijn lieve man tijdens zijn maandenlange ziekbed niet zo toegewijd kunnen bijstaan. God hoort en verhoort gebeden.'

• *Op welke wijze heeft geloof u gesteund in moeilijke tijden in uw leven?* □

EEN KERSTAVOND IN PORTUGAL

Vander Ferreira de Andrade

Die kerstdag in Portugal waren we met de andere zendelingen in onze zone bij elkaar gekomen, we gaven elkaar geschenken en genoten van de tijd die we samen doorbrachten. De regen die buiten gestadig viel, had de geest in de kerk van Porto, waar we bij elkaar kwamen, niet kunnen bekoelen. Toch leek er nog iets te ontbreken. Mijn collega en ik besloten uiteindelijk dat we een bezoek moesten brengen aan onze onderzoekers om kerstliederen voor hen te zingen. Iedereen vond het een goed idee, en al gauw waren we bezig onze regenjassen, paraplu's, Schriften en zangboeken bij elkaar te zoeken.

De eerste groep mensen die we bezochten, woonde dichtbij het centrum van de stad in een verlaten klooster. Het waren Portugese gezinnen die in Afrika hadden gewoond, maar de burgeroorlogen daar hadden hen gedwongen naar Portugal te vluchten. In Afrika waren ze welvarend geweest, maar nu hadden ze haast niets meer.

In het klooster begonnen we de trappen op te klimmen naar de vertrekken waar de mensen woonden. Maar het hout was oud en kraakte, en we waren bang dat het geluid de aandacht van de mensen zou trekken en de verrassing zou bederven. Dus gingen we midden op de binnenplaats staan, waar het dak lekte en wij grote druppels water over ons heen kregen.

Toen we begonnen te zingen, verschenen er gelukkige gezichten met stralende ogen. De kinderen kwamen, zoals gewoonlijk, het eerst naar buiten, al gauw gevolgd door hun ouders. Spoedig waren alle bewoners van het klooster hun vertrek uitgekomen. Sommigen probeerden met ons mee te zingen, maar kenden niet alle woorden. De regen leek de liederen als achtergrondmuziek te begeleiden; en onze tranen begonnen zich met de regendruppels te vermengen, toen de Geest tot ons getuigde dat wij allen waarlijk broeders en zusters in Christus zijn. We hielden op toen we door

**Die kerstavond kwamen wij
erachter dat anderen gewijde
liederen toezingen en ons
getuigenis geven het beste
geschenk was voor wie
dan ook, rijk of arm, van
elke natie en ieder geloof.**

onze tranen ons zangboek niet meer konden zien.

We gingen naar boven om met de mensen te praten. We lieten wat folders van de kerk bij hen achter, moedigden onze onderzoekers aan om verder te gaan met de gesprekken, en nodigden allen uit om onze kerkdiensten bij te wonen.

Onze volgende halte was het huis van de Amerikaanse consul in de stad Porto. Mijn collega en ik hadden hem en zijn gezin les gegeven. Ze waren rijk en woonden in een groot huis in een van de welvarendste buurten van de stad. Toen we bij de poort van het landgoed kwamen, herkenden de bedienden ons en lieten ons doorgaan. Al spoedig stonden we bij de voordeur en begonnen dezelfde liederen te zingen die we zojuist voor de arme mensen in het klooster hadden gezongen.

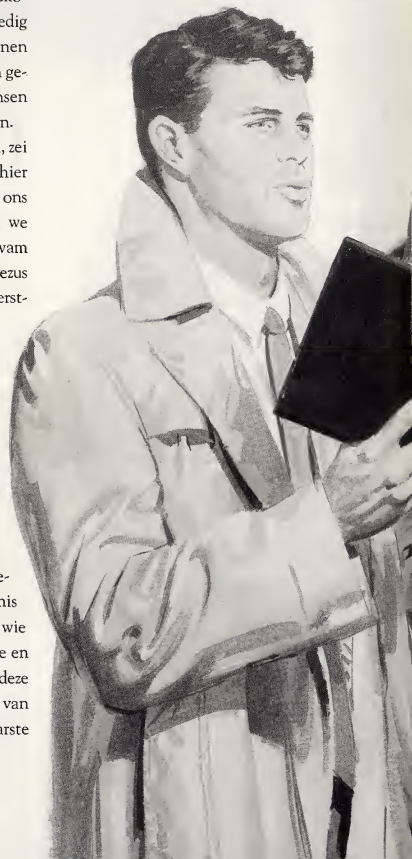
Onze groep bestond uit meer dan twintig zendelingen uit verschillende landen – Brazilië, Portugal, Angola, de Verenigde Staten, Canada, Paraguay en Colombia. We waren nauwelijks met het tweede couplet van ons eerste lied begonnen, toen de deur openging. Tientallen mensen kwamen naar buiten en begonnen met ons mee te zingen. Het waren allemaal diplomatieke

vertegenwoordigers van verschillende landen die daar bij elkaar waren gekomen om Kerstmis te vieren. Al spoedig zagen we op hun gezicht dezelfde tranen en dezelfde glimlach die we hadden gezien op het gezicht van de arme mensen die in dat verlaten klooster woonden.

Toen we klaar waren met zingen, zei de vrouw van de consul: 'We zijn hier bij elkaar gekomen met alles om ons gelukkig te maken; toch voelden we dat er nog iets ontbrak. En toen kwam u, om de geest van Kerstmis, van Jezus Christus, te brengen; nu is ons kerstfeest compleet.'

We werden binnen gevraagd, en iedere zending getuigde in zijn eigen taal tot de diplomaten van zijn land. Evenals in het klooster lieten we folders achter en nodigden we hen uit om de gesprekken te volgen en de kerk te bezoeken.

Die kerstavond kwamen wij erachter dat anderen gewijde liederen toezingen en ons getuigenis geven het beste geschenk was voor wie dan ook, rijk of arm, van elke natie en ieder geloof. Die avond brachten deze onbetaalbare geschenken de Geest van de Heer in ons hart – het kostbaarste van alle geschenken. □

IK KON NIET GELOVEN DA

Alpha R. Caluyo

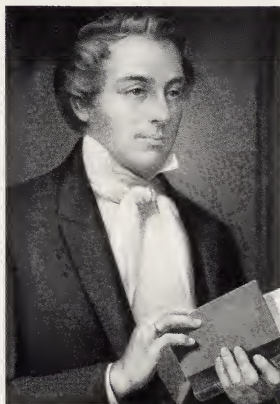
Ik was ongeveer negen toen twee zendelingen uit een ander land voor het eerst met mijn ouderlijk gezin op de Filipijnen spraken. Ik was onder de indruk van hun keurige uiterlijk en hun vriendelijkheid, maar ik kon geen woord verstaan van wat ze zeiden. Ze gaven les in het Engels, en alleen mama en papa konden ze verstaan, omdat ze allebei leraar waren.

Ik herinner me nog de dag waarop mama het Boek van Mormon op de grond smet en weigerde er nog in te lezen. Ze had leugens over de kerk gehoord, en ze was boos omdat papa de zendelingen toestond ons te onderwijzen.

Papa raapte het boek gewoon op en zei rustig: 'Stel je hart open en luister naar wat ze zeggen. Dit boek is waar. Lees het en je zult weten dat het waar is.'

Ik weet niet precies wat er gebeurde, maar een half jaar later was ik verrast toen mama aankondigde dat we zouden worden gedoopt. Ik wist nog maar weinig over de kerk, en ik wilde niet nog eens gedoopt worden. Maar ik kon me niet verzetten tegen de wil van mijn ouders, dus liet ik mij dopen.

Joseph Smith bleef echter een groot probleem. Ik kon niet geloven dat hij een profeet van God was, en elke keer wanneer iemand wat over hem onderzocht, wilde ik uitroepen: 'Dat is niet waar!' Maar ik kon het niet over mijn lippen krijgen. Wanneer iemand mij vroeg om mijn getuigenis te geven, herhaalde ik de woorden die ik anderen had horen spreken.

EDWARD T. GRIGWARE, JOSEPH SMITH

Hoewel ik niet geloofde dat Joseph Smith een profeet van God was, kon ik mij wel vinden in de andere leerstellingen van de kerk, en ging ik met plezier naar de kerk – behalve de eerste zondag van de maand. Telkens hoorde ik de leden getuigen dat Joseph Smith een profeet was. Het irriteerde me. Uiteindelijk werd ik zo boos dat ik niet meer naar de kerk wilde. Ik bedacht uitvluchten om niet mee te hoeven gaan, maar papa stond nooit toe dat een van zijn kinderen op zondag thuis bleef.

Ik was ongeveer veertien toen papa me inschreef voor het seminarie. Dat zat me erg dwars. Ik had geen belangstelling, en ik voelde me gedwongen om mee te doen. De eerste keer kwam ik met opzet te laat. Maar tot mijn verrassing was er niemand in de kerk, behalve broeder Cedillo, de conciërge. Hij bleek mijn seminarieleerling te zijn.

Toen de andere cursisten kwamen, vroeg broeder Cedillo wie van ons het

Boek van Mormon had gelezen. Niemand gaf antwoord. Hij deed het boek open en vroeg ons met hem mee te lezen, terwijl hij begon bij 1 Nephi 1, vers 1. Ik herinner me niet wat mijn leraar die dag nog meer gezegd heeft, maar ik herinner me nu nog het krachtige getuigenis dat hij toen gaf van het Boek van Mormon. Mijn hart werd erdoor geraakt, en toen ik naar huis liep, voelde ik me gelukkig. Ik kon maar niet begrijpen waarom.

Die avond besloot ik het Boek van Mormon te lezen. Ik begon er na het eten mee, met een gebed dat ik het zou begrijpen. Ik bleef lezen tot middernacht. Terwijl ik zat te lezen, stelde ik me voor hoe de figuren in het Boek van Mormon de verhalen speelden, alsof ik naar de televisie zat te kijken. Ik begreep niet alle woorden, maar toen ik las over het lijden dat de profeten in het Boek van Mormon moesten doorstaan omdat ze van de waarheid getuigden, stroomden er tranen over mijn wangen. Ik was boos geweest op de leden van de kerk, omdat ze hetzelfde deden wat de profeten hadden gedaan! Ik stelde me zo voor dat ik een van hen was die de profeten hadden vervolgd – en nu drong het tot me door hoe ondanikbaar ik was geweest.

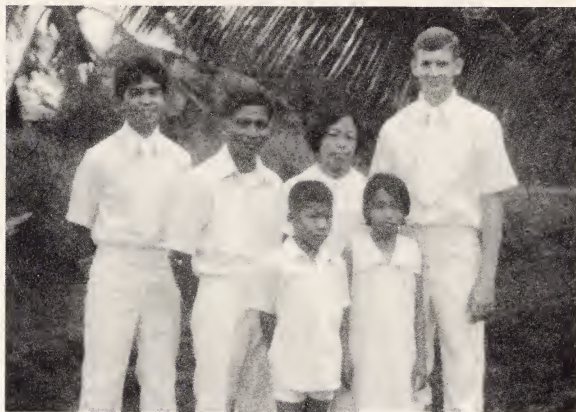
De volgende dag ging ik verder met lezen, tot diep in de nacht. Ik kon niet slapen totdat ik het hele Boek van Mormon had uitgelezen. Toen ik het boek uiteindelijk had dichtgedaan, ging ik op mijn knieën en vroeg ik God mij te vergeven. In mijn gebed

T HIJ EEN PROFEET WAS

getuigde ik dat ik wist dat het Boek van Mormon waar was. En ik wist dat als het Boek van Mormon waar was, Joseph Smith een profeet van God was, want hij had het boek vertaald. Toen ik 'amen' zei, was mijn gezicht nat van de tranen. Ik voelde me vredig en was vervuld van vreugde.

Die ervaring heeft mij later geholpen, toen ik een voltijdzending vervulde in het Zendingsgebied Cebu (Filipijnen). Het hielp me de problemen van mijn onderzoekers met Joseph Smith en het Boek van Mormon beter te begrijpen. Nog steeds is mijn hart vervuld van vreugde wegens de grote zegeningen die God mij en mijn ouderlijk gezin heeft geschonken. □

De dag waarop de familie Caluyo zich liet dopen (boven), met Alpha en haar broer Alexious staand voor hun ouders, Edilberto en Alicia. Bij hen staan de ouderlingen John Dennis Cornillez (links) en Preston Diehl. Enkele jaren later was Alpha (rechts) (staand) werkzaam in het Zendingsgebied Cebu (Filipijnen).

HET ANTWOORD IN DE PAARDEBLOEMEN

Milly Fritz Reyes

Op een dag ging ik een eindje wandelen met mijn twee dochtertjes van drie en vier jaar. We liepen langs prachtige huizen en tuinen met bloemen en schitterende kleuren. We zagen hoge bomen met trossen wilde bloemen die alle kanten op groeiden en die ook mooi waren.

Toen zagen de meisjes een paar paardebloemen die als kleine heldere zonnetjes bloeiden. Ze plukten er elk een. Hoe teleurgesteld waren ze toen de gele bloesems al gauw verwelkten.

'Waarom heb je ze geplukt?' vroeg ik, met het voornemen ze iets te leren.

'Omdat ze zo mooi waren!' riepen ze beiden uit.

'Zijn ze nou nog mooi?'

'Nee', antwoordde mijn oudste dochter. 'Gooi ze maar weg!'

Ik legde uit dat je het beste van de natuur kunt genieten als je het met rust laat. Als levende dingen onworteld worden, verzwakken ze en gaan ze dood. De meisjes begrepen dat.

Ze gingen weer verder met spelen en ik bleef aan die kleine bloemen denken. Ik dacht aan de minder-actieve mensen in de kerk wier getuigenis niet de voeding kreeg die nodig was om moeilijke tijden door te komen. Ik bedacht

hoe gemakkelijk ons getuigenis verwelkt en afsterft als het niet in geloof geworteld is en voortdurend wordt gevoed.

Ineens drong het met een schok tot me door dat in die eenvoudige gelijkenis de oplossing lag voor een probleem dat mij dwarszat.

Mijn man ging niet meer naar de kerk, en ik had overwogen zelf ook niet meer te gaan om conflicten te vermijden. Het zou maar 'tijdelijk' zijn, zo redeneerde ik. Ik had geboden, in een poging te weten te komen wat ik moest doen. Nu had mijn Hemelse Vader mij het antwoord gegeven.

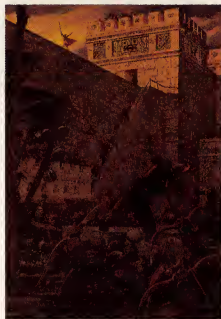
Toen mijn man die avond thuiskwam, vertelde ik hem over onze wandeling en over de paardebloemen. Ik zei hem dat als ik echt van hem hield – en hij wist dat ik dat deed – dat voor een groot deel kwam door de aandacht en zorg die ik in de kerk kreeg. Het kwam doordat ik elke zondag in de tuin van de Heer was, waar ik werd gevoed door zijn Geest en door de liefde van mijn broeders en zusters. Het kwam doordat ik elke dag water kreeg door de Schriften te lezen. Met behulp van al die dingen kon ik de persoon zijn die van hem hield. Ze maakten mij de persoon van wie hij hield.

Hij glimlachte en gaf me een kus als blijk van goede wil. En ik dankte mijn Vader voor de boodschap die ik die dag had gekregen – in de vorm van twee paardebloemen. □

K E R S T M E T H E T B O E K V A N M O R M O N

De woorden van Lucas klinken als de stem van een oude vriend, bekend en zeker: 'Eerstgeboren zoon (...) in een kribbe (...) herders (...) die zich ophielden in het veld (...) ere zij God in den hoge'. Deze woorden zijn zo bekend dat we ze in veel gevallen uit ons hoofd kennen.

Maar hoe zit het met de woorden van Nephi? In een visioen zag hij de geboorte van de Heiland 600 jaar voordat die plaatsvond. En de moedige profetie van Samuel de Lamaniet? Ondanks de pijlen van de goddelozen voorspelde hij het licht dat zou komen. En het ontroerende verslag in 3 Nephi? De Heiland troostte een gekwelde profeet: 'Hef uw hoofd op en wees welgemoed; (...) morgen kom Ik in de wereld' (3 Nephi 1:13).

Het Boek van Mormon staat vol woorden van troost en zekerheid, met krachtige getuigenissen van Christus. Op de volgende bladzijden drukken wij een paar geliefde passages af. Vergast u eraan. Maak u er net zo bekend mee als met de woorden van Lucas. Pak het boek zelf en ontdek uw eigen dierbare passages. Het Boek van Mormon is een geschenk van God aan u.

Samuël (boven) en de Nephitische profeten voorspelden in detail de geboorte van de Heiland (links) en zijn bediening. Hun woorden zijn een tweede getuige van het grootste geschenk dat God de wereld heeft gegeven: zijn Eniggeboren Zoon.

LORENZO LOTTO, 'HET KERSTING, MET TOESTEMMING VAN DE UNITED STATES NATIONAL GALLERY OF ART; ARNOLD FIBERIG, SAMUËL DE LAMANIEET PROFETEERT

Kort na Jezus' dood (boven) en zijn opstanding in Jeruzalem toonde Hij zichzelf in Amerika (rechts) aan hen die de profetieën hadden geloofd en hun geloof op Hem hadden gericht.

ETHER 3:9, 14, 16

'En de Heer zeide tot [de broeder van Jared]: Wegens uw geloof hebt gij gezien, dat Ik vlees en bloed op Mij zal nemen; (...)

'Zie, Ik ben het, die sedert de grondlegging der wereld was bereid om mijn volk te verlossen. Zie, Ik ben Jezus Christus. (...)

'Zie, dit lichaam, dat gij nu aanschouwt, is het lichaam van mijn geest; en de mens heb Ik geschapen naar het lichaam van mijn geest; en zoals Ik er voor u in de geest uitzie, zal Ik aan mijn volk in het vlees verschijnen.'

1 NEPHI 10:4

'Ja, zeshonderd jaren nadat mijn vader Jeruzalem verliet, zou de Here God een Profet onder de Joden verwekken – namelijk een Messias, of met andere woorden: Een Zaligmaker der wereld.'

HELANAN 14:3-5

'En ziet, dit zal ik u geven als een teken ten tijde zijner komst; want ziet, er zullen grote lichten aan de hemel zijn, zodat er in de nacht vóór zijn komst geen duisternis zal heersen, zodat het de mensen zal toeschijnen, alsof het dag was.

'Daarom zullen er een dag, een nacht en een dag zijn, alsof die één dag waren en er geen nacht was; (...) en dit zal de nacht zijn voordat Hij wordt geboren.

'En ziet, er zal een nieuwe ster verrijzen, zoals gij er nimmer één hebt aanschouwd; en dit zal u tevens tot een teken zijn.'

1 NEPHI 11:14-15, 18-20

'En ik zag de hemelen geopend; en een engel daalde neder en stond voor mij; en hij zeide tot mij: Nephi, wat ziet gij?'

'En ik zeide tot hem: Een maagd, zeer schoon, en lieflijker dan alle andere maagden. (...)

'En hij zeide tot mij: Zie, de maagd, die gij aanschouwt, is naar het vlees de moeder van Gods Zoon.

'En ik zag, dat zij in de Geest werd weggevoerd; en nadat zij enige tijd in de Geest was weggevoerd geweest, sprak de engel tot mij, en zeide: Zie!

'En ik keek en zag wederom de maagd, een kind in haar armen dragend.'

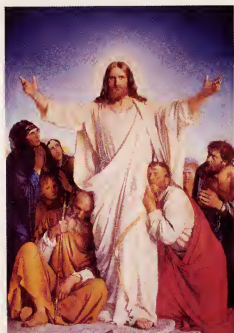
MOSIAH 3:8

'Hij zal worden genoemd: Jezus Christus, de Zoon van God, de Vader des hemels en der aarde, de Schepper aller dingen sedert den beginne; en zijn moeder zal Maria worden genoemd.'

ALMA 7:11-13

'Hij zal uitgaan en pijn en smar-

In zowel Palestina als Amerika beloofde Christus het eeuwige leven en eeuwigdurende liefde aan allen die tot Hem komen. Die belofte komt over alle grenzen van ruimte en tijd tot ons.

ten en allerlei verzoeken doorstaan; en dit geschiedt, opdat het woord moge worden vervuld, dat zegt: Hij zal de pijnen en krankheden van zijn volk op zich nemen.

‘En Hij zal de dood op zich nemen, opdat Hij de banden des doods moge verbreken, die zijn volk binden, en Hij zal hun krankheden op zich nemen, zodat naar het aardse lichaam zijn hart van barmhartigheid moge worden vervuld, (...).

‘De zoon Gods [lijdt] naar het aardse lichaam, opdat Hij de zonden van zijn volk op zich moge nemen, ten einde hun overtredingen uit te wissen volgens de kracht zijner verlossing.’

2 NEPHI 25:26

‘En wij spreken van Christus, wij verheugen ons in Christus, wij prediken Christus, wij profeteren van Christus, en wij schrijven volgens

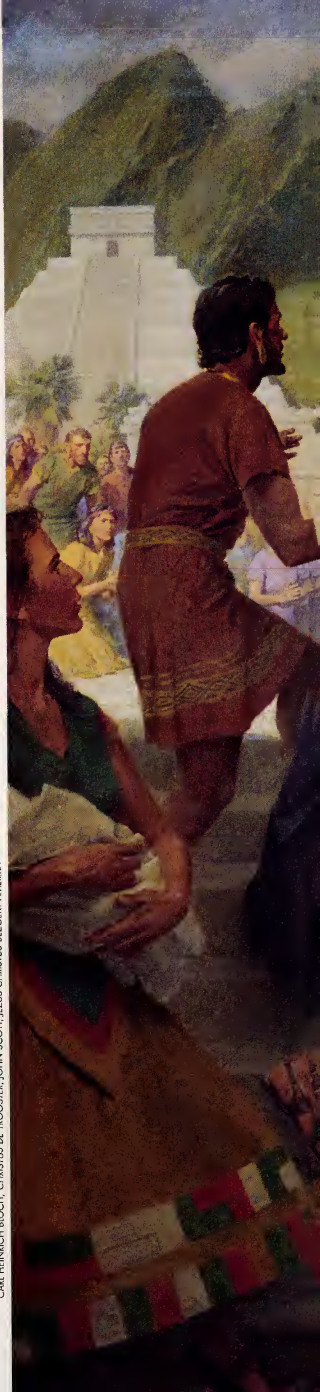
onze profetieën, opdat onze kinderen mogen weten uit welke Bron zij vergeving hunner zonden verwachten.’

3 NEPHI 1:13

‘Hef uw hoofd op en wees welgemoed; want zie, de tijd is nabij, en hedenavond zal het teken worden gegeven, en morgen kom Ik in de wereld om de wereld te tonen, dat Ik alles zal vervullen, wat Ik door mijn heilige profeten heb doen spreken.’

3 NEPHI 9:22

‘Wie zich ook bekeert en als een kindeke tot Mij komt, zal Ik ontvangen, want derzulken is het koninkrijk Gods. Ziet, voor hen heb Ik mijn leven afgelegd en het weder opgenomen; bekeert u daarom en komt tot Mij, gij eindigen der aarde, en wordt zalig.’ □

CARL HEINRICH BLOCH, CHRISTUS DE TROOSTER; JOHN SCOTT, JEZUS CHRISTUS BEZOKT AMERIKA

EEN NIEUWE KOERS UITZETTEN IN MICRONESIË

R. Val Johnson

Hij ligt op de bodem van z'n kano en voelt de subtiële bewegingen van de golven. Elke golf draagt een boodschap: tegen welk eiland zij 't laatst is gekaatst, welke andere golven zij is tegengekomen. Door oefening en ervaring kent hij de golven, begrijpt hij wat ze hem zeggen over waar hij is. En als hij eenmaal weet waar hij is, weet hij waar thuis is.

Niet veel eilandbewoners weten tegenwoordig nog hoe ze de zee moeten gebruiken om te navigeren. Micronesië is al te lang gevangen in veranderende culturele stromingen die veel sterker en verwarrender zijn dan die langs de stranden van de eilanden gaan.

**'IK, DE HERE UW GOD, (...)
GEDENK [HEN] DIE OP
DE EILANDEN DER ZEE ZIJN'
(2 NEPHI 29:7)**

Micronesië beslaat meer dan 11649000 vierkante kilometer van het

**Ricky Joel (links) uit Pohnpei, ontving een getuigenis door de zendelingen te helpen.
Boven: Guam bij zonsondergang.**

middelste deel van de Stille Zuidzee (groter dan heel Europa), maar met een totale landmassa van slechts 3227 vierkante kilometer (ongeveer de afmeting van Luxemburg). Van de 2200 kleine eilandjes en atollen zijn er maar ongeveer 125 bewoond. De eilanden zijn in zeven geografische eenheden verdeeld: De Republiek Marshall-eilanden, de

Federale Staten van Micronesië (voor het grootste deel de Caroline-eilanden), de Republiek Palau, het Territorium Guam (Verenigde Staten), de Gemeenbest van de Noordelijke Marianen, de Republiek Nauru, en de Republiek Kiribati (voorheen de Gilbert-eilanden). Verschillende andere eilanden, zoals de atollen Wake en Johnston, zijn Amerikaans grondgebied.

Duizenden jaren lang kabbelde het leven in Micronesië onveranderd voort. De temperatuur schommelde weinig, en in de lagunes was genoeg vis ter aanvulling op het fruit, de groente en wortels die op het land verbouwd werden. Hoewel sommige archipels af en toe met droogte te kampen hadden, kregen de meeste eilanden genoeg regen om het hele jaar groen te blijven.

Lijden en sterven door ziekte en de gevaren van de zee waren hun niet vreemd, maar het volk had sterke familie- en gemeenschapsbanden, en elkaar helpen was traditie. De vrouwen had-

Jim en Julie Ellis en hun dochter Megan (boven) hielpen Magrina Sam Aiten, (tegenoverliggende pagina, met baby) om de reis van Saipan naar de Manila-tempel te maken.

den recht op het land, en de leiders werden meestal uit de mannen gekozen. Vaardigheid in timmeren, vissen, landbouw en geneeskunde werden hooggeacht, en naast elkaar gelegen eilanden wisselden ambachten uit. Iedereen behoorde tot een familie en een stam; ieder kende zijn of haar plaats in de wereld.

Tegenwoordig zwiepen de veranderingen als reusachtige golven over Micronesië. Hoewel mensen op de afgelegen eilanden, ver van de politieke en commerciële centra, min of meer net zo leven als hun voorouders, worstelen de mensen in de verstedelijkte gebieden tegen sterke nieuwe sociale stromingen. Eeuwen van overheersing door de ene natie na de andere heeft weinig van de oude cultuur overgelaten. In de afgelopen jaren hebben de uitkeringen de zelfredzaamheid van de eilandbewoners ernstig ondermijnd; de traditionele vaardigheden verliezen

terrein aan de consumptiedrift, die door de overheid wordt gesponsord. Door voedingspatronen met steeds meer geïmporteerd voedsel is suikerziekte een belangrijk gezondheidsprobleem geworden. Alcohol en tabak verwoesten levens. Op sommige eilanden is zelfmoord een belangrijke doodsoorzaak onder jongeren, die weinig te doen hebben en nergens naartoe kunnen, en erachter komen dat ze stuurloos zijn op een onbekende oceaan.

Natuurlijk zijn niet alle veranderingen negatief. Hoewel de moderne geneesmiddelen nog niet overal beschikbaar zijn, is bij velen het leven verlengd en het lijden verminderd. Er zijn mogelijkheden om een opleiding te volgen. De familieband blijft sterk, en gemeenschapsgevoel is nog steeds een levensfilosofie.

Maar nog belangrijker is de boodschap die zendingen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen al enkele tientallen jaren naar de eilanden brengen. Deze eilanden der zee zijn de Heer dierbaar, en zijn kerk stippelt een veilige koers uit door deze turbulente tijden heen. Naarmate het goede nieuws zich verspreidt, vinden steeds meer Micronesiërs hun plaats in de wereld en navigeren zij terug naar Huis.

**'HET GEZICHT VAN EEN VROUW IS NIET HAAR ENIGE DEUGD'
(TRUKS SPREEKWOORD)**

De weg die Magrina Sam Aiten moest gaan om haar begiftiging in

de Manila-tempel te ontvangen, illustreert de afstand die Micronesiërs vaak in fysiek en cultureel opzicht afleggen als zij tot de Heer komen. Toen zij in Truk woonde, kwamen de zendingen bij haar. Toen ze hun een vraag over Joseph Smith stelde, 'raakte hun antwoord mij, en ik vroeg ze of ze mij de lessen wilden geven'.

Door het Boek van Mormon te lezen, kreeg ze een getuigenis van het evangelie, maar door haar getuigenis ontstond er een verwijdering tussen haar en haar man. Hij had er een hekel

aan dat de zendingen kwamen. Toen de zendingen haar de vastenwet uitlegden, besloot ze dat haar eerste vasten voor haar man zou zijn. 'Ik voelde de Geest, en mijn mans hart werd verzacht.' Hij vond het goed dat de zendingen bleven komen voor Magrina en de kinderen. 'Na een maand kwam hij er ook bij', vertelt Magrina. 'In januari 1986 werden ik, mijn man en ons oudste kind gedoopt.'

Haar moeder vond het ook erg dat ze naar de kerk ging. 'M'n moeder wilde niet dat ik lid werd en zei dat ik

niet langer haar dochter zou zijn.' In een gemeenschap waarin familiebanden hoger worden geacht dan persoonlijke voorkeur, was dat moeilijk te verwerken. 'Maar ik zei m'n kinderen om voor mama te bidden.' Drie maanden later kwam Magrina's moeder een weekend naar haar toe.

Op maandag hield het gezin gezinsavond. 'Mama was erg stil', zei Magrina. 'Mijn dochter deed het slotgebed, en toen we klaar waren omhelsden en kusten alle kinderen haar. Ze had tranen in haar ogen en zei:

'Misschien is dit toch een goede manier om je kinderen op te voeden. Ze zijn in ieder geval wel anders dan jij toen je klein was.' Ik zei: 'Dat is zo; ik wist niet hoe ik moest bidden. Maar mijn kinderen weten wat ze moeten doen.'

Niet lang daarna verhuisde Magrina naar Saipan, ongeveer 1300 kilometer daarvandaan. Saipan is een smeltkroes. Het is een groot eiland (23 bij 8 kilometer) in het gebied van de Noordelijke Marianen, en fungeert als thuisfront – en een thuis voor diegenen die

ver van huis zijn – voor mensen uit heel Oceanië en ook uit Amerika, en zelfs Europa. Voor Japanners is het een populaire toeristentrekkleister, en arbeiders uit de Filipijnen en Korea komen er in de textielfabrieken werken. Eilandbewoners uit andere delen van Micronesië vinden het een aantrekkelijke plaats om te wonen omdat de levensstijl daar het midden houdt tussen traditioneel Micronesisch en modern westers.

Op Saipan kwam Magrina in contact met Jim en Julie Ellis, Amerikanen die op het eiland woonden. Jim was haar huisonderwijzer, Julie haar huisbezoekster. In 1992 spoorde Jim Magrina aan om naar de tempel te gaan. Dat wilde ze ook wel, maar inmiddels was haar man overleden en was ze hertrouwd. Haar huidige man, die geen lid was, wilde haar niet laten gaan. Uiteindelijk waren hun geschillen er de oorzaak van dat ze uit elkaar gingen.

De dag voor ze naar Manila zou vliegen, kwam haar man terug. 'Toen hij binnenkwam en mijn gezicht zag, wist hij dat ik er niet anders over was gaan denken. Ik hield van hem, maar ik hield ook van mijn kinderen en wilde het beste voor hen.' Hij vond het goed dat ze ging – en beloofde zelfs thuis niet meer te roken en drinken.

'En dus ging ik naar de tempel, en zuster Ellis ging met me mee. Ik voelde werkelijk de Geest. Alles raakte mij diep.' Terwijl ze daar was, zorgde ze ervoor dat het tempelwerk voor haar eerste man werd gedaan.

In het boek Spreuken wordt de degelijke vrouw geprezen en gezegd dat zij veel meer waard is dan korallen. 'Kracht en luister is haar gewaad, de komende dag lacht zij toe. (...) Haar zonen staan op en prijzen haar gelukkig (...) een vrouw die de Here vreest, die is te prijzen' (Spreuken 31:25, 28, 30).

In Micronesië zijn veel vrouwen op die manier te prijzen.

'JE WEET PAS OF ER MELK IN EEN KOKOSNOOT ZIT ALS JE HAAR OPENMAAKT' (PALUAANS SPREEKWOORD)

Meer dan vijftig jaar geleden werd Ben Roberto geboren op Angaur, een eilandje van ongeveer drie bij vier kilometer bij Palau (of Belau). 'Toen ik nog jong was,' zegt Ben, 'leek Angaur een groot eiland, maar toen ik tijdschriften ging inkijken en naar andere plaatsen ging, besefte ik hoe klein het eigenlijk was.' Na twee jaar studeren op Guam ging hij bij het Amerikaanse leger, in de hoop meer van de wereld te zien.

Hij kreeg meer dan hij verwacht had toen hij naar Vietnam moest. 'Ik had nog nooit zoiets meegemaakt,' zegt Ben. 'Ik ging me afvragen waar het allemaal om draaide in het leven.' Na zijn dienstdag had Ben verschillende baantjes in de Verenigde Staten, uiteindelijk in een ijzerfabriek. Hij zocht nog steeds 'iets opwindends'. Maar 'ondanks al mijn gezocht miste ik nog wat. Ik had het gevoel dat er toch meer in het leven moest zijn.'

Op een dag vond hij een Bijbel in een motel. Hij las erin en voelde de drang naar meer; misschien was het wel God waar hij naar zocht. 'Dus ik ging rondkijken en ik bezocht verschillende kerken. Er gebeurde iets met me, iets zat me dwars en zei me naar Palau te gaan. Ik was in Milwaukee toen ik besloot naar huis te gaan.'

Toen Ben terug in Palau was, bleef zijn lange zoektocht naar God zonder resultaat, totdat hij in 1980, een jaar na zijn terugkeer, door HLD-zendingen werd benaderd. De kerk was nieuw in Palau, en in eerste instantie vond hij het onzin wat ze vertelden. Maar na het lezen van het Boek van Mormon en andere lectuur van de kerk kreeg hij een getuigenis van de Geest dat hij de waarheid had gevonden.

Ben liet zich dopen en legde zijn leven in de handen van de Heer. Ondanks zijn leeftijd (hij was toen 41) kreeg hij het gevoel op zending te moeten gaan. Dat leek nauwelijks haalbaar, maar een zedingspresident riep hem op een districtszending. Ouderling Roberto was 16 maanden in Palau werkzaam. Kort na zijn ontheffing trouwde hij, en het echtpaar liet zich in de Manila-tempel verzegelen.

Momenteel is Ben werkzaam als districtspresident. Ook heeft hij zitting in de onderwijsraad van Palau en werkt hij voor de overheid. 'De kerk is de beste opleiding die ik ooit heb gehad,' zegt hij. 'Als ik een opdracht krijg, kan ik putten uit mijn ervaring in de kerk en de manier waarop het in de kerk toegaat.'

Ben Roberto (*onder*) is werkzaam als districtspresident en speelt een actieve rol als lid van de Gemeente Koror Topside (*links*) in Palau. Hij heeft ook zitting in de onderwijsraad van Palau en werkt voor de overheid.

President Roberto prijst de zendingen om de manier waarop zij proberen het tij van verandering in Micronesië een andere richting te geven. Het evangelie maakt het leven beter, en omdat de zendingen dit zo goed uitdragen, 'zijn er veel mensen in Palau die de kerk aanvaarden. Elke zending die hier is gekomen, heeft een goede indruk achtergelaten.'

En nu worden er zendingen van de eilanden zelf geroepen. Toen Ben zijn zending vervulde, onderwees hij een jonge Paluaan die Rebluud Kesolei heet. Broeder Kesolei is nu zelf net terug van zending, waarbij hij de laatste maanden als assistent van de zendingspresident werkzaam was. Nu volgen andere jongemannen ouderling Kesolei het zendingsveld in.

De veranderingen in het leven van deze inheemse zendingen zijn indrukwekkend. 'De Heer laat deze jongemannen op zending gaan,' zegt Ben, 'en dan laat Hij ze stralen. Ze stralen overall waar ze gaan, en andere jonge Paluaanen kijken naar ze en willen net als zij zijn.'

Net als Lehi hebben ze de kokosnoot geopend en de melk geproefd (zie 1 Nephi 8:11-12). Nu vinden ze vreugde in het delen van de evangelievruucht met de mensen van wie zij houden.

'FAMILIEBANDEN BREKEN NIET' (POHNPEIAANS SPREEKWOORD)

Dit jaar is Ricky Joel (18) klaar met het voortgezet onderwijs op Pohnpei (of Ponape), een bergachtig, tropisch

'Als je je niet druk maakt om wat de mensen van je denken,' zegt Ricky Joel (18) uit Pohnpei, 'is het gemakkelijk om mormoon te zijn.'

eiland van ongeveer 19 kilometer breed en 23 kilometer lang. Hij is een kerklid van de tweede generatie, een toonbeeld van de zegeningen die deel worden van gezinnen die lid van de kerk worden.

'Ricky drinkt niet en rookt niet,' zegt zijn zus Jayleen. 'En hij heeft veel vrienden. De jongens zeggen: "Je moet hem wel respecteren; hij is priester." En al mijn vriendinnen vinden hem leuk. Het gebeurt niet vaak dat je een jongen ziet met tanden zonder pinangvlekken.' De pinangnot werkt licht verdovend; als zij met limoen gekauwd wordt, krijg je rode vlekken op je tanden.

Ricky's ouders behoorden tot de eerste leden van de kerk op Pohnpei. In 1977 werd zijn vader als eerste lid; voor zijn moeder was het moeilijker omdat haar grootvader predikant in een andere kerk was. Toen de zendelingen kwamen, begon ook de vervolging. Sommige mensen 'sloegen hen en vertelden allemaal leugens over hen,' ver-

telt Ricky. 'Maar mijn vader sloot vriendschap met ze.'

De vervolging is sindsdien niet veel minder geworden. Er circuleren nog steeds onwaarheden. Zelfs sommige leerkrachten op scholen spreken zich tegen de kerk uit. En in een samenleving waarin mannelijkheid op één lijn wordt gesteld met roken en drinken (zowel alcohol als een plaatselijke verdovende drank die *sakau* wordt genoemd, zijn populair), vindt Ricky het moeilijk om zich aan het woord van wijsheid te houden. 'Als je drinkt,' zegt hij, 'heb je veel vrienden. Als je niet drinkt, noemen ze je een meisje.'

Ricky kreeg zijn getuigenis van het evangelie door met de zendelingen te werken. Net als zijn vader sloot hij vriendschap met de zendelingen en de afgelopen drie jaar heeft hij ze veel geholpen. Bij die ervaringen ontdekte hij dat het Boek van Mormon waar is. 'Alles over de kerk is waar,' zegt hij. 'Ik voel me erdoor verrijkt.'

Nu ze zien hoe anders Ricky en de andere actieve jonge leden van de kerk zijn dan hun leeftijdgenoten, beginnen veel Pohnpeianen milder over de kerk te denken. Hoewel velen van de jonge generatie worstelen met recent geïmporteerde ondeugden als alcoholisme en een ontwricht gezinsleven, lijken de jonge heiligen der laatste dagen aanzienlijk beter met deze problemen uit de voeten te kunnen.

Toch zijn er nog genoeg problemen voor de jonge Pohnpeiaanse heiligen der laatste dagen, die, net als andere HLD-jongeren op de eilanden, nieuwe

wateren aan het verkennen zijn. Ze doen dit met succes doordat zij liever een hechte band met God hebben dan met de meute meelopen. De liefde die zij voor hun Hemelse Vader voelen, bindt hen aan Hem en helpt hen de geboden te onderhouden.

'Als je je niet druk maakt om wat anderen van je denken,' zegt Ricky, 'is het gemakkelijk om mormoon te zijn.'

'WAAR VRIENDELIJKHEID IS, IS LEVEN' (MARSHALLEILANDS SPREEKWOORD)

Toen de zendelingen voor het eerst contact legden met Jormeto en Vineta Moreang uit Majuro, zei Jormeto dat hij het druk had. Nu geeft hij toe dat dat niet helemaal waar was. Op Majuro is er eigenlijk niet zoveel te doen. Hoewel het de hoofdstad van de Marshalleilanden is, is het, net als de meeste atollen, een wereldje op zich. Dankzij de in de Tweede Wereldoorlog aangelegde verhoogde weg die verschillende eilanden in het atol met elkaar verbindt, is Majuro meer dan 56 kilometer lang. Maar het blijft maar een paar honderd

Vineta en Jormeto Moreang uit Majuro hebben grote veranderingen in hun gezin gezien sinds ze lid van de kerk zijn geworden. 'Het kon me eerst niets schelen wat mijn gezin nodig had. Maar toen ik ontdekte dat onze Hemelse Vader om ons geeft, veranderde ik.'

meter breed. Er loopt één weg van west naar oost. Ontspanning bestaat voornamelijk uit zwemmen en vissen.

De Marshalllelanders zijn een godsdienstig en gastvrij volk, en Jormeto, die zich schaamde voor zijn ongestuvrijheid, liet de zendelingen uiteindelijk binnen. Eerst ging Vineta weg als de zendelingen kwamen. Maar toen ze zag dat haar man zijn leven echt wilde veranderen, ging ze de lessen bijwonen. Drie maanden later, in juli 1985, liet Jormeto zich dopen. Vineta werd in oktober gedoopt.

Jormeto zegt dat zijn leven nu veel beter is. 'Het kon me eerst niets schelen wat mijn gezin nodig had. Ik wilde alleen maar sigaretten en drank. Maar toen ik ontdekte dat onze Hemelse Vader om ons geeft, veranderde ik. Ik ging de Schriften en de handboeken van de kerk lezen.'

'Als iemand lid van de kerk wordt, is dat een hele verandering', zegt Vineta. 'Het gezinsleven gaat vooruit. Er is meer respect. Mensen merken zelfs dat hun lichaam anders wordt. En dan gaan zij hun omgeving veranderen.'

De verandering was niet gemakkelijk voor de familie Moreang. 'Ik stelde de zendelingen veel moeilijke vragen', zei Jormeto. 'Maar ze deden nooit boos of teleurgesteld. Ze bleven me steunen, net als broers. Hoe meer ik probeerde ze weg te duwen, hoe meer ze van me hielden.' Door hun vriendelijkheid en zorg bleef hij luisteren, tot de Geest eindelijk zijn ziel als een koele oceaانبries beroerde. En toen aanvaardde hij het evangelie van het leven.

En vele anderen op Majuro met hem. Zo'n tien procent van de naar schatting 23000 mensen op Majuro zijn lid van de kerk geworden, maar het is moeilijk om de mensen actief te houden. De heiligen hebben behoefte aan begeleiding, en er zijn maar weinig priesterschapsleiders. Desondanks heeft Majuro misschien binnenkort de eerste ring in Micronesië. Broeder Moreang legt uit waarom de kerk zo snel kan groeien: 'Andere kerken onderwijzen het ware evangelie niet', zegt hij stellig. 'De mensen herkennen het zuivere evangelie wanneer zij daarmee in aanraking komen.'

Jormeto heeft deze groei zelf kunnen aanschouwen. Kort na zijn doop werd hij geroepen als president van de Gemeente Long Island op Majuro. In die tijd kwamen er maar vier leden naar de kerk. Toen hij enkele jaren later ontheven werd, was de opkomst tot boven de honderd gestegen. Broeder Moreang is momenteel raadgever in het districtspresidium en zondagschoolpresident van de Gemeente Long Island. Ook geeft hij les in het seminarie en is hij de conciërge van het kerkgebouw.

Hij heeft genoeg te doen.

'DE HERE HEEFT ONS OVER DE ZEE GEVOERD' (2 NEPHI 10:20)

Niet zo lang geleden gebruikten ervaren zeevaarders zelfgemaakte kaarten om nieuwelingen op zee te leren navigeren. De kaarten lieten de golfpatronen in de archipel zien, en aan

de hand van de kaarten leerden de jongemannen al snel om met behulp van de zee hun weg van eiland naar eiland te vinden.

Tegenwoordig worden dergelijke kaarten nog maar zelden gebruikt. Door de moderne technologie zijn ze niet meer nodig en men weet haast niet meer hoe ze te gebruiken. Ook in andere opzichten heeft de moderne wereld golven van sociale veranderingen door Micronesië gejaagd. Of de eilandbewoners in staat zijn zich een veilige weg tussen deze verwarrende stromingen te vinden, of dat zij eraan onderdoor gaan, hangt grotendeels af van de keuzen die ze nu doen. Sommige oude gebruiken moeten behouden blijven. Andere moeten misschien worden losgelaten. En bepaalde nieuwe gewoonten kunnen het leven beter maken. Het probleem is te bepalen welke oude gebruiken behouden moeten blijven, welke moeten worden losgelaten, en welke nieuwe gebruiken overgenomen moeten worden. De Micronesiërs hebben een ervaren navigator nodig.

Voor leden van de kerk is de Heiland de navigator. Door middel van zijn kerk stippelt hij een veilige koers uit naar een nieuwe en veelbelovende toekomst. 'Groot zijn de beloften des Heren aan hen, die op de eilanden der zee zijn', schreef Jakob. 'Weest daarom goedsmoeds en bedenkt, dat gij vrij zijt om zelfstandig op te treden – om de weg te kiezen (...) van het eeuwige leven' (2 Nephi 10:21, 23). □

Carl Heinrich Bloch, detail uit *De vlucht naar Egypte*

(Origineel in de kapel van het kasteel Frederiksborg. Met dank aan het Museum Frederiksborg.)

Jezus is nog een baby, als 'een engel des Heren' [...]. Jozef in de droom [verschijnt] en zegt: 'Sta op, neem het kind en zijn moeder en vlucht naar Egypte, [...] want Herodes zal alles in het werk stellen om het kind om te brengen' [Matteüs 2:13].

Laten wij ernaar streven (...) oprechte gelovigen in Christus te worden. Laten we ondanks onze zwakheden, rechtvaardig en vastberaden voorwaarts gaan, naar [Hem]. (...) Als wij Hem nu erkennen, zal Hij ons dan liefdevol erkennen.'

Zie 'Oprechte gelovigen', ouderling Neal A. Maxwell, blz. 10.